

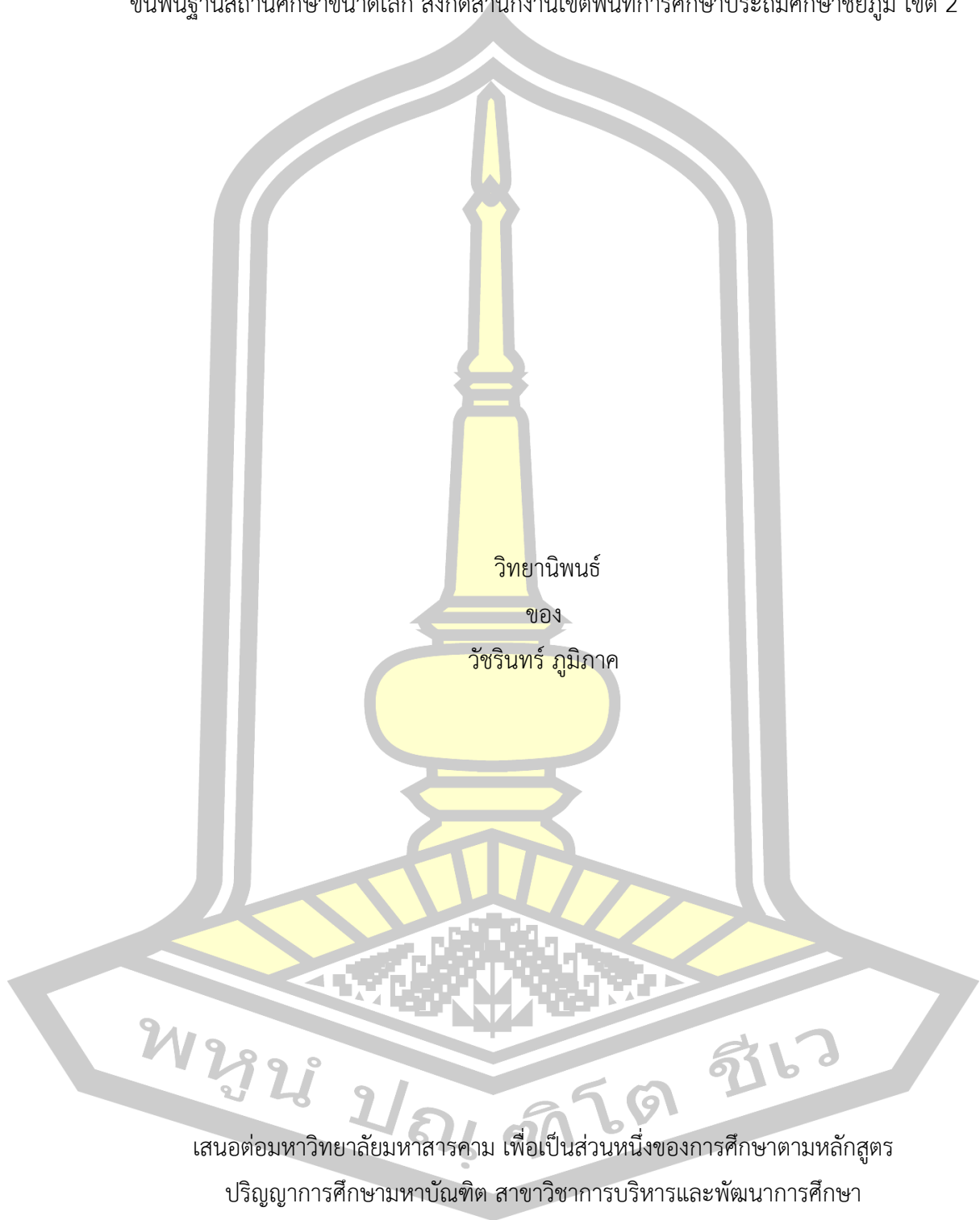
การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัชฎุมิ เขต 2

วิทยานิพนธ์
ของ
วัชรินทร์ ภูมิภาค

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
พฤษภาคม 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

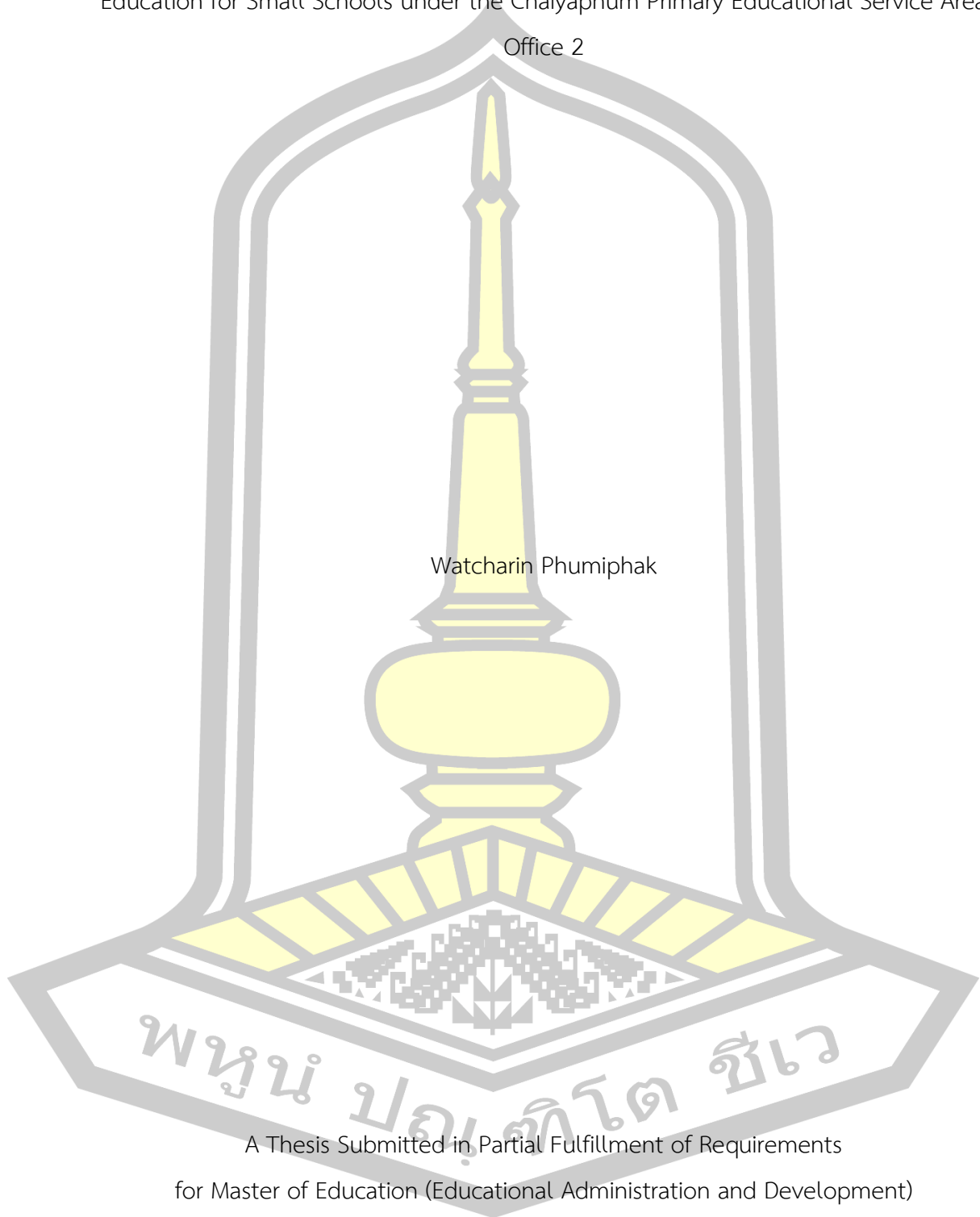
พฤษภาคม 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of Guideline for Upgrade on Internal Quality Assurance Basic
Education for Small Schools under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area

Office 2

Watcharin Phumiphak

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

May 2020

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายวัชรินทร์ ภูมิภาค แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. ธัชชัย จิตรนันท์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. บุญชม ศรีสะอาด)

.....กรรมการ

(อ. ดร. สุรเชต น้อยฤทธิ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. อรัญ ชูยกระเดื่อง)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ผู้วิจัย วชรินทร์ ภูมิภาค

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. บุญชม ศรีสะอาด

ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต **สาขาวิชา** การบริหารและพัฒนากการศึกษา

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม **ปีที่พิมพ์** 2563

บทคัดย่อ

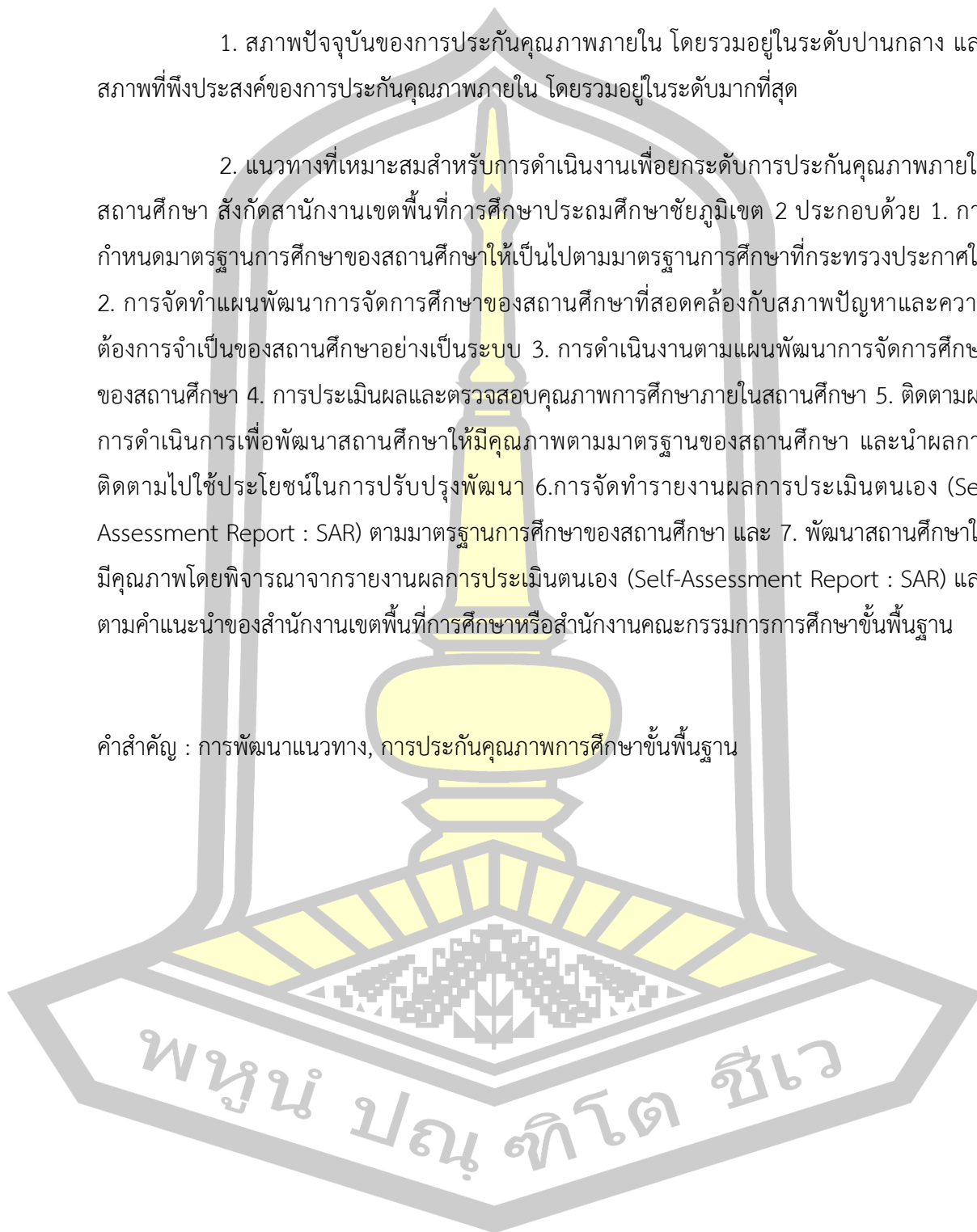
การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 2) พัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย 2 ระยะ ระยะที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในจากโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ไม่ผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม โรงเรียนจำนวน 29 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวม 58 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และ ระยะที่ 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพภายใน และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) 3) แบบประเมินสำหรับใช้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ดัชนีความสอดคล้อง ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ประกอบด้วย 1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ 2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ 3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5. ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา 6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ 7. พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำสำคัญ : การพัฒนาแนวทาง, การประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

TITLE	The Development of Guideline for Upgrade on Internal Quality Assurance Basic Education for Small Schools under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 2		
AUTHOR	Watcharin Phumiphak		
ADVISORS	Associate Professor Boonchom Srisa-ard , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2020

ABSTRACT

The purpose of this research were to 1) To study current conditions desirable conditions of insurance work Internal quality of small educational institutions under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 2 2) Development operational guidelines to improve the internal quality assurance of educational institutions of Small school under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 2. This research is research for development consists of 2 phases, phase 1 population and sample consists of executives and teachers responsible for internal quality assurance work from small schools that is not certified by the office certification and assess the quality of education (Public organization) third round schools : 29 Schools, 2 people in each school, a total of 58 people using purposive sampling and phase 2: The group of data providers interviewing school administrators and teachers in small schools under Office of Chaiyaphum Primary Education Area 2 that has best practices regarding internal quality assurance. And assess the appropriateness and feasibility of the operational guidelines to upgrade the insurance Internal quality at basic education level For small schools under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 2, by 5 experts using specific selection methods (Purposive Sampling) the tools used include.

The results of the research showed that:

1. Questionnaire for current conditions and desirable conditions of quality assurance with in a small school

2. The structured interview form in a study of guidelines for the implementation of the internal quality assurance system for basic education institutions of the school that have excellent practices 3) Assessment forms for evaluating suitability and the possibility of internal quality assurance guidelines. The statistics used in data analysis consist of frequency, percentage, index, consistency, average and standard deviation.

Keyword : The Development of Guidelines, Quality Assurance Basic Education

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนันท์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต.ดร.อรัญ ชูยกระเดื่อง ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และอาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ กรรมการ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และได้กรุณาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์และความสะดวกในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตลอดจนคณะครูทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณญาติพี่น้องทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจ และกำลังทรัพย์ แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ และเพื่อนนิสิตสาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษาทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำและส่งเสริมกำลังใจตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ทั้งหลายที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแก่เวที่แต่บิดา มารดา และบูรพาจารย์ที่เคยอบรมสั่งสอน ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

วัชรินทร์ ภูมิภาค

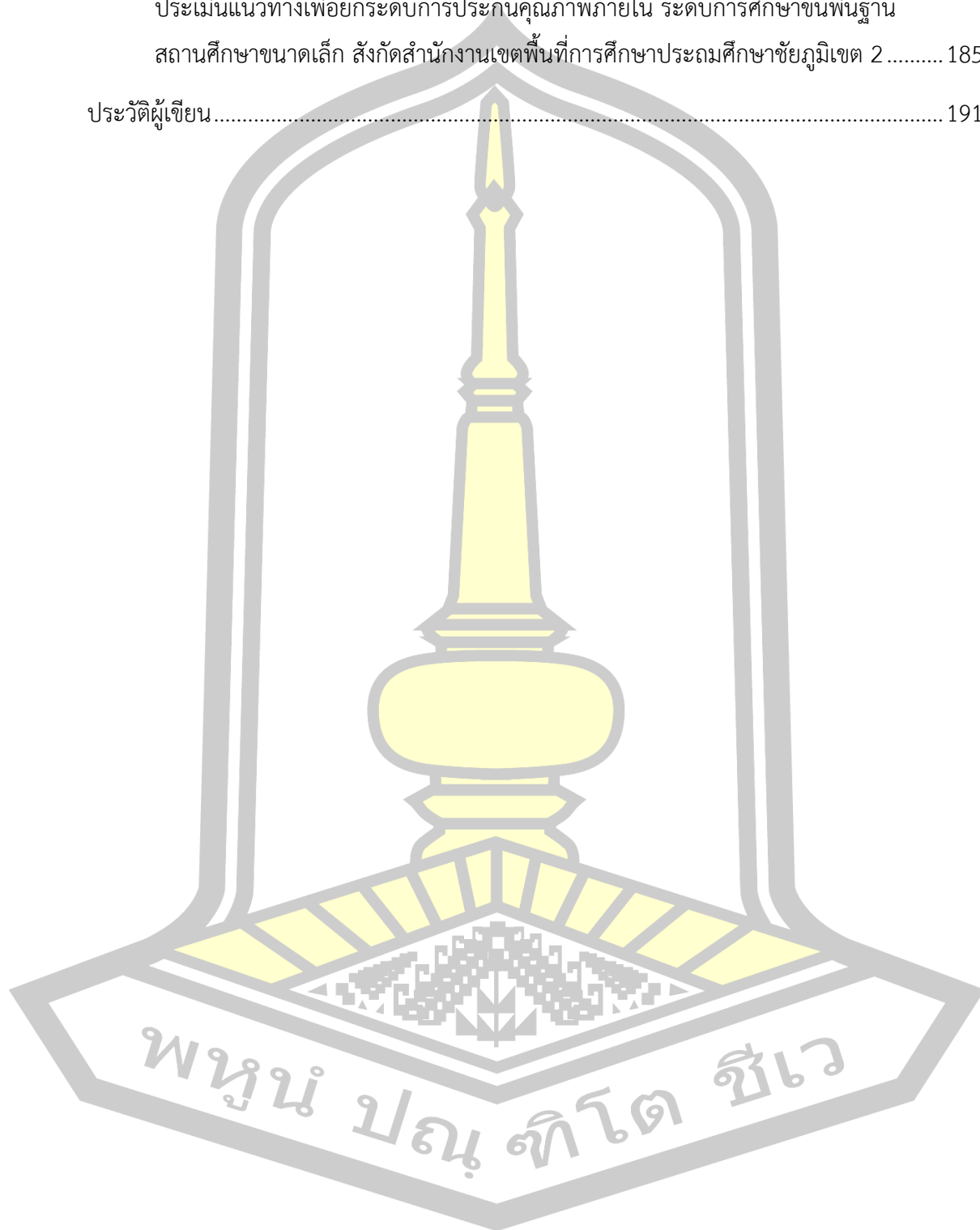
พหุบัณฑิต โท ชีเว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การบริหารสถานศึกษา.....	11
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	16
การพัฒนาแนวทาง.....	44
บริบทด้านการประกันคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
งานวิจัยในประเทศ.....	62

งานวิจัยต่างประเทศ.....	70
กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย.....	73
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	76
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2.....	78
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และ ศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในเรื่องการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ขนาดเล็ก.....	85
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	134
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	134
สรุปผล.....	134
อภิปรายผล.....	137
ข้อเสนอแนะ.....	144
บรรณานุกรม.....	146
ภาคผนวก.....	152
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	153
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ รายชื่อผู้สัมภาษณ์ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	164
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	168
ภาคผนวก ง การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	178

ภาคผนวก จ ตัวอย่างภาพประกอบการพบผู้เชี่ยวชาญ การเก็บข้อมูล การสัมภาษณ์ และการ
 ประเมินแนวทางเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 185
 ประวัติผู้เขียน..... 191

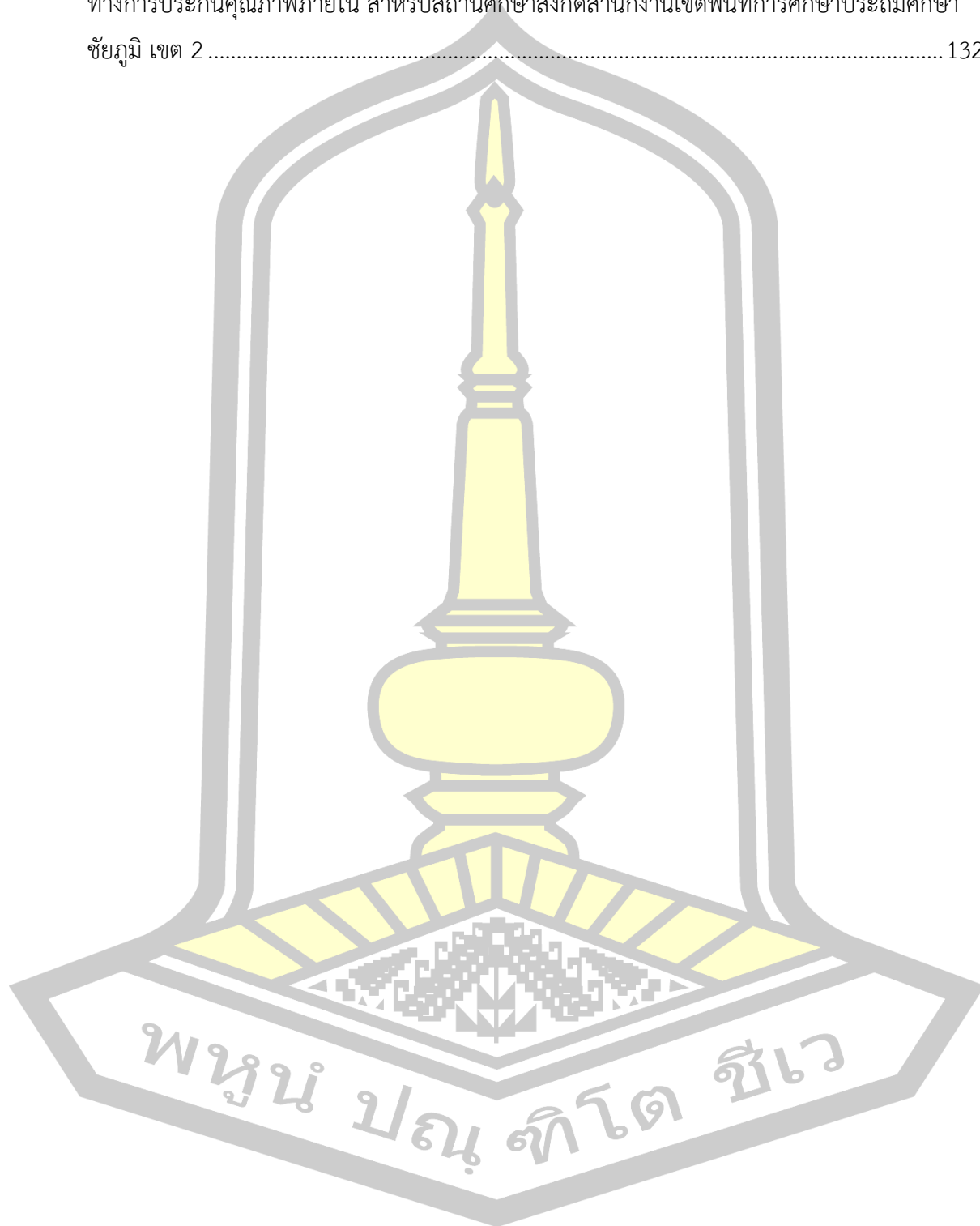
สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การสังเคราะห์ห้องค์ประกอบของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน	40
ตาราง 2 แสดงจำนวนผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2.....	48
ตาราง 3 แสดงจำนวนสถานศึกษา และจำนวนนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2.....	49
ตาราง 4 แสดงจำนวนโรงเรียนในสังกัดแยกตามขนาดของโรงเรียน.....	51
ตาราง 5 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2.....	52
ตาราง 6 แสดงรายละเอียดโรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของ สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่รับรอง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 2	60
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่ พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน	91
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง ประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้น พื้นฐานสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้	94
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง ประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิเขต 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	95
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง ประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิเขต 2 ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	98

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา.....	99
ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา	101
ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	102
ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง.....	104
ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และอันดับความต้องการจำเป็นการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2	106
ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และอันดับความต้องการจำเป็น ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้.....	108
ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และอันดับความต้องการจำเป็น ด้านการจัดทำ	

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	110
ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และอันดับความต้องการจำเป็นด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	112
ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และอันดับความต้องการจำเป็นด้านการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา.....	113
ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และอันดับความต้องการจำเป็นด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา	114
ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และอันดับความต้องการจำเป็น ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	115
ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และอันดับความต้องการจำเป็น ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	117
ตาราง 23 ร่างแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2	129

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนว
ทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชัยภูมิ เขต 2 132

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 แผนที่เขตความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2	47
ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย.....	75
ภาพประกอบ 3 แสดงระยะของการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินงาน และผลที่คาดหวัง	77

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า สามารถเข้าสู่การแข่งขันในเวทีโลก จำเป็นต้องมีกระบวนการจัดการศึกษาของประเทศให้มีมาตรฐานทั้งในระดับประเทศ และสามารถเทียบเคียงสมรรถนะได้กับมาตรฐานนานาชาติ การประกันคุณภาพจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งกิจกรรมหนึ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการบริหารสถานศึกษา เพราะการประกันคุณภาพ (Quality Assurance) เป็นการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อให้หลักประกันกับภาคประชาสังคมว่าผลผลิตที่เกิดขึ้น คือ คุณภาพของผู้เรียนจะมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร มาตรฐานการศึกษาของชาติ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554) และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ที่ได้กำหนดความสำคัญไว้ใน หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษามาตรา 47 ซึ่งกำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ส่วนระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ในมาตรา 49 ยังกำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2546)

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับกระแสหลักของสังคมที่ต้องการเปลี่ยนเป็นสังคมคุณภาพ (Quality Social) การดำเนินการต่าง ๆ ของทุกภาคส่วนของสังคมต้องเน้นให้เกิดระบบคุณภาพ หากสังคมคู่แข่งดำเนินงานมีคุณภาพที่ดีกว่าแล้ว

ผลผลิตของสังคมก็จะเป็นที่ต้องการการแข่งขันทันทีจึงเกิดขึ้นจากระบบดังกล่าว ซึ่งระบบการศึกษาที่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับระบบของสังคม ดังนั้น กระบวนการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ระบบคุณภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องดำเนินการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีนโยบายที่มุ่งมั่นในการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดให้สามารถดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554)

จากรายงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 (พ.ศ. 2554-2558) ประจำปีงบประมาณ 2554 พบว่า ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสถานศึกษาเข้ารับการประเมิน 7,985 แห่ง จากสถานศึกษาที่ต้องประเมิน 34,404 แห่ง โดยได้รับการรับรองมาตรฐานระดับดีมาก 333 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4.17 ระดับดี 5,357 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 67.09 และไม่รับรองมาตรฐาน 2,295 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 28.74 และเมื่อวิเคราะห์ตามภูมิภาคพบว่า สถานศึกษาที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมา ได้แก่ ภาคตะวันออกและภาคใต้ ซึ่งการประเมินครั้งนี้โรงเรียนที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2554) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พบว่า ในปีการศึกษา 2562 มีจำนวนสถานศึกษาในสังกัดทั้งหมด 29,871 แห่ง ในจำนวนนี้เป็นสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 15,158 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.84 และจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กทั่วประเทศ 15,158 โรงเรียน ส่วนใหญ่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ข้อมูลวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2562) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

บริบทของสถานศึกษาขนาดเล็กส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในพื้นที่นอกเขตเมือง หรือในพื้นที่ห่างไกล นักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นเพมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน นอกจากนี้ผู้ปกครองส่วนใหญ่มิ่ค่านิยมส่งบุตรหลานไปศึกษาในอำเภอเมืองหรือตัวจังหวัดหรือโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีความพร้อมมากกว่า ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเท่าที่ควร โดยจากการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. ตลอดระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมา พบว่า 5 ปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ 2. ขาดแคลนงบประมาณ เนื่องจากสถานศึกษาขนาดเล็กได้รับงบประมาณจากรัฐบาลในจำนวนจำกัด จึงส่งผลกระทบต่อจำนวนบุคลากร ครูภัณฑ์และสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ 3. จำนวนบุคลากรครูมีไม่เพียงพอ จากปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียน สถานศึกษาจึงจัดการเรียนรวมระหว่างชั้นเรียน ทำให้นักเรียนไม่ได้รับความรู้ที่เหมาะสมในแต่ละชั้นเรียน 4. ขาดระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ จากข้อมูลการประเมินสถานศึกษาของ สมศ. พบว่า อัตราการเข้าถึงสื่อสารสนเทศของสถานศึกษาขนาดเล็กยังอยู่ในระดับต่ำ ระบบสารสนเทศของโรงเรียนขนาดเล็ก เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูล ระบบเครือข่าย ฯลฯ ส่วนใหญ่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการหรือ

ไม่มีประสิทธิภาพมากพอ และ 5. สถานศึกษาขาดการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาใช้ปรับปรุงพัฒนา ส่วนตัวบ่งชี้ที่ทำโรงเรียนไม่ผ่านการประเมินมากที่สุด มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งพบว่ามีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือ การประกันคุณภาพภายใน และการบริหารจัดการ ส่วนเรื่องอื่น ๆ นั้นถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2558) การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา นอกจากจะเป็นการพัฒนาสถานศึกษาโดยตรง แล้วผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษายังใช้หลักฐานยืนยันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยมีมาตรฐานการศึกษา จะเป็นตัวเชื่อมโยงการกันคุณภาพภายในของสถานศึกษากับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาจำเป็นต้องมีมาตรฐานการศึกษาที่มีความครอบคลุม ชัดเจน และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ความคาดหวังในอนาคตของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีข้อมูลและสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นผลการจัดการศึกษาที่แท้จริง (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานครอบคลุม 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอแก้งคร้อ อำเภอคอนสาร อำเภอบ้านแท่น และอำเภอภูเขียว ในปีการศึกษา 2561 มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 264 โรงเรียน จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา 2,272 คน จำนวนนักเรียน 34,329 คน โดยมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ประเมินระหว่างปี พ.ศ. 2554-2557 ดังนี้ โรงเรียนที่ผ่านการรับรองคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จำนวน 227 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 85.98 ในจำนวนนี้แบ่งตามระดับคุณภาพดีมาก จำนวน 22 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ระดับคุณภาพดี จำนวน 225 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.23 ระดับคุณภาพพอใช้ จำนวน 15 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.68 และต้องปรับปรุง จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 0.76 นอกจากนี้ยังมีสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) อีกจำนวน 37 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 14.02 ในจำนวนนี้เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนไม่เกิน 300 คน ถึง 36 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลางอีก 1 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2, 2561)

จากความสำเร็จและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจจึงได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และ แนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับของการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นแนวทางการดำเนินงานที่ดีอันจะเกิดประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
2. ได้แนวทางการดำเนินเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
3. เป็นข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา ได้ประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยมีขอบเขตในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยใช้องค์ประกอบการทำงานการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ 7) ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มให้ข้อมูล

ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มให้ข้อมูล ผู้วิจัยยึดตามความมุ่งหมายของการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ประชากร คือ ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในจากโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 166 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในจากโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ไม่ผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม โรงเรียนจำนวน 29 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน

และครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนละ 1 คน รวม 58 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพภายใน ประกอบการร่างแนวทางการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ 1) เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 5 ปี ขึ้นไป 3) เป็นบุคคลที่จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางด้านการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง การดำเนินการให้ดีขึ้น หรือการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติที่ใช้อยู่ถือในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ดีขึ้น หรือนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก

2. การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการการบริหารจัดการที่สร้างความเชื่อมั่นหรือความมั่นใจ ว่าการจัดการศึกษามีคุณภาพตามหลักการ จุดมุ่งหมาย และแนวการจัดการศึกษาที่ผ่านการวางแผน ปฏิบัติตามแผน กำกับติดตามตรวจสอบ และปรับปรุงผลการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ

3. การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการการบริหารจัดการภายในของสถานศึกษาที่เป็นการสร้างความเชื่อมั่นหรือความมั่นใจว่าการจัดการศึกษามีคุณภาพตามหลักการ จุดมุ่งหมาย และแนวการจัดการศึกษาที่ผ่านการวางแผน ปฏิบัติตามแผน กำกับติดตามตรวจสอบ

และปรับปรุงผลการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ โดยบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียกับสถานศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่กระทำต่อเนื่องทุกปี มีอยู่ 7 ด้าน ดังต่อไปนี้

3.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ หมายถึง การวิเคราะห์มาตรฐานและประเด็นพิจารณาว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน พิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดในมาตรฐานการศึกษาและประเด็นพิจารณา กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานการศึกษา และประกาศค่าเป้าหมายให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

3.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ หมายถึง การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ด้านต่าง ๆ กำหนดวิธีการดำเนินงานกิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา กำหนดแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอก กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วม ใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน และเสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการให้ความชอบ

3.3 ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติและการควบคุมงานในแต่ละส่วน ประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนก่อนที่จะมีการมอบหมายงานให้รับผิดชอบไปปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ กำหนดรูปแบบความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานอื่นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับแผน และการนิเทศงาน (Supervision) ช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงาน

3.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายถึง การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง และดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

3.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา หมายถึง กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง รายงานและนำผลการ

ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา และเตรียมการ และให้ความร่วมมือในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

3.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ของสถานศึกษารวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์และแปลผล เขียนรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ และรายงานและเปิดเผยต่อผู้เกี่ยวข้องทราบ โดยโครงสร้างรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาไม่มีรูปแบบตายตัว ให้สถานศึกษาจัดทำในสิ่งที่สถานศึกษาต้องการนำเสนอได้ สิ่งสำคัญที่สุดของรายงานการประเมินตนเอง คือ กระบวนการพัฒนาคุณภาพซึ่งหมายถึง กิจกรรม/โครงการ/งานที่สถานศึกษาดำเนินการที่จะสะท้อนให้เห็นถึงหลักการ แนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษา การมีเป้าหมายหรือรูปแบบที่ชัดเจนในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งทุกกิจกรรม/โครงการ/งาน ส่งผลถึงการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

3.7 ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การส่งเสริมแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การนำผลการประเมินคุณภาพมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนา และการปรับปรุงตามคำแนะนำ/ข้อเสนอแนะจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมากำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1-120 คน ที่ไม่ผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม โรงเรียนจำนวน 29 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

5. ผู้อำนวยการสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหาร หรือ ผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2561

6. ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2561

7. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง ความต้องการที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในเพื่อให้การทำงานประสบผลสำเร็จ

8. สภาพปัจจุบัน หมายถึง ระดับการดำเนินงานของการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งได้จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ที่ไม่ผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม โรงเรียนจำนวน 29 โรงเรียน ด้วยแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 2 หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาในพื้นที่ 5 อำเภอในจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย อำเภอภูเขียว อำเภอแก้งคร้อ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอกอนสาร และอำเภอบ้านแท่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษา
  - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
  - 1.2 หลักการบริหารสถานศึกษา
  - 1.3 สภาพปัญหาสถานศึกษาขนาดเล็ก
2. การประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.2 ประเภทของการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.3 หลักการและความสำคัญการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 2.4 บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 2.5 ขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 2.6 กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561
  - 2.7 แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 2.8 มาตรฐานการศึกษา สำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. 2561
  - 2.9 องค์ประกอบการทำงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การพัฒนาแนวทาง
4. บริบทด้านการประกันคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ
6. กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

การบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้
 ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ (2542) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับ ความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อม ให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตามเป้าหมายของ สังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้ให้ความหมายของ การบริหารสถานศึกษาว่า เป็นการดำเนินงานตามขอบข่ายงานครบทั้งงานบริหารทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้ อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุ จุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงาน ต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มี ส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ช่วยแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอา เทคนิควิธี และกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของ สถานศึกษา

กิตติ เพ็ญ (2549) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารงาน กลุ่มบุคลากรภายในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาในทุกด้าน ตั้งแต่งานวิชาการ งานบุคลากร งานธุรการการเงิน งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียนนักศึกษา และงานด้านความสัมพันธ์กับ ชุมชน อันส่งผลให้เกิดการปรับปรุง พัฒนา ควบคุมดูแล การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิด ประโยชน์ต่อผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษา

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้ให้ความหมายของ การบริหารการศึกษาว่า หมายถึง การบริหารกิจการทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนที่เกี่ยวกับการ ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุดงานปกครองนักเรียน งานบริการ งานสถานศึกษากับชุมชน และงานอาคารสถานที่

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถและ ความเป็นคนดีที่หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งการจะ พัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการวัดผล การจัดหาอาคารสถานที่และวัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการหรือมาทำการสอน ในสถาบันการศึกษาการปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัย

โดยสรุป การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการของกลุ่มบุคคล เพื่อพัฒนา บุคลากรในองค์กรให้มีคุณภาพ และสามารถทำให้องค์กรมีคุณภาพ พัฒนาตามวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายขององค์กร โดยทั่วไปการบริหารสถานศึกษาแบ่งออกเป็น การบริหารวิชาการ การบริหาร งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

2. หลักการบริหารสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้กำหนดหลักการบริหารการศึกษาที่สำคัญไว้ ดังนี้

1. มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ อันได้แก่ ความเป็นเอกภาพในการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา มีมาตรฐานและทิศทางในการจัด การศึกษาเหมือนกัน โดยส่วนกลางกำหนดนโยบาย ให้คำปรึกษา ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การจัดการศึกษา
2. มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นกำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไปโดยคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเป็น ผู้รับผิดชอบโดยตรง
3. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้ บุคคล ชุมชน สถาบันสังคมต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีการระดมทรัพยากรต่าง ๆ จากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหา หรือหาแนวทางการพัฒนาการศึกษา เช่น ความคิด ความรู้ ความสามารถ แรงงาน เงินทุน วัสดุ และอื่น ๆ เป็นต้น

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) ได้กล่าวถึงหลักการบริหาร ซึ่งสามารถนำมา ประยุกต์ใช้กับการบริหารการศึกษา ที่เรียกว่า POSDCORB 7 ประการ ดังนี้

1. Planning (P) หมายถึง การวางแผนหรือวางโครงการอย่างกว้าง ๆ ว่า มีงานอะไรบ้างที่จะปฏิบัติตามลำดับวางแผนการปฏิบัติ พร้อมด้วยวัตถุประสงค์ของการปฏิบัตินั้น ๆ ก่อนลงมือปฏิบัติการ

2. Organizing (O) หมายถึง การจัดรูปโครงการหรือเค้าโครงการของการบริหารกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดลักษณะและวิธีการติดต่อกัน

3. Staffing (S) หมายถึง การบริหารงานอันเกี่ยวกับตัวบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ทุกประเภทของหน่วยงาน ตั้งแต่การแสวงหาคนมาทำงานการบรรจุแต่งตั้งการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลที่จะบรรจุแต่งตั้งไว้แล้วการบำรุงขวัญการเลื่อนขั้น ตลอดจนการพ้นจากงานและบำรุงรักษาสภาพการทำงานที่ดีมีประสิทธิภาพให้คงอยู่ตลอดไป

4. Directing (D) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการหลังจากได้วิเคราะห์และพิจารณาวางแผนงานโดยรอบคอบแล้ว รวมทั้งการติดตามดูแลให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ๆ ในฐานะผู้บริหารเป็นผู้บังคับบัญชาในหน่วยงาน

5. Coordinating (Co) หมายถึง การประสานงานหรือสื่อสัมพันธ์หน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์การหรือสำนักงานใหญ่ เพื่อก่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน

6. Reporting (R) หมายถึง การเสนอรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาหรือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งเบื้องบนและเบื้องล่าง การเสนอรายงานทำให้ผู้บังคับบัญชาทราบความก้าวหน้าของงานทุกระยะ สะดวกแก่การประสานงานกับหน่วยงานอื่น

7. Budgeting (B) หมายถึง การจัดทำประมาณการเงินการวางแผนหรือโครงการในการใช้จ่ายเงินการบัญชีและการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินหรือตรวจสอบบัญชีโดยรอบคอบและรัดกุม

Fayol (1949) ได้นำเสนอหลักการบริหารงาน 14 ประการ (Fayol's Fourteen Principles of Management) ซึ่งมีดังต่อไปนี้ คือ

1. การจัดแบ่งงาน (Division of Work) หลักการก็คือ การทำให้คนจำนวนมากที่ต้องมาทำงานร่วมกัน ได้มีการจัดแบ่งหน้าที่ตามความสามารถหรือความเชี่ยวชาญพิเศษของแต่ละคน เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. การมีอำนาจหน้าที่ (Authority) ผู้จัดการต้องสามารถออกคำสั่งได้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทำให้คำสั่งที่ออกไปนั้นมีความถูกต้องและเกิดความรับผิดชอบควบคู่กันไป เมื่อใดที่มีการใช้อำนาจหน้าที่ เมื่อนั้นความรับผิดชอบก็ต้องติดตามไปด้วย

3. ความมีวินัย (Discipline) ผู้ได้บังคับบัญชา หรือพนักงานต้องเชื่อฟัง และเคารพกฎเกณฑ์ขององค์การ การที่คนจะมีวินัยที่ดีนั้นเกิดจากความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจที่ชัดเจนระหว่างฝ่ายจัดการและคนทำงาน ทั้งนี้ เมื่อมีการทำผิดกฎระเบียบขององค์การก็จะมีผลทำให้ได้รับโทษ

4. เอกภาพของสายบังคับบัญชา (Unity of Command) พนักงานหรือลูกจ้างทุกคนจะได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว สายบังคับบัญชาจะมีลักษณะเป็นทอด ๆ ไปได้ แต่แต่ละคนจะรู้ว่าใครคือเจ้านายของตน

5. เอกภาพในทิศทาง (Unity of Direction) แต่ละคนในกลุ่มกิจกรรมขององค์การจะมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน รับแผนเดียว และจากหัวหน้าเดียว

6. ผลประโยชน์ของหมู่คณะจะต้องเหนือผลประโยชน์ส่วนตัว (Subordination of Individual Interests to the General Interests) คนที่เข้ามาทำงานในองค์การนั้นจะต้องยอมรับว่าผลประโยชน์ขององค์การจะต้องมาเหนือผลประโยชน์ส่วนตัว

7. มีระบบค่าตอบแทนที่ยุติธรรม (Remuneration) คนทำงานแม้จะต้องเห็นผลประโยชน์ขององค์การเหนือผลประโยชน์ส่วนตัว แต่องค์การก็ต้องทำหน้าที่จัดระบบค่าตอบแทนให้เหมาะสมแก่ความสามารถและเป็นไปอย่างยุติธรรม

8. ระบบการรวมศูนย์ (Centralization) การรวมศูนย์ในที่นี้ หมายถึง ระดับของการที่ผู้ใต้บังคับบัญชาจะมีส่วนในการตัดสินใจอย่างไร การจะกระจายอำนาจหรือรวมอำนาจเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ประเด็นจะอยู่ที่ว่าทำอย่างไรจึงจะรวมศูนย์ได้ในแต่ละกรณี แนวคิดนี้มองเห็นความจำเป็นขององค์การที่ต้องมีศูนย์รวมอำนาจ

9. สายบังคับบัญชา (Scalar Chain) หมายถึง สายบังคับบัญชาจากระดับสูงลงมาสู่ระดับต่ำสุด สายการสื่อสารติดต่อก็คจะเป็นไปตามนี้คือจะเป็นไปตามระดับชั้น อย่างไรก็ตาม ถ้าสายการบังคับบัญชาก่อให้เกิดการเสียเวลาล่าช้าก็ให้มีการข้ามชั้นตอนได้ และทั้งนี้ต้องเป็นข้อตกลงระหว่างส่วนงานที่เกี่ยวข้อง

10. ความเป็นระบบระเบียบ (Order) หมายถึง คนก็ดีหรือวัสดุอุปกรณ์ทั้งหลายก็ดี จะอยู่ในที่อันเหมาะสมในเวลาอันเหมาะสม ความเป็นระบบระเบียบนี้ในส่วนหนึ่งหมายความว่า ถ้าเกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น คนป่วยงาน ลางาน ก็สามารถมีคนทดแทนได้ เพราะมีความเป็นระบบทำให้รู้งานกัน

11. ความเท่าเทียมกัน (Equity) ในที่นี้ ผู้เป็นหัวหน้าจะต้องมีการตอบสนองต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมีเมตตาและยุติธรรม การใช้อำนาจของผู้บริหารจะเป็นไปด้วยหลักการ มิใช่จะทำอะไรได้ตามใจ

12. ความมั่นคง และสามัญฐานะของบุคลากร (Stability of Tenure of Personnel) ทั้งนี้โดยมองว่าการที่มีคนเปลี่ยนงานบ่อย ๆ นั้นจะทำให้งานไม่มีประสิทธิภาพ ฝ่ายบริหารควรวางแผนงานให้สามารถมีการทดแทนกำลังคนกันได้ เมื่อมีตำแหน่งว่างลง

13. การริเริ่มสร้างสรรค์ (Initiative) ผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะทำงานออกมาได้ในระดับที่สูง

14. วิญญาณแห่งหมู่คณะ (Esprit de Corps) การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีความราบรื่น และความเป็นปึกแผ่นในหมู่คณะ

สรุปได้ว่า หลักการบริหารการศึกษามีหลายรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งล้วนแล้วมีองค์ประกอบหรือขั้นตอนสำคัญที่จะช่วยให้การบริหารบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้ เช่น การวางแผนการศึกษา แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การกำกับติดตาม การปรับปรุงผล แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดของการบริหารสถานศึกษาคือ บริบทของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน ทำให้หลักการบริหารสถานศึกษาของแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันไปด้วย

3. สภาพปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก

3.1 สภาพปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ได้ศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาคล้ายคลึงกันใน 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดพอสังเขป ดังนี้

ปัญหาด้านการบริหารจัดการ

ที่ผ่านมาการคมนาคมภายในประเทศนับว่าไม่สะดวกมากนัก ดังนั้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องตั้งโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่ แต่ในปัจจุบันความจำเป็นดังกล่าวได้ลดลง ประกอบกับประชากรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงทำให้โรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากซึ่งโรงเรียนดังกล่าวมีอัตราส่วนครูต่อนักเรียน นักเรียนต่อห้องเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน ค่าใช้จ่ายต่อนักเรียน 1 คน สูงกว่าโรงเรียนขนาดอื่น ๆ ในอีกด้านหนึ่งยังมีโรงเรียนขนาดเล็กอีกจำนวนหนึ่งที่อยู่ในพื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษ เช่น พื้นที่ห่างไกลความเจริญ พื้นที่บนภูเขาสูงบนเกาะ ชายขอบของประเทศ เป็นต้น ซึ่งนักเรียนในโรงเรียนลักษณะดังกล่าวมีปัญหาในการเดินทางไปโรงเรียนเป็นอย่างมาก ถึงแม้ว่านักเรียนจะได้รับค่าพาหนะในการเดินทางแล้วก็ตาม แต่ค่าพาหนะที่ได้รับนั้นไม่เพียงพอและต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนขาดการใช้ข้อมูลสารสนเทศ การนำผลของการประเมินโครงการมาใช้ในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนางานยังมีน้อย นอกจากนั้นการอพยพเคลื่อนย้ายของประชากรวัยเรียนที่ย้ายไปรับจ้างต่างพื้นที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นอย่างมาก

ปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้

ในด้านการเรียนการสอนนั้น พบว่า ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสภาพที่ครูไม่ครบชั้น และนักเรียนมีจำนวนน้อยในแต่ละชั้น ครูสอนไม่เต็มเวลาและความสามารถ เพราะมีภารกิจอื่นนอกเหนือจากการเรียนการสอนที่ครูจำเป็นต้องปฏิบัติ ทั้งจากสังกัดเดียวกันและต่างสังกัด หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ค่อยสอดคล้องกับบริบท

ของโรงเรียน สื่อการเรียนการสอน และแหล่งการเรียนรู้มีจำนวนจำกัด ซึ่งมีสาเหตุมาจากโรงเรียนได้รับงบประมาณน้อย สื่อเทคโนโลยีและการสื่อสารมีใช้อย่างจำกัดและโรงเรียนที่มีอยู่ก็ไม่สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในท้ายที่สุดก็ส่งผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำไปด้วย

ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ที่ผ่านมาจนถึงแม้ว่าจะมีตัวแทนขององค์กรและชุมชนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานก็ตาม แต่บทบาทของคณะกรรมการดังกล่าวยังไม่ีมากนักและหากกล่าวถึงการประสานงานกับหน่วยงานองค์กรอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชนด้วยแล้วเกือบจะกล่าวได้ว่าน้อยหรือไม่มีเลย ในบางพื้นที่ชุมชนผู้ปกครองมีฐานะยากจน ไม่สามารถส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนและการเรียนของบุตรหลานเท่าที่ควร

การประกันคุณภาพการศึกษา

1. ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540) ได้ให้นิยามของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า การประกันคุณภาพการศึกษาคือ ระบบการสร้างความมั่นใจให้กับสังคมหรือชุมชนว่า โรงเรียนของชุมชนได้รับการพัฒนาถึงเกณฑ์มาตรฐาน สามารถจัดการศึกษาให้ลูกหลานของชุมชนได้อย่างมีคุณภาพ ผู้เรียนที่เรียนจบแล้วมีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้

สงบ ลักษณะ (2541) ให้ความเห็นว่า การประกันคุณภาพทางการศึกษาเป็นกระบวนการวางแผนและกระบวนการจัดการของผู้ที่รับผิดชอบจัดการศึกษาที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่าจะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตรและตรงกับความมุ่งหวังของสังคม

กรมวิชาการ (2544) ได้ให้ความหมายว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกระดับของวงการศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างประสานสอดคล้องกันเป็นระบบ มุ่งเน้นไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครองและผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวมว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ และผลผลิตไม่มีคุณภาพ

สำนักงานรองรับมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2546) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่าเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์คือเป็นคนดี มีความสามารถ (คนเก่ง) และมีความสุขในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการบริหารจัดการรวมทั้งการทำงานที่เน้นคุณภาพเป็นการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้และเป็นระบบครบวงจร (PDCA)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ได้ให้ความหมายของ “การประกันคุณภาพการศึกษา” ไว้ว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่า สถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

Harrington and Mathers (1997) ได้ให้ความหมายว่า การประกันคุณภาพคือปฏิบัติการทั้งหลายที่ได้รับการวางแผนและจัดทำอย่างเป็นระบบ เพื่อจะสร้างความมั่นใจว่าผลผลิตและบริการสามารถตอบสนองต่อข้อกำหนดด้านคุณภาพที่ระบุไว้

Vroman and Lunchsinger (1994) ได้ให้ความหมายว่า การประกันคุณภาพคือการใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าผลผลิตได้มาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้

Harman (1996) ได้ให้ความหมายว่า การประกันคุณภาพเป็นกลไกและกระบวนการต่าง ๆ ที่องค์การจัดขึ้น เพื่อจะนำไปสู่การรักษาและการปรับปรุงคุณภาพผลผลิต เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมั่นใจในวิธีการควบคุมและมาตรฐานของผลผลิต และยังเป็นการประกันว่าผลผลิตได้มาตรฐานตามที่กำหนด

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการการบริหารจัดการที่สร้างความเชื่อมั่นหรือความมั่นใจ ว่าการจัดการศึกษามีคุณภาพตามหลักการ จุดมุ่งหมาย

และแนวการจัดการศึกษาที่ผ่านการวางแผน ปฏิบัติตามแผน กำกับติดตามตรวจสอบ และปรับปรุง ผลการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ

2. ประเภทของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. การประกันคุณภาพภายใน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน ไว้ดังต่อไปนี้

รุ่ง แก้วแดง (2544) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา ภายในจะต้องให้เป็นกระบวนการที่ชัดเจนทุกเรื่อง มีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การประเมิน และปรับปรุง การนำเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาเข้ามานั้นอาจไม่ช่วยเฉพาะในเรื่องการประกัน แต่ช่วยด้านการวางแผน วงจรบริหารของผู้บริหาร วงจรการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา และวงจรการดำเนินงานของพ่อแม่คือ ทุกคนในสังคมที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ของเด็กมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพทั้งสิ้น

สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2549) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในไว้ว่า กระบวนการบริหารที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งการวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการ ลงมือทำตามแผน ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาคุณภาพและจัดทำรายงานการประเมินตนเองเป็นประจำทุกปี

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 6 มาตรา 48 ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในไว้ว่า ให้ถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในไว้ว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาการติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในไว้ว่า เป็นระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผล

การดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดโดยสถานศึกษา และ/หรือหน่วยงานต้นสังกัด ต้องดำเนินการให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาอย่างต่อเนื่อง กระบวนการประเมินคุณภาพภายในเป็นตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา (มาตรฐานและตัวบ่งชี้) ของสถานศึกษา และหรือหน่วยงานต้นสังกัดด้วย

Stephen and Morgan (1994) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในหมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ การศึกษาและกระบวนการตรวจสอบ หรือการประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงไร

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการภายในของสถานศึกษาที่เป็นการสร้างความเชื่อมั่น หรือความมั่นใจว่า การจัดการศึกษามีคุณภาพตามหลักการ จุดมุ่งหมาย และแนวการจัดการศึกษา ที่ผ่านการวางแผน ปฏิบัติตามแผน กำกับติดตามตรวจสอบ และปรับปรุงผลการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ อย่างเป็นระบบ และมีคุณภาพ โดยบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่กระทำต่อเนื่องทุกปี

2. การประกันคุณภาพภายนอก

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการประเมินคุณภาพภายนอกไว้หลายแนวคิดดังนี้

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543 ได้ให้ความหมายการประเมินคุณภาพภายนอกไว้ว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งกระทำโดยสำนักงานหรือผู้ประเมินภายนอกแล้วแต่กรณี เพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

กฏกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ได้ให้ความหมายการประเมินคุณภาพภายนอกไว้ว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาการติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือผู้ประเมินภายนอก

กล่าวโดยสรุป การประเมินคุณภาพภายนอก คือ การประเมินการจัดการศึกษาเพื่อตรวจสอบหาคุณภาพ โดยหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาดียิ่งขึ้นในทิศทางเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมินโดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนี้

วัตถุประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อให้ทราบระดับคุณภาพของสถานศึกษาในการดำเนินพันธกิจด้านต่าง ๆ
2. เพื่อกระตุ้นเตือนให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง

3. เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
4. เพื่อรายงานระดับคุณภาพและพัฒนาการในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ของสถานศึกษาต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อตรวจสอบยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถานศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และกรอบแนวทาง วิธีการที่ สมศ. กำหนด และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

2. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยสะท้อนความแตกต่างของแต่ละสถานศึกษาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ รวมทั้งมาตรการส่งเสริมและการชี้แนะสังคมของสถานศึกษา

3. เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยพิจารณาจากผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบมากกว่ากระบวนการ

4. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

5. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีทิศทางที่สอดคล้องกันในการประเมินคุณภาพภายนอกกับการประเมินคุณภาพภายใน

6. เพื่อสร้างความร่วมมือและเป้าหมายร่วมกันระหว่างหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อเป็นการเชื่อมโยงการดำเนินงานสู่การพัฒนาคุณภาพร่วมกัน

7. เพื่อรายงานผลการประเมินคุณภาพและเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

3. หลักการและความสำคัญการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

หลักการและกระบวนการสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จะต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร และการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงหลักการและกระบวนการดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้กำหนดหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามี 3 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคคลากรเสียหาย โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1 ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาแผนและแผนปฏิบัติการที่เป้าหมายที่ชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบที่โปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคคลากรทุกคนในสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์และบุคคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษาโดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผลพัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นที่ไปตามความต้องการของผู้ปกครองสังคมและประเทศชาติ

หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานการประกันคุณภาพการศึกษาครอบคลุมถึงมวลกิจกรรมและภารกิจทางวิชาการและทางการบริหารจัดการที่มีการวางแผนล่วงหน้า และมีการประสานสัมพันธ์กันเป็นระบบ เพื่อที่จะสร้างความมั่นใจที่สมเหตุสมผลว่า ผู้เรียนจะมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ การออกแบบและการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาจะยึดหลักการต่อไปนี้

1. คุณภาพการศึกษาในบริบทของการประกันคุณภาพจะเน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้กับผู้บริโภครทั้งภายในและภายนอกคุณภาพภายใน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะของผู้เรียนที่สร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับช่วงต่อในทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิตหรือทุกระดับชั้นเรียน คุณภาพภายนอกหมายถึง ความพึงพอใจในเชิงเศรษฐกิจและสังคมระดับมหภาค ซึ่งหมายถึง ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะของผู้เรียนที่จำเป็นต่อความอยู่รอดและการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศชาติ ในการแข่งขันทางธุรกิจการค้า ทางเทคโนโลยี ระดับภูมิภาคและระดับโลก

2. การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการบริหารจัดการศึกษาทั้งระบบของสถานศึกษาและเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกที่เน้นการวางแผนและเตรียมการป้องกันล่วงหน้าก่อนที่ปัญหาจะเกิดขึ้น ไม่ใช่การแก้สถานการณ์เฉพาะหน้าเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว

3. การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชา หลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ กระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์ หลักตรรกะ และความสมเหตุสมผล

4. การตรวจสอบ การวัดและประเมินผลในบริบทของการประกันคุณภาพ มีจุดประสงค์สำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลย้อนกลับสำหรับการใช้ในการวางแผน เพื่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มิใช่การจับผิดหรือการตัดสินให้รางวัลหรือลงโทษ

5. คุณภาพของการออกแบบ (มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรและแผนการสอน) และกระบวนการทำงาน (การเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร ครูและบุคลากรทางการศึกษา) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

6. การประกันคุณภาพการศึกษา เน้นความสำคัญของการสร้างความรู้ ทักษะ และความมั่นใจ แก่บุคลากรผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

7. การประกันคุณภาพการศึกษา ให้ความสำคัญต่อการประสานสัมพันธ์ภายในระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ และการร่วมมือของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด

8. ภาวะผู้นำและความเอาใจจริงเอาใจ (Commitment) ของผู้บริหารสถานศึกษา และการกระจายอำนาจความรับผิดชอบที่เหมาะสม เป็นปัจจัยสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานั้น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ เจตคติ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด โดยมีวิธีการที่มีระเบียบแบบแผน ตามหลักวิชา โดยอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย และเป็นระบบที่โปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

4. บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ได้กำหนดบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้
ระดับสถานศึกษา

ให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาและเพื่อเป็นกลไกในการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2. จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

2.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยและหรือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงประกาศใช้ และให้สถานศึกษากำหนดเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานของสถานศึกษาตามบริบท ทั้งนี้ สามารถเพิ่มเติมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ ได้ โดยให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและรับผิดชอบร่วมกัน

2.2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.3 ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.4 ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ และวิธีการที่เหมาะสม

2.5 ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

2.6 จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประจำทุกปี

2.7 พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. สถานศึกษาแต่ละแห่งให้ความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ตลอดจนให้คำปรึกษาช่วยเหลือและแนะนำสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งอย่างต่อเนื่อง

2. รวบรวม และสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) พร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบ ซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้น และจัดส่งไปยังสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

3. ติดตามผลการดำเนินงาน ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

4. ให้ความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการประเมินคุณภาพภายนอก

5. อาจมอบหมายบุคคลที่ไม่ได้เป็นผู้ประเมินเข้าร่วมสังเกตการณ์ และให้ข้อมูลเพิ่มเติมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก

ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

2. ศึกษา วิเคราะห์ สรุปผลรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) และรวบรวมประเด็นที่ต้องการให้มีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาไปยังสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

3. ติดตามผลการดำเนินงาน ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

4. ประสานความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการจัดบุคคลร่วมเป็นผู้ประเมินคุณภาพภายนอกกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

5. อาจมอบหมายบุคคลที่ไม่ได้เป็นผู้ประเมินเข้าร่วมสังเกตการณ์ และให้ข้อมูลเพิ่มเติมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก

5. ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546) ได้กำหนดขั้นตอนในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมการ การดำเนินการและการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การเตรียมการ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของบุคลากรโดยการสร้างความตระหนัก พัฒนาความรู้ทักษะและการแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ

1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร ปัญหาสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาคือ การที่บุคลากรในสถานศึกษายังเข้าใจไม่ชัดเจนว่าการประกันคุณภาพภายในก็คือ การบริหารคุณภาพที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานตามปกติ และเป็นงานที่ต้องทำอยู่แล้วจึงทำให้รู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระ นอกจากนี้บุคลากรในสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคยกับการเน้นคุณภาพและวิธีการทำงานที่มีการตรวจสอบ บางครั้งจึงเกิดการต่อต้าน จำเป็นต้องสร้างความตระหนักและพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรเป็นอันดับแรก โดยอาจดำเนินการดังนี้

1) การสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในการทำงานเป็นทีม 2) การพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากรโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการ ถึงแม้ว่าการประกันคุณภาพภายในจะเป็นภารกิจของบุคลากรในสถานศึกษาแต่ในการดำเนินงานจำเป็นจะต้องมีผู้รับผิดชอบในการประสานกำกับดูแลช่วยเหลือสนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันและเชื่อมโยงกันเป็นทีม โดยผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบที่สำคัญที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งควรดำเนินการร่วมกับบุคลากรหลักที่ได้รับมอบหมายในรูปของคณะกรรมการหรือคณะทำงาน การมีคณะกรรมการตามโครงสร้างการบริหารและให้บุคลากรรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานในภารกิจของตน จะทำให้ระบบการประกันคุณภาพภายในหล่อมเข้ากับการทำงานตามภารกิจของบุคลากร ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีความเชื่อมโยงกันในการพัฒนาคุณภาพด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ และด้านผู้เรียนอันจะก่อให้เกิดการพัฒนารอบด้านครบทุกด้าน

2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการพัฒนาปรับปรุง ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการร่วมกัน ดังนี้

2.1 การวางแผน (Plan-P) เป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายแนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลา และทรัพยากรที่จะต้องใช้เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ

2.2 การปฏิบัติตามแผน (Do-D) เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้วบุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการดำเนินงานต้องมีการ

เรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และควรมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2544)

2.2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข

2.2.2 จัดสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนทรัพยากร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 กำกับติดตาม (Monitoring) ทั้งระดับรายบุคคลรายกลุ่มรายหมวด/ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผนและให้การนิเทศ

2.3 การตรวจสอบประเมินผล (Check-C) การประเมินผลเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง ผู้บริหารและครูที่เข้าใจระบบการประกันคุณภาพอย่างถูกต้อง จะตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผลไม่กลัวการประเมินผลโดยเฉพาะการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นการประเมินที่มุ่งเพื่อการพัฒนาในระหว่างที่สถานศึกษาดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ควรมีการตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาว่าการดำเนินการเป็นไปในทิศทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย หรือมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการหรือไม่เพียงใด มีจุดอ่อน จุดแข็ง ประการใด มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดมากที่สุด และเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษาจะต้องมีการประเมินสรุปรวม เพื่อนำผลมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินการในระยะต่อไป

2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Act-A) เมื่อบุคลากรแต่ละคนแต่ละฝ่ายมีการประเมินผลเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ส่งผลให้กับคณะกรรมการที่รับผิดชอบ ซึ่งจะต้องรวบรวมผลการประเมินมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แปลผลในภาพรวมทั้งหมด แล้วนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา หัวหน้าหมวด ผู้บริหาร เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนางานของตนเองต่อไป การเผยแพร่ผลการประเมิน อาจใช้วิธีจัดประชุมครูภายในสถานศึกษาจัดบอร์ดหรือจัดทำรายงานผลการประเมินฉบับย่อแจกบุคลากร ผลการประเมินสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร และใช้ในการวางแผนต่อไปรวมทั้งจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้

3. การจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี เมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการตามแผนและมีการประเมินผลภายในเสร็จเรียบร้อยแล้ว ในช่วงปลายปีการศึกษาจะต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี เพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้รับทราบไม่ว่าจะเป็นบุคลากรภายในสถานศึกษา ผู้ปกครอง หรือชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด และผู้ประเมินภายนอก เพื่อแสดงความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา และพร้อมที่จะรับการประเมินจากภายนอก

โดยดำเนินการรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินวิเคราะห์ และสังเคราะห์ จำแนกตาม มาตรฐานการศึกษา และเขียนรายงานการรายงานผลการประเมิน และเนื้อหาสาระที่ต้องการสื่อสาร ควรมี 2 แบบ ขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้รับข้อมูล แบบแรก เป็นการรายงานที่มีรายละเอียดครบถ้วนเน้นในเชิง วิชาการ เพื่อใช้สำหรับรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ประเมินภายนอก ส่วนแบบที่สองเป็นการ รายงานสรุปเพื่อเผยแพร่ให้กับกลุ่มผู้ปกครอง และชุมชน โดยนำเสนอในลักษณะการบรรยายใช้ภาษา ที่เข้าใจง่าย และมีความยาวไม่มาก ซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองรับรู้ข้อมูลของสถานศึกษาได้มากขึ้น

4. สรุปผลการประเมินของมาตรฐานแต่ละด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย โดยในแต่ละด้านควรบอกถึงจุดเด่นเงื่อนไขที่ทำให้สำเร็จจุดที่ต้องปรับปรุง สาเหตุและ แนวทางแก้ไขปรับปรุงด้วย

5. ภาคผนวก อาจมีการรายงานเกี่ยวกับวิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล หากเป็นที่ต้องการของหน่วยงานต้นสังกัด คณะผู้จัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำ ครอบเป็นแกนนำ หรือผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับวิธีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลพอสมควร ซึ่งจะทำให้ สามารถสรุปผลการประเมินได้ถูกต้อง การจัดทำรายงานควรดำเนินการในส่วนที่สามารถทำได้ไป เรื่อย ๆ ก่อนสิ้นปีการศึกษาไม่จำเป็นต้องรอให้ถึงสิ้นปีการศึกษา เพราะจะทำให้จัดทำรายงานไม่ทัน กำหนดเวลาที่จะต้องส่งหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ (สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2544)

6. กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 47 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้ กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

ข้อ 1 ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553

ข้อ 2 ในกฎกระทรวงนี้

“การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้น สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงาน ต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน)

ข้อ 3 ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ 4 เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามข้อ 3 แล้วให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

ให้สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าวพร้อมข้อเสนอแนะ ให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้ สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ในการดำเนินการตามวรรคสอง สำนักงานอาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้

ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามวรรคสอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่แนวทางในการดำเนินการตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง จึงส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกไม่สัมพันธ์กัน เกิดความซ้ำซ้อนและคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติ ทำให้ไม่สะท้อนความเป็นจริงและเป็นการสร้างภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับดูแล และหน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น สมควรปรับปรุงระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับ และเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

7. แนวทางการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ได้กำหนดแนวทางในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ไว้ดังนี้ จากประกาศกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 11ก หน้า 3 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561 กล่าวถึง “การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล โดยให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่าง

ต่อเนื่อง และจัดส่งรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา พร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่ สมศ. เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก สมศ. ดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป สมศ. อาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้

เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 จึงให้สถานศึกษาในสังกัดทุกโรง เข้าใจถึงแนวทางการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการรองรับการประเมินภายนอกรอบสี่ ดังนี้

1. สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องจัดให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

2. ในปีการศึกษา 2561 สถานศึกษาจะได้มีการนำมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการจะกำหนดประกาศใช้ ไปเทียบเคียงและจัดทำเป็น “มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา” จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และดำเนินการตามแผนฯ ตลอดช่วงปีการศึกษา 2561 และจัดทำ SAR ตามกรอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หลังสิ้นปีการศึกษา 2561 (ประมาณเดือน มี.ค.-เม.ย.62) แล้วจึงจัดส่ง SAR ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา

3. เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาได้รับ SAR จากสถานศึกษา ก็จะมีการสรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการดำเนินงาน และจัดส่ง SAR พร้อมประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มี การประเมินผลและติดตามตรวจสอบให้แก่ สมศ. เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

4. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการตัดสินระดับคุณภาพตามมาตรฐานเป็นไปตามหลักการตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert Judgment) และการตรวจทานผลการประเมิน โดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (Peer Review) โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ คณะกรรมการประเมินต้องมีความรู้รอบด้านและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในการตัดสินเพื่อให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะไม่ใช้การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง

5. การประเมินคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องตรวจสอบและประเมินตนเองตามสภาพบริบทของสถานศึกษาที่แท้จริง โดยให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพ ผนวกกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป การตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาให้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการ ที่ไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบในการกำหนดคะแนนประเมิน แต่เป็นการประเมินในภาพรวมของผลการดำเนินงานหรือกระบวนการดำเนินงาน (Holistic Rubrics)

6. การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานภายในของสถานศึกษา ให้สถานศึกษากำหนดเป้าหมายและเกณฑ์การประเมินตามสภาพบริบทของสถานศึกษาเอง เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา โดยให้ยึดหลักการดำเนินงานเพื่อพัฒนาและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดตามมาตรฐานของสถานศึกษา

7. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เน้นการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา (Evidence Based) โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และมีเป้าหมาย การประเมินเพื่อการพัฒนา ลดภาระการจัดเก็บข้อมูล และเอกสารที่ไม่จำเป็นในการประเมิน แต่ข้อมูลต้องมีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ตามสภาพบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ

8. คณะที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรศึกษามาตรฐานการศึกษาและประเด็นพิจารณาที่กำหนดให้เข้าใจถ่องแท้ก่อนดำเนินการประเมินคุณภาพสถานศึกษาของตน หลังประเมินแล้วให้แจ้งผลการประเมินและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา สรุปและเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report)

9. ในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สถานศึกษาดำเนินการ โดยให้มีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

10. ให้สถานศึกษารูปและจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัด เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

11. โครงสร้างรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาไม่มีรูปแบบตายตัว ให้สถานศึกษาจัดทำในสิ่งที่สถานศึกษาต้องการนำเสนอได้ สิ่งสำคัญที่สุดของรายงานการประเมินตนเอง คือ กระบวนการพัฒนาคุณภาพซึ่งหมายถึงรวมถึง กิจกรรม/โครงการ/งานที่สถานศึกษาดำเนินการที่จะสะท้อนให้เห็นถึงหลักการ แนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษา การมีเป้าหมายหรือรูปแบบที่ชัดเจนในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งทุกกิจกรรม/โครงการ/งานส่งผลถึงการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

12. ข้อควรตระหนักในการประเมินคุณภาพภายใน

12.1 ผู้ประเมินควรมีความรู้ลึกและเข้าใจบริบทของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งในแง่ มุมของภาระงาน โครงสร้าง เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการบริหาร และการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และมีประสบการณ์เพียงพอ เพื่อการช่วยชี้แนะการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และตรงประเด็น เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาอย่างแท้จริง

12.2 ผู้ประเมินควรวิเคราะห์ข้อถ้อยคำด้วยใจเป็นกลาง โดยพิจารณาจากข้อมูลหลักฐานที่เก็บรวบรวมจากหลาย ๆ ด้าน ทั้งข้อมูลปัจจุบัน และผลการประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมา (อาจพิจารณาย้อนหลัง 3 ปี) ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาว่าอยู่ในระดับใด

12.3 สิ่งที่มีคุณค่ามากที่สุดที่ได้รับจากการประเมินภายในของสถานศึกษา คือ การได้รับข้อชี้แนะ คำแนะนำ แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาที่เป็นรูปธรรมและปฏิบัติได้จริง ดังนั้น ผู้ประเมินจึงควรรู้ความเคลื่อนไหวของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอน

12.4 การกำหนดระยะเวลาดำเนินการประเมินภายในของสถานศึกษานั้น ให้สถานศึกษากำหนดได้เองตามความเหมาะสม แต่ควรสอดคล้องกับสภาพและบริบทของการดำเนินงาน เพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักฐาน เช่น แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนการเรียนรู้อันทีหลังสอนรายงานประชุม เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า เอกสารหลักฐานต่าง ๆ นั้น เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ไม่ใช่การสร้างเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม

12.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนของการสังเกตและสัมภาษณ์นั้น ควรกระทำด้วยความระมัดระวัง ต้องสร้างความรู้สึกร่วมมิตรมากกว่าการจับผิดหรือการกล่าวโทษ และควรพูดคุยสอบถามด้วยความสุภาพและสร้างความไว้วางใจเป็นอันดับแรก ก่อนที่จะสอบถามเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

กล่าวโดยสรุป แนวทางในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำมีขึ้น หรือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติ กระบวนการ วิธีการ หลักการ ที่ใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ดีขึ้น เพื่อนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) ตามช่วงเวลาที่กำหนด และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

8. มาตรฐานการศึกษาสำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. 2561
มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, : 2561) ข. แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561

มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ
มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ แต่ละมาตรฐาน
มีรายละเอียด ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก

1.1 มีพัฒนาการด้านร่างกาย แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัย
ของตนเองได้

- 1.2 มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์ได้
- 1.3 มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
- 1.4 มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน และ
- แสวงหาความรู้ได้
- มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ
- 2.1 มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน สอดคล้องกับบริบทของ
- ท้องถิ่น
- 2.2 จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน
- 2.3 ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์
- 2.4 จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัยและเพียงพอ
- 2.5 ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุน
- การจัดประสบการณ์
- 2.6 มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
- มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ
- 3.1 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็ม
- ศักยภาพ
- 3.2 สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข
- 3.3 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย
- 3.4 ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินพัฒนาการ
- เด็กไปปรับปรุง การจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก
- มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย
- ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่
- 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561
- มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน
- 3 มาตรฐาน ได้แก่
- มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน
- 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
- 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
- มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

ค่านิยม

อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา

1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิด

2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ

3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

4) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

สถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

อย่างมีคุณภาพ

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไป

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
 3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนา
 ผู้เรียน

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและ
 ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ
 แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย
 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษฉบับลงวันที่
 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561
 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลการพัฒนาผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียด ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลการพัฒนาผู้เรียน

1) มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคลที่แสดงออกถึงความรู้
 ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือ แผนการให้บริการ
 ช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

2) มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อหรือการส่งต่อ
 เข้าสู่การศึกษาในระดับ ที่สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพ
 ของแต่ละบุคคล

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด

2) มีความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย ตามศักยภาพของ

ผู้เรียนแต่ละบุคคล

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

- 2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา
- 2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตาม
หลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย
- 2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
- 2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการ
เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- 2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ
และการจัดการเรียนรู้
- มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถ
นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้
- 3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
- 3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนา
ผู้เรียน
- 3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและ
ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
9. องค์ประกอบการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน
- มีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ไว้ดังต่อไปนี้
- สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร (2543) ได้จัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษา
ที่สอดคล้องกันโดยมีองค์ประกอบการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพที่เป็นกลไกสำคัญอยู่
3 ขั้นตอน คือ
1. ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่จะนำ
การศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่มุ่งเน้นเรื่องการกำหนดมาตรฐาน ด้านผลผลิตกระบวนการและปัจจัย
รวมทั้งการทำแผนแม่บท และแผนปฏิบัติการที่มุ่งการนำโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐาน
  2. ด้านการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการ
ดำเนินงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้น

2.1 การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้และติดตามประเมินความก้าวหน้าของโรงเรียน รวมทั้งจัดทำรายงานของโรงเรียนต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นลักษณะการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียนโดยโรงเรียนเอง

2.2 การนิเทศเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 มาตรการปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มุ่งเน้น

3.1 การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพในภาพรวมหรือการประเมินคุณภาพการศึกษา

3.2 การเตรียมโรงเรียนเพื่อรองรับการประเมินภายนอก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ได้กล่าวถึง การจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้

2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

3. ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

5. ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

7. พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2562) ได้กำหนดแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสำหรับสถานศึกษาในสังกัดให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภท โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนดำเนินการร่วมกัน โดยกำหนดค่าเป้าหมาย

ความสำเร็จ และเกณฑ์การประเมินตามสภาพและบริบทของสถานศึกษา และจัดทำประกาศ มาตรฐานและค่าเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา โดยอาจกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา เพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

2. จัดทำ หรือปรับปรุง หรือเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลง แผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี ของสถานศึกษาเพื่อให้เป็นแผนที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาแต่ละปีการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสี่ปีของสถานศึกษา

3. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาของสถานศึกษา ตามโครงการ/กิจกรรม ในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ และปฏิทินการปฏิบัติงานของ สถานศึกษา

4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับบุคคลและระดับ สถานศึกษา โดยจัดทำเป็นคำสั่งมอบหมายงาน มอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ และกำหนด การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

5. ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินการ และคณะกรรมการดำเนินการ และรายงานผลการติดตาม จัด หากไม่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้จะต้องพิจารณา ปรับปรุงแผนปฏิบัติการประจำปีหรือปรับปรุงการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีตาม ความจำเป็นและเหมาะสมดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาโดยนำผลจากการประเมินและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาปีปัจจุบัน ไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีถัดไป ให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา และกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา โครงการ/ กิจกรรม ให้เป็นไปตามเวลาที่ระบุไว้ในแผนและปฏิทินการดำเนินงาน และให้เป็นไปตาม เป้าหมาย/วัตถุประสงค์ ของโครงการ /กิจกรรม โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษาเป็นประจำทุกปี และส่งรายงานผลการ ประเมินตนเอง (SAR) พร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นต้นสังกัดที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีการศึกษา

7. พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยการศึกษาวិเคราะห์ ผลการประเมิน กำหนดประเด็นการพัฒนาสถานศึกษา กำหนดแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา จากนั้นนำข้อมูลไปปรับปรุงจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีถัดไป โดยให้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามกระบวนการ PDCA

8. รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ตามช่วงเวลาที่กำหนด

9. นำข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา และข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มากำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยอาจต้องพิจารณาปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี รวมทั้งการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีตามความจำเป็นและเหมาะสม ซึ่งสามารถแสดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดของการสังเคราะห์องค์ประกอบของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน

นักวิชาการ	สำนักงานศึกษาธิการกรุงเทพมหานคร (2543)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561)	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2562)	จำนวนผู้ให้ข้อมูล/ความถี่
องค์ประกอบด้าน				
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้	✓	✓	✓	3
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	✓	✓	✓	3

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบด้าน	สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2543)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561)	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2562)	จำนวนผู้ให้ข้อมูล/ความถี่
3.ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	✓	✓	✓	3
4.ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	✓	✓	✓	3
5.ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา	✓	✓	✓	3
6.ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	✓	✓	✓	3
7.ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน		✓	✓	2

จากตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายใน พบว่า ตามแนวคิดของ สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2543) ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ; กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2562) พบว่า จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อ ใช้อ้างอิงองค์ประกอบที่มีความถี่สูง 7 อันดับแรก เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ได้จำนวน

7 ด้าน คือ 1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ 2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ 3. ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา 6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ 7. ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ที่จะนำไปสู่การนิยามองค์ประกอบประกันคุณภาพภายใน ดังหัวข้อที่จะกล่าวต่อไปนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ หมายถึง การวิเคราะห์มาตรฐานและประเด็นพิจารณาว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน พิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดในมาตรฐานการศึกษาและประเด็นพิจารณา กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานการศึกษา และประกาศค่าเป้าหมายให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ หมายถึง การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ด้านต่าง ๆ กำหนดวิธีการดำเนินงานกิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอก กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วม ใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน และเสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการให้ความชอบ

3. ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดคนที่รับผิดชอบในการปฏิบัติและการควบคุมงานในแต่ละส่วน ประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนก่อนที่จะมีการมอบหมายงานให้รับผิดชอบไปปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ กำหนดรูปแบบความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานอื่นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับแผน และการนิเทศงาน (Supervision) ช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงาน

4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายถึง การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง และดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา หมายถึง กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง รายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา และเตรียมการและให้ความร่วมมือในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ของสถานศึกษารวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์และแปลผล เขียนรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ และรายงานและเปิดเผยต่อผู้เกี่ยวข้องทราบ โดยโครงสร้างรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาไม่มีรูปแบบตายตัว ให้สถานศึกษาจัดทำในสิ่งที่สถานศึกษาต้องการนำเสนอได้ สิ่งสำคัญที่สุดของรายงานการประเมินตนเอง คือ กระบวนการพัฒนาคุณภาพซึ่งหมายรวมถึง กิจกรรม/โครงการ/งานที่สถานศึกษาดำเนินการที่จะสะท้อนให้เห็นถึงหลักการ แนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษา การมีเป้าหมายหรือรูปแบบที่ชัดเจนในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งทุกกิจกรรม/โครงการ/งานส่งผลถึงการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

7. ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การส่งเสริมแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การนำผลการประเมินคุณภาพมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนา และการปรับปรุงตามคำแนะนำ/ข้อเสนอแนะจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมากำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การพัฒนาแนวทาง

1. ความหมายแนวทาง

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนว ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Good (1973) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำเป็นตัวอย่าง เพื่อการลอกเลียนแบบ เป็นสิ่งที่เป็นตัวแบบของสิ่งหนึ่ง เป็นหลักการหรือแนวคิด หรือเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

Stoner and Wankel (1986) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจำลองความจริงของปรากฏการณ์ เพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น เป็นการสร้างมโนทัศน์ (Conceptualization) เกี่ยวกับชุดของปรากฏการณ์และมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้เกิดความชัดเจนของนิยามความสัมพันธ์และประพจน์ที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า แนวทาง หมายถึง แนวปฏิบัติ วิธีการ ที่ได้ศึกษาหรือพัฒนาขึ้น และใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานของหน่วยงาน องค์กร และสถานศึกษา เพื่อนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ

2. ความหมายการพัฒนา

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การทำให้เจริญ

ยนต์ ชุ่มจิต (2541) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การดำเนินการที่จะส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการสอนและการทำงาน ตลอดจนมีเจตคติที่ดีในการทำงาน รวมถึงการมีบุคลิกภาพและคุณธรรม

คำหมาน คนไค (2542) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การทำให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้น ด้วยวิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การทำให้ดีขึ้น สมบูรณ์ขึ้น และการทำให้เกิดขึ้น

Good (1973) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนาทางการศึกษา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำด้วยตัวเองหรือผู้อื่นและเป็นไปในลักษณะที่ดี

สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง กระบวนการ หรือวิธีการที่ส่งเสริมให้เกิดความรู้ความสามารถ มีทักษะในด้านต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเองหรือการกระทำที่ผู้อื่นจัดให้

จากความหมายของการพัฒนาและแนวทาง สามารถสรุปความหมายการพัฒนา
แนวทางได้ว่าหมายถึง การจัดให้มีขึ้นหรือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติ กระบวนการ วิธีการ
หลักการที่ใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงาน ให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ดีขึ้น
เพื่อนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน

3. ความสำคัญของการพัฒนาแนวทาง

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2561 ในหมวด 6 ที่มีสาระ
บัญญัติเกี่ยวกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้ระบุไว้ในมาตรา 47-51 ที่กำหนดให้
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในและให้หน่วยงานต้นสังกัดของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี
และแจ้งผลให้สถานศึกษาทราบ รวมทั้งให้เปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อ
สาธารณชน ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
ทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาแต่ละแห่งตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ
กระทรวงศึกษาธิการจึงออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ
การศึกษา พ.ศ. 2553 สถานศึกษาต้องดำเนินการประเมินคุณภาพภายในครบทุกมาตรฐาน ก็จะได้
ข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของตนเองว่ายังมีจุดที่ต้องแก้ไขปรับปรุงด้านใดบ้างและปัญหาหนึ่ง
ที่มักเกิดขึ้นในการประเมินคุณภาพภายใน คือ การมีข้อจำกัดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในวิธีการ
ประเมินคุณภาพภายในของกลุ่มบุคคลที่รับผิดชอบ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ, 2543) เนื่องจากบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน แนวทางในการ
ดำเนินงานของสถานศึกษาแต่ละแห่งควรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
นั้น ๆ จากการศึกษาความสำคัญของการพัฒนาแนวทางที่กล่าวมาพบว่า ยังขาดขั้นตอนหรือ
แนวปฏิบัติที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ
ศึกษาแนวทางที่มีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้เพื่อใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษา
กล่าวโดยสรุป การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก เป็นการดำเนินการให้มีขึ้นหรือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติ
ที่ใช้ยึดถือในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อให้มีการ
เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ดีขึ้น หรือนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย
7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน
การศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้

2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บริบทด้านการประกันคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

1. ข้อมูลพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อยู่หลังโรงพยาบาลภูเขียว
เฉลิมพระเกียรติตั้งอยู่อาคารหลวงพ่อสายทอง เตชะธัมโม เลขที่ 333 หมู่ที่ 4 บ้านโนนทรายคำ
ตำบลผักปัง อำเภอภูเขียวจังหวัดชัยภูมิ รหัสไปรษณีย์ 36110 อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ
โดยทางรถยนต์ 82 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ 420 กิโลเมตร

ช่องทางการสื่อสาร

โทรศัพท์ 0-4486-1930 ถึง 2

โทรสาร 0-4486-1303

Website : <http://www.chaiyaphum2.go.th>

E-mail : chaiyaphum02@gmail.com

Facebook : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ภาพประกอบ 1 แผนที่เขตความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

อาณาเขต

มีพื้นที่ทั้งหมด 3,992.43 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุม 5 อำเภอ คือ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอแก่งคร้อ อำเภอกอนสาร อำเภอบ้านแท่น และอำเภอภูเขียว มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอชุมแพ อำเภอภูผาม่าน อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น และอำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอกอนสวรรค์ อำเภอหนองบัวแดงและอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอโคกโพธิ์ชัย และอำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น
ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ และอำเภอน้ำหนาว จังหวัด เพชรบูรณ์

จำนวนผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู นักเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และนักเรียน รายละเอียดปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู
นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

รายการ		จำนวน
1	กลุ่ม/หน่วยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	9 กลุ่ม 1 หน่วย
2	คณะผู้บริหารในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	5 คน
	- ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	1 คน
	- รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4 คน
3	บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	73 คน
	- ศึกษานิเทศก์	16 คน
	- บุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา 38 ค(2)	44 คน
	- พนักงานราชการ	1 คน
	- ลูกจ้างประจำ	3 คน
	- ลูกจ้างชั่วคราว	9 คน
4	สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	262 โรงเรียน
	- โรงเรียนหลัก	260 โรงเรียน
	- โรงเรียนสาขา	2 โรงเรียน
5	บุคลากรในสถานศึกษา	2,753 คน
	- ผู้อำนวยการโรงเรียน	249 คน
	- รองผู้อำนวยการโรงเรียน	6 คน
	- ครูผู้สอน	1,904 คน
	- ลูกจ้างชั่วคราว (ธุรการโรงเรียน, พนักงานราชการ, นักการภารโรง, ครูผู้ทรงคุณค่า, ครูวิทย์-คณิต, ครูชั้นวิกฤต)	594 คน
6	นักเรียน (ข้อมูล ณ 10 มิ.ย.61)	
	- ก่อนประถมศึกษา	6,638 คน
	- ประถมศึกษา	23,809 คน
	- มัธยมศึกษาตอนต้น	2,992 คน
	- มัธยมศึกษาตอนปลาย	59 คน

สถานศึกษาในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีสถานศึกษาในสังกัด
จำนวน 262 โรงเรียน (260 โรงเรียน 2 สาขา) รายละเอียดปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนสถานศึกษา และจำนวนนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

อำเภอ	ตำบล	โรงเรียนในสังกัด			โรงเรียน ขยาย โอกาส	โรงเรียนขนาดเล็ก (1-120 คน)
		โรงเรียน หลัก	โรงเรียน สาขา	รวม		
เกษตร สมบูรณ์	บ้านยาง	4	-	4	1	2
	กุดเลาะ	5	-	5	-	2
	โนนทอง	6	-	6	1	5
	บ้านเป่า	4	-	4	-	2
	หนองโพนงาม	9	1	10	2	2
	บ้านหัน	5	-	5	1	0
	สระโพนทอง	5	-	5	1	2
	บ้านเตื่อ	8	-	8	3	4
	โนนกอก	5	-	5	-	3
	บ้านบัว	4	-	4	-	3
	หนองข่า	7	-	7	1	8
รวมอำเภอเกษตรสมบูรณ์		62	1	63	10	33
แก้งคร้อ	ช่องสามหมอ	4	-	4	1	2
	หนองไผ่	6	-	6	1	5
	โคกกุง	6	-	6	3	3
	นาหนองทุ่ม	8	-	8	-	5
	ท่ามะไฟหวาน	5	-	5	1	3
	เก้าย่าดี	3	-	3	1	1

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ตำบล	โรงเรียนในสังกัด			โรงเรียน ขยาย โอกาส	โรงเรียนขนาดเล็ก (1-120 คน)
		โรงเรียน หลัก	โรงเรียน สาขา	รวม		
	บ้านแก้ง	6	-	6	-	5
	หนองสังข์	8	-	8	-	5
	หุบคา	7	-	7	2	6
รวมอำเภอแก้งคร้อ		57	-	57	10	39
คอนสาร	คอนสาร	3	-	3	1	2
	ทุ่งนาเลา	5	-	5	-	3
	ทุ่งพระ	6	-	6	1	6
	ดงบัง	4	-	4	1	3
	โนนคูณ	5	-	5	-	3
	ดงกลาง	6	-	6	1	5
	ห้วยยาง	6	1	7	2	2
	ทุ่งลุยลาย	3	-	3	1	1
รวมอำเภอคอนสาร		38	1	39	7	25
ภูเขียว	ผักปัง	9	-	9	-	5
	หนองต๋อม	4	-	4	2	1
	บ้านแก้ง	10	-	10	1	6
	โคกสะอาด	7	-	7	1	5
	หนองคอนไทย	8	-	8	-	7
	กุดยม	4	-	4	-	4
	โอโธ	4	-	4	2	1
	บ้านเพชร	7	-	7	-	6
	บ้านดอน	5	-	5	1	5

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ตำบล	โรงเรียนในสังกัด			โรงเรียน ขยาย โอกาส	โรงเรียนขนาดเล็ก (1-120 คน)
		โรงเรียน หลัก	โรงเรียน สาขา	รวม		
	กวางโจน	8	-	8	1	3
	ธาตุทอง	5	-	5	2	2
รวมอำเภอภูเขียว		71	-	71	10	45
บ้านแท่น	บ้านแท่น	8	-	8	1	5
	สามสวน	7	-	7	3	5
	สระพัง	4	-	4	1	3
	บ้านเต่า	7	-	7	2	5
	หนองคู	6	-	6	1	4
รวมอำเภอบ้านแท่น		32	-	32	8	22
รวมทั้งสิ้น		260	2	262	45	164

ตาราง 4 แสดงจำนวนโรงเรียนในสังกัดแยกตามขนาดของโรงเรียน

จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนโรงเรียน (โรง)			หมายเหตุ
	ปีการศึกษา 2560	ปีการศึกษา 2561	ปีการศึกษา 2562	
1-120	163	164	164	ขนาดเล็ก
121-600	101	96	95	ขนาดกลาง
601-1,500	3	3	3	ขนาดใหญ่
1,501 ขึ้นไป	-	-	-	ขนาดใหญ่พิเศษ
รวม	267	263	262	

แหล่งข้อมูล : กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2. บริบทด้านการประกันคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

ตาราง 5 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ผลการประเมิน		
			รับรอง	ไม่รับรอง	ระดับ
1	บ้านระหัด	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
2	บ้านโนนตุ่น (ครูประจำวิทยา คาร)	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
3	บ้านโสกเชือกนกเจ้าพัฒนา	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
4	บ้านโนนเห็ดไคล	เกษตรสมบูรณ์		✓	ดี
5	บุปผาราม	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
6	บ้านโนนเขวา	เกษตรสมบูรณ์		✓	ปรับปรุง
7	บ้านโนนทอง	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
8	บ้านโนนหนองไฮ	เกษตรสมบูรณ์		✓	พอใช้
9	บ้านกลาง	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
10	บ้านแก้งตาตไฮ	เกษตรสมบูรณ์		✓	ดี
11	บ้านหลักแดนห้วยโป่งพัฒนา	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
12	บ้านหัวโสก	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
13	บึงมะนาววิทยา	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
14	บ้านจมีน	เกษตรสมบูรณ์		✓	พอใช้
15	บ้านโนนจิว	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
16	บ้านหามแหโนนสังข์สามัคคี	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
17	บ้านพรมห้วยข่าวิทยา	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
18	บ้านโนนชาด	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ผลการประเมิน		
			รับรอง	ไม่รับรอง	ระดับ
19	บ้านท่าขามไร่เตือสามัคคี	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
20	บ้านหนองเต้	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
21	บ้านตลาดอุดมวิทย์	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
22	สระโพนทอง	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
23	บ้านหนองคูวิทยาคม	เกษตรสมบูรณ์		✓	ดี
24	บ้านพิพวย	เกษตรสมบูรณ์		✓	ดี
25	บ้านโจดพิทยาคาร	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
26	บ้านท่าคร้อโนนศิลา	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
27	บ้านนาสมบูรณ์	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
28	บ้านห้วยยางดำ	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
29	บ้านหนองแดงกุดจิก	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
30	บ้านหนองโพนงาม	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
31	บ้านโคกสง่า	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
32	บ้านทิกแล้ง สาขาห้วยหินลับวิทยาสรรค์	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
33	บ้านดอนหัน	เกษตรสมบูรณ์	✓		ดี
34	บ้านสวนอ้อย	ภูเขียว	✓		ดี
35	บ้านหนองปอแดง	ภูเขียว	✓		ดี
36	บ้านกวางโจนโนนทอง	ภูเขียว	✓		ดี
37	กุดยม(คุรุราษฎร์มิตร)	ภูเขียว	✓		ดี
38	บ้านเรือ	ภูเขียว	✓		ดี
39	บ้านโนนสาทร	ภูเขียว	✓		ดี
40	ม่วงราษฎร์สามัคคี	ภูเขียว	✓		ดี

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ผลการประเมิน		
			รับรอง	ไม่รับรอง	ระดับ
41	บ้านภูดิน(มิตรผลอุปถัมภ์)	ภูเขียว	✓		ดี
42	บ้านกุดโคลน	ภูเขียว	✓		ดี
43	บ้านหนองไร่ไก่อ	ภูเขียว	✓		ดี
44	บ้านกุดแดง	ภูเขียว		✓	พอใช้
45	บ้านโนนสาวเอ้	ภูเขียว		✓	พอใช้
46	บ้านกุดจอก	ภูเขียว	✓		ดี
47	บ้านฝายพญานาค	ภูเขียว	✓		ดี
48	บ้านตาดรินทอง	ภูเขียว	✓		ดี
49	บ้านนาหัวแรด	ภูเขียว		✓	พอใช้
50	บ้านโนนหินแร่	ภูเขียว		✓	พอใช้
51	บ้านดอนเตาเหล็ก	ภูเขียว	✓		ดี
52	โคกสะอาดแก้งวิทยา	ภูเขียว	✓		ดี
53	บ้านนาหนองทุ่ม	ภูเขียว	✓		ดี
54	บ้านโป่งดินดำ	ภูเขียว		✓	ดี
55	บ้านห้างสูง	ภูเขียว	✓		ดีมาก
56	บ้านดอนไก่เถื่อน	ภูเขียว	✓		ดี
57	บ้านกุดหมากเห็บ	ภูเขียว	✓		ดี
58	ฉิมพลีมา	ภูเขียว	✓		ดี
59	บ้านดงเมย	ภูเขียว		✓	พอใช้
60	เพชรราชภูร์บำรุง	ภูเขียว	✓		ดี
61	บ้านหนองงูเหลือม	ภูเขียว	✓		ดี
62	บ้านโป่งโพธิ์	ภูเขียว	✓		ดี
63	บ้านกุดขอนแก่น	ภูเขียว	✓		ดี

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ผลการประเมิน		
			รับรอง	ไม่รับรอง	ระดับ
64	บ้านเมืองคง	ภูเขียว		✓	พอใช้
65	บ้านหนองขาม	ภูเขียว		✓	ดี
66	บ้านโนนดินแดง	ภูเขียว	✓		ดี
67	บ้านโนนสลวย	ภูเขียว		✓	พอใช้
68	บ้านหนองสองห้อง	ภูเขียว	✓		ดี
69	บ้านโนนงาม	ภูเขียว	✓		ดี
70	บ้านพรหมใต้พิทยาคาร	ภูเขียว	✓		ดี
71	บ้านกุดหัวช้าง	ภูเขียว	✓		ดี
72	บ้านหนองบัวพรหม	ภูเขียว	✓		ดี
73	หนองเบนประภากร	ภูเขียว	✓		ดี
74	บ้านมูลกระบือ	ภูเขียว	✓		ดี
75	บ้านสีปลาด	ภูเขียว	✓		ดี
76	บ้านโนนข่า	ภูเขียว		✓	ดี
77	บ้านหัวหนอง	ภูเขียว	✓		ดี
78	บ้านหนองหญ้าข้าวนก	ภูเขียว	✓		ดี
79	หนองเมยสามัคคี	ภูเขียว	✓		ดี
80	บ้านห้วยพลวง	ภูเขียว	✓		ดี
81	บ้านหินลาดพัฒนา	บ้านแท่น	✓		ดี
82	บ้านดอนคู่	บ้านแท่น	✓		ดี
83	บ้านดอนชิงแคงเหล่าน้อย	บ้านแท่น	✓		ดี
84	บ้านหนองแฝก	บ้านแท่น	✓		ดี
85	บ้านวังหิน	บ้านแท่น	✓		ดีมาก
86	บ้านมอญ	บ้านแท่น	✓		ดีมาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ผลการประเมิน		
			รับรอง	ไม่รับรอง	ระดับ
87	หัวนานคร	บ้านแท่น	✓		ดี
88	บ้านนาดี	บ้านแท่น	✓		ดี
89	บ้านหนองบัว	บ้านแท่น		✓	ดี
90	บ้านสะเดาหนองไผ่	บ้านแท่น		✓	ดี
91	บ้านถนนกลาง	บ้านแท่น	✓		ดี
92	บ้านนายม	บ้านแท่น	✓		ดี
93	บ้านดอนหันนาสวรรค์	บ้านแท่น	✓		ดี
94	บ้านหินลาด	บ้านแท่น		✓	ดี
95	โคกสะอาดศึกษา	บ้านแท่น	✓		ดี
96	บ้านเหมือดแอ่หนองโดน	บ้านแท่น	✓		ดี
97	บ้านหลุบค่าย	บ้านแท่น	✓		ดี
98	หนองมะเกลือบำรุงวิทย์	บ้านแท่น	✓		ดี
99	บ้านดอนเค็ง	บ้านแท่น	✓		ดี
100	บ้านหนองดินดำ	บ้านแท่น	✓		ดี
101	บ้านโนนสะอาด	บ้านแท่น	✓		ดี
102	บ้านหนองพิพวน	แก้งคร้อ	✓		ดี
103	บ้านหนองม่วงบำรุงวิทย์	แก้งคร้อ	✓		ดีมาก
104	บ้านด่านเจริญท่ากอกวีทยา สวรรค์	แก้งคร้อ	✓		ดี
105	บ้านตลุกหิน	แก้งคร้อ	✓		ดี
106	บ้านโป่งสังข์	แก้งคร้อ		✓	ดี
107	บ้านหนองแสงวิทยา	แก้งคร้อ	✓		ดีมาก
108	บ้านหนองไฮ	แก้งคร้อ	✓		ดี

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ผลการประเมิน		
			รับรอง	ไม่รับรอง	ระดับ
109	บ้านสระเต้	แก้งคร้อ	✓		ดี
110	บ้านยางคำวิทยา	แก้งคร้อ	✓		ดี
111	บ้านท่าทางเกวียน	แก้งคร้อ		✓	พอใช้
112	บ้านทุ่งคำหลวง	แก้งคร้อ	✓		ดี
113	บ้านนกเขาทอง	แก้งคร้อ	✓		ดี
114	บ้านโคกล่าม	แก้งคร้อ	✓		ดี
115	บ้านโคกงาม	แก้งคร้อ	✓		ดี
116	บ้านดงพอง	แก้งคร้อ	✓		ดีมาก
117	บ้านหนองรวก	แก้งคร้อ	✓		ดี
118	บ้านโคกสูง-วังศิลา	แก้งคร้อ	✓		ดีมาก
119	ห้วยน้ำไพรสามัคคี	แก้งคร้อ	✓		ดี
120	กุดแก่น้อยบำรุงวิทย์	แก้งคร้อ		✓	ดี
121	บ้านดงชีสะอาดหวาน	แก้งคร้อ	✓		ดี
122	บ้านโนนสะอาด	แก้งคร้อ			ดี
123	บ้านหนองขาม	แก้งคร้อ	✓		ดีมาก
124	บ้านหนองแห้วปรางค์กู่	แก้งคร้อ	✓		ดี
125	บ้านโนนจิ้งงาม	แก้งคร้อ	✓		ดี
126	บ้านหนองช้างเอ๊ก	แก้งคร้อ	✓		ดี
127	บ้านหนองสามขา	แก้งคร้อ	✓		ดีมาก
128	บ้านโป่ง	แก้งคร้อ	✓		ดี
129	บ้านโนนคุณ	แก้งคร้อ		✓	ดี
130	บ้านหนองแกหนองโน	แก้งคร้อ	✓		ดี
131	หนองพอกกองศรี	แก้งคร้อ	✓		ดี

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ผลการประเมิน		
			รับรอง	ไม่รับรอง	ระดับ
132	หนองแต้ววิทย	แก้งคร้อ	✓		ดี
133	โคกม่วงศึกษา	แก้งคร้อ	✓		ดี
134	บ้านหนองหญ้าปล้อง	แก้งคร้อ	✓		ดี
135	บ้านหนองปลามันหนองไร่	แก้งคร้อ		✓	พอใช้
136	โนนศิลาเหล่าเกษตร	แก้งคร้อ	✓		ดีมาก
137	บ้านเหล่ากาตยา	แก้งคร้อ	✓		ดี
138	บ้านเลิงท่อม	แก้งคร้อ		✓	ดี
139	บ้านโคกไพรวัน	แก้งคร้อ	✓		ดี
140	บ้านหลุบคา	แก้งคร้อ	✓		ดี
141	บ้านน้ำพุปางวัว	คอนสาร	✓		ดี
142	บ้านคลองบอน	คอนสาร	✓		ดี
143	บ้านดงกลาง	คอนสาร	✓		ดี
144	บ้านดงใต้	คอนสาร	✓		ดี
145	บ้านหนองตาก้า	คอนสาร	✓		ดี
146	บ้านกุดแคน	คอนสาร		✓	พอใช้
147	บ้านท่าศาลา	คอนสาร	✓		ดี
148	บ้านโคกนกทา	คอนสาร	✓		ดี
149	บ้านดงบัง	คอนสาร	✓		ดี
150	บ้านนาบัว	คอนสาร	✓		ดี
151	บ้านหินรอยเมย	คอนสาร		✓	พอใช้
152	บ้านน้ำอุ่น	คอนสาร	✓		ดี
153	บ้านโนนหัวนา	คอนสาร	✓		ดี
154	บ้านทุ่งพระ	คอนสาร	✓		ดี

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ผลการประเมิน		
			รับรอง	ไม่รับรอง	ระดับ
155	บ้านห้วยแก้ว	คอนสาร	✓		ดี
156	บ้านห้วยไทร	คอนสาร	✓		ดี
157	บ้านท่าเรือรัมย์	คอนสาร	✓		ดี
158	บ้านห้วยทรายทอง	คอนสาร	✓		ดี
159	ออป.19 (ส่วนป่าคอนสาร)	คอนสาร	✓		ดี
160	บ้านน้ำทิพย์	คอนสาร	✓		ดี
161	บ้านโนนโจด	คอนสาร		✓	ดี
162	บ้านโสกมะตูม	คอนสาร	✓		ดี
163	บ้านโจดกลาง	คอนสาร	✓		ดี
164	บ้านดอนอุดม	คอนสาร	✓		ดี
165	บ้านป่าว่าน สาขามอตาแจ็ก	คอนสาร	✓		ดี
166	บ้านปากช่องผาเปียด	คอนสาร	✓		ดี

หมายเหตุ การรับรองมาตรฐานของสถานศึกษา สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) จะต้องมีผลการประเมิน ดังนี้

1. มีผลรวมคะแนนการประเมินคุณภาพภายนอกระดับสถานศึกษา ตั้งแต่ 80.00 คะแนนขึ้นไป
2. มีตัวบ่งชี้อย่างน้อย 10 ตัวบ่งชี้ จากทั้งหมด 12 ตัวบ่งชี้ ที่มีระดับคุณภาพแต่ละตัวบ่งชี้ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป
3. ต้องไม่มีตัวบ่งชี้ใดอยู่ในระดับคุณภาพต้องปรับปรุง หรือ ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

จากตาราง 4 พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 จำนวน 166 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม โรงเรียนจำนวน 137 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 82.53 และ ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษา จากสำนักงานรับรอง

มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม โรงเรียนจำนวน 29 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 17.46

ตาราง 6 แสดงรายละเอียดโรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของ สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่รับรอง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ที่	โรงเรียน	ปีที่ประเมิน	ระดับ	หมายเหตุ (ระบุเหตุผลที่กรณีที่ไม่รับรอง)
1	บ้านโนนเห็ดโคล	2557	ดี	1,2,3
2	บ้านโนนเขวา	2557	ปรับปรุง	1,2,3
3	บ้านโนนหนองไฮ	2557	พอใช้	1,2,3
4	บ้านแก่งตาตไฮ	2557	ดี	1,2
5	บ้านจมีน	2557	พอใช้	1,2,3
6	บ้านหนองคูวิทยาคม	2557	ดี	1,3
7	บ้านพิพวย	2557	ดี	1,2
8	บ้านกุดแดง	2557	พอใช้	1,2,3
9	บ้านโนนสาวเอ้	2557	พอใช้	1,2,3
10	บ้านนาหัวแรด	2557	พอใช้	1,3
11	บ้านโนนหินแร่	2554	พอใช้	1,3
12	บ้านโป่งดินดำ	2557	ดี	1
13	บ้านดงเมย	2557	พอใช้	1,2,3
14	บ้านเมืองคง	2557	พอใช้	1,3
15	บ้านหนองขาม(ภูเขียว)	2557	ดี	1,3
16	บ้านโนนสลวย	2557	พอใช้	1,2,3
17	บ้านโนนซ่า	2557	ดี	1
18	บ้านหนองบัว(บ้านแท่น)	2557	ดี	1,3

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	ปีที่ ประเมิน	ระดับ	หมายเหตุ (ระบุเหตุผลที่กรณีที่ไม่รับรอง)
19	บ้านสะเดาหนองไผ่	2557	ดี	1,3
20	บ้านหินลาด	2557	ดี	1,3
21	บ้านโปร่งสังข์	2557	ดี	3
22	บ้านท่าทางเกวียน	2557	พอใช้	1,2,3
23	กุดแก่น้อยบำรุงวิทย์	2557	ดี	1,3
24	บ้านโนนคุณ(แก้งคร้อ)	2557	ดี	1,3
25	บ้านหนองปลามันหนองไร่	2557	พอใช้	1,3
26	บ้านเลิงท่อม	2557	ดี	1,3
27	บ้านกุดแคน	2557	พอใช้	1,3
28	บ้านหินรอยเมย	2557	พอใช้	1,3
29	บ้านโนนโจด	2557	ดี	1,3

หมายเหตุ ระบุเหตุผลกรณีไม่รับรอง

กรณีที่ 1 ผลรวมคะแนนทุกตัวบ่งชี้ไม่ถึง 80 คะแนน

กรณีที่ 2 มีตัวบ่งชี้ที่ได้ระดับดีขึ้นไปน้อยกว่า 10 ตัวบ่งชี้ จาก 12 ตัวบ่งชี้

กรณีที่ 3 มีตัวบ่งชี้ที่มีระดับคุณภาพต้องปรับปรุงหรือต้องปรับปรุงเร่งด่วน

จากตาราง 5 พบว่า โรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษา เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก

จำนวน 29 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ คิดเป็นร้อยละ 17.46 จาก 166 โรงเรียน

พูน ปรณ ทิโต ชิว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

นวลฉวี ทานุกรม (2558) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศรองลงมา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำแนกตาม ตำแหน่งและประสบการณ์ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน 3. สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 2 สภาพปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในพบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษากำหนดอัตลักษณ์ของสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาไม่ได้กำหนดเกณฑ์คุณภาพความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรมที่ได้วางแผนไว้ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเองในการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษามีจำนวนไม่เพียงพอและระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความล่าช้า ซึ่งเป็นอุปสรรคด้านการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานต่าง ๆ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ในการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามที่กำหนด ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สถานศึกษามีผลการตรวจสอบไม่ตรงกับความเป็นจริง ด้านการจัดให้มีการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาควรกำหนดบทบาทหน้าที่แก่ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมการประกันคุณภาพในสถานศึกษาให้ชัดเจน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา สถานศึกษาควรกำหนดเกณฑ์หรือเป้าหมายความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อความเป็นเอกภาพ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ สถานศึกษาควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรมให้ชัดเจน ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาและครูด้านการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ด้านการจัดให้มีการ

ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาและให้หน่วยงานต้นสังกัดจัดทำแบบทดสอบออกประเมินนักเรียนทุกระดับชั้นอย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดทำรายงานประจำปี และด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาควรนำผลการประเมินคุณภาพภายในและผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อปรับปรุง แก้ไขและหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป

พิทักษ์ ดวงอาสาสงค์ (2558) ได้ศึกษาสภาพความต้องการและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 327 คน จากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิแบ่งตามขนาดโรงเรียนและใช้เทคนิคการสุ่มอย่าง ผลการศึกษาปรากฏดังนี้ 1) สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่า อยู่ในระดับน้อยทั้ง 8 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ด้านการประเมิน คุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน ด้านการจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ 2) สภาพความต้องการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้ง 8 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน ด้านการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการ รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) ค่าดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ของสภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน ด้านการ

กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา โดยสรุปแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอน คือ การร่วมวางแผน การร่วมดำเนินงานตามแผนการร่วมติดตามตรวจสอบประเมินผล และการร่วมนำผลการประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในเป็นการดำเนินงานตามปกติของบุคลากรทุกฝ่ายที่จะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้มีคุณภาพ โดยนำวงจรคุณภาพของเดมिंग (PDCA) มาใช้

เพ็ญพิภตร์ บุรณะเสน (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ดเขต 2 พบว่า 1. สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้งหมด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ ด้านจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 4.40$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.75$) ส่วนปัญหาในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน คือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.00$) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.90$) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.89$) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.78$) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 2.64$) และอยู่ในระดับน้อย 3 ด้าน คือ ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.05$) ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 1.82$) ส่วนด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.53$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบได้แก่ 1. หลักการและเหตุผล 2. จุดมุ่งหมาย 3. กลไกการดำเนินงานของสถานศึกษา 4. การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน 5. การประเมินผล และ 6. เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ปัญจพาน์ เลิศวริทธิ์นันท์ (2559) ได้ทำการศึกษาการนำเสนอแนวทางสำหรับการประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็ก ผลการศึกษา มีดังนี้ 1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็ก พบว่า 1) ด้านการเตรียมการสถานรับเลี้ยงเด็กส่วนใหญ่ ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และไม่มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มากที่สุด โดยปัญหาที่พบ คือ บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน และการจัดทำแผนมากที่สุด 2) ด้านการดำเนินการ สถานรับเลี้ยงเด็กส่วนใหญ่ไม่มีการดำเนินงานตามแผนการจัดประสบการณ์ ไม่มีการตรวจสอบผลคุณภาพการบริหารจัดการของสถานรับเลี้ยงเด็ก ไม่มีการกำหนดแนวทางและไม่มีการปรับปรุงการปฏิบัติงานและพัฒนาคุณภาพการศึกษามากที่สุด โดยปัญหาที่พบ คือ บุคลากรในสถานรับเลี้ยงเด็กขาดความรู้ความเข้าใจในนำไปปฏิบัติ ขาดความรู้ในการประเมินผล และขาดงบประมาณในการปรับปรุงการปฏิบัติงานและพัฒนาคุณภาพการศึกษามากที่สุด 3) ด้านการรายงาน สถานรับเลี้ยงเด็กส่วนใหญ่ ไม่มีการกำหนดรูปแบบการจัดทำรายงานผลคุณภาพการศึกษาประจำปีมากที่สุด ปัญหาที่พบ คือ ขาดผู้ให้ความรู้ในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีมากที่สุด 2. แนวทางสำหรับการประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็ก มีดังนี้ 1) ด้านการเตรียมการ ควรมีการกำหนดโครงสร้างบทบาทหน้าที่ จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร มอบหมายงานให้ตรงตามความรู้ ความสามารถ และจัดทำ จัดหาตัวอย่างแนวทางในการจัดทำแผนการดำเนินงานการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กวัยทารกและวัยเตาะแตะ 2) ด้านการดำเนินการ ควรมีการจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ในการนำไปปฏิบัติ ให้การสนับสนุน นิเทศ กำกับ ติดตาม จัดสรรงบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก มีการกำหนดแนวทางในการประเมิน จัดอบรมให้ความรู้ จัดทำคู่มือการประเมินที่มีมาตรฐาน นำผลการประเมินมาวางแผนแก้ไข ปัญหา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันความรู้ นวัตกรรมใหม่ ๆ กับสถานรับเลี้ยงเด็ก หน่วยงาน และองค์กรอื่น ๆ 3) ด้านการรายงาน ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ จัดทำคู่มือในการจัดทำรายงานตนเองหรือรายงานประจำปี กำหนดเนื้อหาสาระในการรายงานที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานรับเลี้ยงเด็ก

รัตนา ชื่อสัตย์ (2559) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัด

การศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่พึงประสงค์ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุป ได้ดังนี้ 1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายใน 7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เดือนเพ็ญ นิพวงลา (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในระดับปฐมวัยสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า 1. สภาพปัจจุบันการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในระดับปฐมวัย สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางส่วนสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในระดับปฐมวัย สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อยู่ในระดับมาก ส่วนระดับความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรกซึ่งเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ 2. แนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในระดับปฐมวัย สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีดังนี้แนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในระดับปฐมวัย สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มี 8 ด้าน คือ 1) ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน

การศึกษาของสถานศึกษา 3) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ได้ใช้กระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพครบวงจร (PDCA) ประกอบด้วย 1) การวางแผน (Plan) 2) การปฏิบัติ (Do) 3) การตรวจสอบและประเมินผล (Check) และ 4) การพัฒนาปรับปรุง (Act) ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในระดับปฐมวัย สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 แนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในระดับปฐมวัย สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ผลปรากฏว่า แนวทางการดำเนินงานฯ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เพ็ญญา เปาะชาญ (2559) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 4 ด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ตามลำดับ คือการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ด้านการจัดระบบการบริหารและสารสนเทศ และด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และมีเพียง 1 ด้านที่อยู่ในระดับน้อย คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผลการศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น พบว่า สภาพปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากจำนวน 1 ด้าน คือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ การจัดระบบการบริหารและสารสนเทศ และการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนอีก 4 ด้าน อยู่ในระดับน้อย โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก คือ

การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในการดำเนินการตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามลำดับ ผลการศึกษาการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของสถานศึกษาต้นแบบ (Best Practice) พบว่า ผลการตรวจสอบยืนยันแนวทางการศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด โดยการศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของสถานศึกษาต้นแบบ (Best Practice) พบว่า แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 8 ด้านดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบการบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น รายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สุพัก พวงขจร (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่ เหมาะสมประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร 2) การกำหนด รายละเอียดของตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน 3) การจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) การจัดการ ความเสี่ยง 5) การวัดและติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การใช้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ 7) การรักษาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 8) การให้รางวัลตอบแทน ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่ง ผลสัมฤทธิ์ พบว่า โครงสร้างขององค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา องค์ประกอบย่อยด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความชัดเจน ความง่ายต่อการนำไปใช้อยู่ใน ระดับมากที่สุด และผลการประเมินสถานศึกษาตามรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้น พื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ พบว่า สถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และกลุ่มสถานศึกษาที่มีผลการประเมินภายนอกไม่ผ่านการประเมินมีคุณภาพในการดำเนินงานตาม โครงการรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่ง ผลสัมฤทธิ์ ผลการประเมินตามผลสะท้อนคุณภาพด้านผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และด้าน คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวมระดับมาก

กานต์สินี วาดวงศ์ (2560) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพ ภายใน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการศึกษา พบว่า 1. องค์ประกอบการประกันคุณภาพภายใน มีจำนวน 8 องค์ประกอบ และ 32 ตัวชี้วัดดังนี้

- 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ
- 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. สภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ประกอบด้วย 2 กิจกรรมหลัก ได้แก่

- 1) กำหนดมาตรฐานและการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ประกอบด้วย 1.1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและ 1.2) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 2) กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 2.1) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2.2) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2.3) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 2.4) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2.5) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 2.6) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

นุจนาจ ชูนาพรหม (2560) ได้ทำการศึกษาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพ ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบัน การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ชัยภูมิ โดยรวมอยู่ระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ระดับมาก เมื่อเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ระดับ มากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรกคือด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของ

สถานศึกษา และด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ความต้องการจำเป็นในแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

นิรดา เวชญาลักษณ์ (2561) ได้ทำการศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยผลการศึกษา พบว่า สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมมีการดำเนินการในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน ประเด็นที่มีการดำเนินงานแต่ละด้านมีดังนี้ (1) ด้านการเตรียมการ คือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน (2) ด้านการดำเนินการ คือ ผู้บริหารจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อใช้ในเป็นแนวทางในการดำเนินการ (3) ด้านการรายงาน คือ สถานศึกษามีการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีส่งให้สำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประเมิน ส่วนแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า ควรวางแผนประชุมกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน ติดตามตรวจสอบประเมินผลชิ้นงานจากแฟ้มเอกสารการประกันคุณภาพ ควรจัดทำปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพควรมีการนำกระบวนการ PDCA เข้ามาในการดำเนินงาน โดยให้มีการจัดทำปฏิทินในการตรวจสอบวางแผนการดำเนินงาน

งานวิจัยต่างประเทศ

Bugg (2001) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพและแผนการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในรัฐอิลลินอย ผลการศึกษาพบว่า การให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพและแผนการพัฒนาการดำเนินงานทั้ง 2 โรงเรียน ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาที่มีการจัดโครงสร้าง การพัฒนาโรงเรียนโรงเรียนตามชนบท สามารถใช้ประโยชน์จากกระบวนการประกันคุณภาพที่กระตุ้นการพัฒนาโครงสร้างการดำเนินงานที่เป็นทางการโรงเรียนในเขตตัวเมืองไม่สามารถประสบความสำเร็จ ในการก่อตั้งเช่นเดียวกันกับการดำเนินการการประกันคุณภาพมีผลกระทบที่เป็นแง่บวกต่อกลยุทธ์การสอนที่ใช้กับทั้ง 2 โรงเรียน แม้ว่าการประกันคุณภาพดูเหมือนว่าประสบความสำเร็จสำหรับโรงเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือ ในการพัฒนาประเด็นสำคัญ

ซึ่งสามารถโต้แย้งการเตรียมการที่แน่ชัดได้ ซึ่งเป็นเวลาสั้น ๆ ในการเตรียมการของโรงเรียนเกี่ยวกับโครงสร้างและสภาพปัญหาโครงสร้างของการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ สำหรับโรงเรียนที่ได้รับช่วยเหลือในการพัฒนาวัฒนธรรมการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามการขาดภาวะผู้นำและแหล่งการเงินจะส่งผลให้กระบวนการดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์

Mehall (2003) ได้ศึกษาผลกระทบของกระบวนการประเมินการประกันคุณภาพการเปลี่ยนแปลงในหลักสูตรการเรียนการสอน และการประเมินการอ่านในโรงเรียนมัธยม 2 โรงเรียนพบว่า 1) กระบวนการ QAIP ของรัฐอิลลินอยส์ ช่วยให้การพัฒนาโครงสร้างการปรับปรุงการอ่านสำหรับโรงเรียน 2) กระบวนการ QAIP ช่วยให้สถานี่สำหรับการมีส่วนร่วมในระดับสูงขึ้นโดยสมาชิกคือ อาจารย์ช่วยปรับปรุงโรงเรียน 2 โรง 3) ผู้เชี่ยวชาญการอ่านมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการอ่านอย่างสูงสุดมีความสัมพันธ์ระหว่างบทบาท และการเปลี่ยนแปลงที่ตามมาของผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านที่มีการรับรองในการอ่านทั้ง 2 โรง และ 4) ด้านกรอบแนวคิดในการส่งเสริมทุกส่วนของการพัฒนาโรงเรียนเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงปฏิบัติการและสนับสนุนที่ยั่งยืนซึ่งจะไม่มีในการอ่าน

Wood (2004) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพและแผนพัฒนาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนผลการศึกษาพบว่า กระบวนการดำเนินการกับการพัฒนาโรงเรียนซึ่งให้สิทธิ์ในการดำเนินงานกับคณะครู เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาสถานศึกษา สร้างความมั่นใจในการประกันคุณภาพภายนอกจากกลุ่มนักการศึกษามืออาชีพที่น่าเชื่อถือ ที่มีค่านิยมและวัฒนธรรม การดำเนินงานที่เหมือนกัน การสร้างความเชื่อมั่นด้านกระบวนการประกันคุณภาพภายนอกที่มีความต่อเนื่อง ด้านการดำเนินงานการกำหนดความรู้สึกความเป็นเจ้าของระหว่างผู้ร่วมศึกษาการยอมรับความคิดเห็นและความเชื่อที่จำเป็นต่อการพัฒนาโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ

Langbell (2006) ได้ศึกษาการพัฒนานโยบายความร่วมมือด้านการประกันคุณภาพสำหรับโรงเรียนเอกชนกับโรงเรียนรัฐบาลการศึกษาครั้งนี้ ให้ความสำคัญระหว่างสถาบันทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของรัฐบาลและเอกชนในบริติสโคลัมเบีย วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ การแสดงข้อมูลสถานที่ที่เหมาะสม การลดปัญหาและอุปสรรคในการรับการประเมินโดยสถาบันของรัฐสำหรับการเรียนการสอนแบบไม่นับหน่วยกิต โดยสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของเอกชน สิ่งสำคัญ คือ การแสดงข้อมูลด้านการประกันคุณภาพในการสนับสนุนหลักสูตรการเรียนการสอนของเอกชน การศึกษาครั้งนี้ได้นำกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจากทั้งภาคเอกชนและภาครัฐในการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อช่วยเหลือในการเตรียมการประกันคุณภาพ เพื่อใช้ในการให้รายละเอียดในการพัฒนานโยบายของระบบการถ่ายทอดข้อมูลของบริติสโคลัมเบีย การศึกษาค้นคว้าได้จัดอันดับความสำคัญของการประกันคุณภาพ รวบรวมคำแนะนำจากการประชุมเชิงปฏิบัติการของสถาบันบริติสโคลัมเบียและสำรวจข้อมูลย้อนกลับจากผู้เข้าร่วมศึกษาค้นคว้าโดยผู้มีประสบการณ์

Wong and Li (2010) ได้ศึกษาระบบประกันคุณภาพในโรงเรียนอนุบาลของฮ่องกง และได้พบกลไกใหม่ของการประกันคุณภาพการตรวจสอบ (QAI) ในปี 2000 ทั้งนี้เพื่อที่จะบังคับสอบและปรับปรุงโรงเรียนในภาคของการศึกษาปฐมวัยพบว่าการประเมินคุณภาพการตรวจสอบหรือ QAI ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือหนึ่งโรงเรียนประเมินผลการตรวจสอบภายนอกสองรายงานผลการตรวจสอบให้ประชาชนเข้าใจบทบาทของการประเมินตนเองและสามารถตรวจสอบปฏิสัมพันธ์กับภายนอกการศึกษาได้วิเคราะห์รายงาน QAI ทั้งหมด 80 รายงานที่ออกโดยรัฐบาลและทำการสัมภาษณ์ครูใหญ่และครูโรงเรียนอนุบาลที่ได้รับการจัดอันดับดีเยี่ยม, ดีและความพึงพอใจในการเรียนรู้และประสิทธิภาพการสอนใน QAI จากการวิเคราะห์พบว่า 1) การประเมินตนเองมีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนการปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญแต่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับจำนวนของปัญหาที่พบใน QAI, 2) โรงเรียนอนุบาลทั้งหมดรายงานความท้าทาย 4 ประเภทคือความไม่แน่นอนบุคลากรภาระงานและภาระทางจิตใจและ 3) QAI เป็นกระบวนการที่อำนวยความสะดวกและมีประสิทธิผลอย่างยิ่งในการประเมินตนเองของโรงเรียนและการพัฒนาคุณภาพในการปฏิบัติตามนโยบายด้วยทั้งนี้ควรคำนึงถึงว่ากลไกการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพควรรักษาความสมดุลระหว่างการประเมินภายนอกและภายในและการทำงานที่มีการกระจายอำนาจตัดสินใจและมีการปรับปรุงพัฒนาอยู่ตลอดเวลา

Cele (2008) ได้ศึกษาการบริหารจัดการการดำเนินงานประกันคุณภาพ การบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาในกัวซูเนนทัล ผลการศึกษาพบว่าวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า คือ เพื่อศึกษาการบริหารงานและประสบการณ์ของผู้บริหารและนักการศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่กัวซูเนนทัล โดยมุ่งเน้นไปที่การบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพที่มีอยู่ในปัจจุบัน การศึกษาครั้งนี้ได้ออกแบบการสำรวจเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงพรรณนาข้อมูลได้รวบรวมในปี 2007 โดยการเยี่ยมโรงเรียนและการดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารและนักการศึกษาผู้บริหารโรงเรียนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 มีความเห็นสอดคล้องกับการบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพโรงเรียน ในขณะที่อีกกลุ่มไม่เห็นด้วยอย่างไรก็ตามก็ยังคงมีความแตกต่างกัน ผู้ที่เห็นด้วยกับการบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพโรงเรียนจะเป็นประโยชน์มากหากมีการแนะนำอัตราความก้าวหน้าของนักการศึกษา นักการศึกษาต้องการบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพมากกว่าระบบที่ไม่มีความชัดเจนพวกเขาจึงเสนอแนะว่าการบูรณาการระบบจัดการคุณภาพโรงเรียนไม่ควรเกี่ยวข้องกับกับค่าตอบแทนของนักเรียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสามารถมีขั้นตอนหรือองค์ประกอบของการดำเนินงาน 8 ด้าน ดังต่อไปนี้ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ด้านจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านดำเนินงานตาม

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ ด้านจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในด้านสภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษามีการเตรียมการและรับรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับปานกลาง โดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) มาใช้ในกระบวนการประกันคุณภาพภายใน และด้านสภาพที่พึงประสงค์พบว่า ภาพรวมของสถานศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน อยู่ในระดับมาก ส่วนแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน พบว่า การใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นระบบการบริหารที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการบริหารจัดการที่ดี เพื่อให้สถานศึกษาที่มีระบบประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ โดยสถานศึกษาควรมีการเตรียมการโดยสร้างความตระหนักให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยบุคลากรทุกฝ่ายต้องร่วมวางแผนพัฒนาร่วมกันและร่วมมือกันดำเนินงานไปพร้อมๆ กัน อย่างมีระบบเพื่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรในด้านการประกันคุณภาพภายใน หน่วยงานต้นสังกัดควรให้การนิเทศ ติดตาม สนับสนุนการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และดำเนินการสังเคราะห์ องค์ประกอบของการประกันคุณภาพได้ 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน การศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับ สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

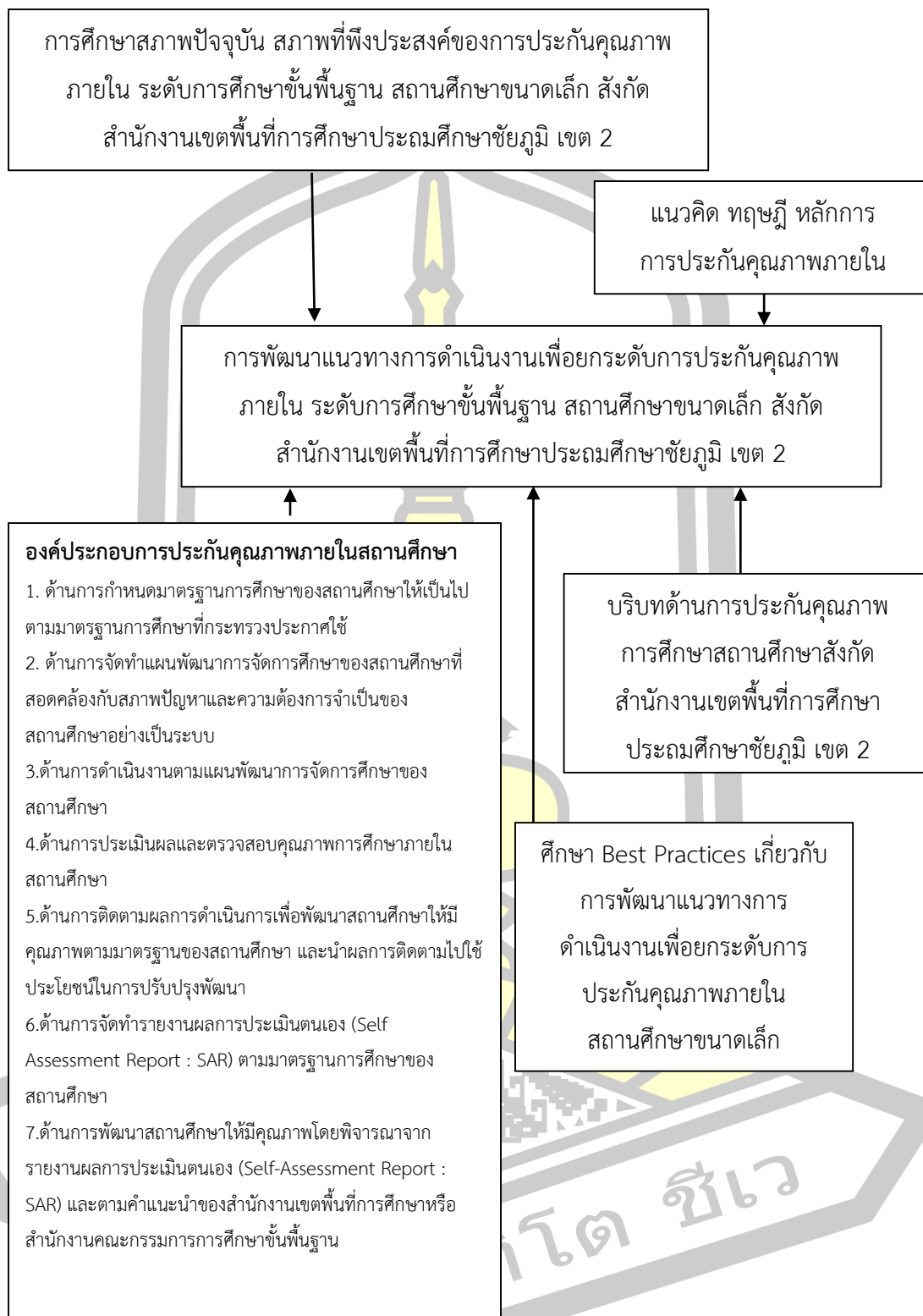
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR)

ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

7. ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากองค์ความรู้ที่ได้ศึกษาสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

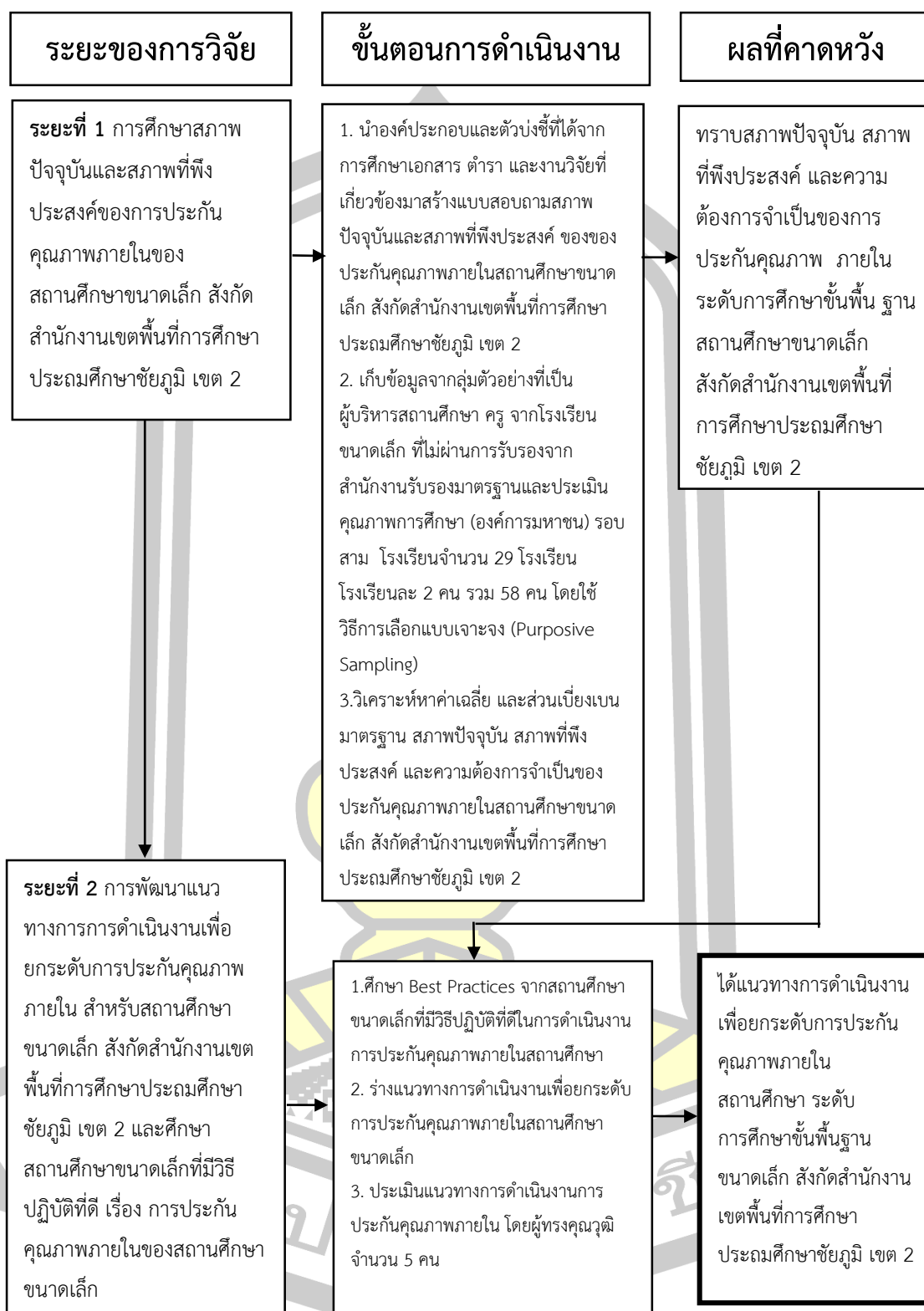
การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในเรื่องการประกันคุณภาพภายใน

แสดงระยะของการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวัง ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แสดงระยะของการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินงาน และผลที่คาดหวัง

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการประกัน
คุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
โดยการนำเอาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา
ขนาดเล็ก โดยเริ่มจากการศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึง
ประสงค์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 166 โรงเรียน เป็นผู้บริหาร 166 คน และครูที่รับผิดชอบงานประกัน
คุณภาพภายใน 166 คน รวม 332 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน
จากโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม โรงเรียนจำนวน 29 โรงเรียน เป็นผู้บริหาร 29 คน
และครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน 29 คน รวม 58 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง
(Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งมีลักษณะ
เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งของผู้ตอบ
แบบสอบถาม (ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน)เป็นแบบ
ตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการ
ประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยมีองค์ประกอบด้านการประกัน
คุณภาพภายใน 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่องมีประสิทธิภาพ

มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) คือ

- 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/ สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/ สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/ สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/ สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/ สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

2.2.2 สร้างแบบสอบถามโดยยึดความมุ่งหมายและจากนิยามศัพท์เป็นหลัก

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุงนำเครื่องมือที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 1.00 ขึ้นไป

2.3 เกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

2.3.1 เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาซึ่งได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 และ

2.3.2 เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในด้านนโยบายการบริหารเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และ

2.3.3 เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในด้านการวิจัยและวัดผลประเมินผล และ

2.3.4 เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในด้านการบริหารเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและ

2.3.5 เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ดังรายชื่อ ต่อไปนี้

1) นางสาวจุฬาลักษณ์ ภูปัญญา วุฒิการศึกษา ปร.ด. สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

2) นางศิริดา พิริยะชัยวรกุล วุฒิการศึกษา ปร.ด. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

3) ว่าที่ร้อยตรีธนาธิป มาลากอง วุฒิการศึกษา ปร.ด. สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนแท่นประจัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

4) นายวิสิทธิ์ศักดิ์ ชัยเกิด วุฒิการศึกษา กศ.ด. การบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองมะเกลือบำรุงวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

5) นางวารุณันท์ รินลา วุฒิการศึกษา กศ.ม. วิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสามสวนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คนดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เชิงเนื้อหา การใช้ภาษาตรวจสอบคุณภาพและความถูกต้องเหมาะสมและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง ให้คะแนน +1

ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้ ให้คะแนน 0

ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่วัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้ ให้คะแนน -1

โดยผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เชิงเนื้อหา การใช้ภาษา ตรวจสอบคุณภาพและความถูกต้องเหมาะสมและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม จำนวน 45 ข้อ มีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป 38 ข้อ และต่ำกว่า 0.6 จำนวน 7 ข้อ

2.2.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาที่คล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 30 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2.6 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ทดลองใช้ มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตามสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) และทำการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่าค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 0.29–0.86 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ระหว่าง 0.25 – 0.78 ส่วนค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันอยู่ที่ 0.90 และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์อยู่ที่ 0.86

2.2.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อนำส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พร้อมแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างผ่านผู้รับ-ส่งหนังสือราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และติดต่อขอรับคืน โดยใส่คืนที่ผู้รับ-ส่งหนังสือราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 หรือส่งคืนทางไปรษณีย์ (โดยผู้วิจัยมอบซองติดแสตมป์ที่เจ้าหน้าที่จ่ายของส่งกลับคืนมายังผู้วิจัย) และรับคืนด้วยตนเอง

3.3 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ค่าสถิติคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่างจากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ และหาร้อยละแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย Mean ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน (Percentage)

5.1.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$\text{สูตร } P = \frac{N}{f} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum N}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum N$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N แทน จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

5.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X แทน คะแนนดิบแต่ละตัว
n แทน จำนวนคนทั้งหมด

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

5.2.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

5.2.2 การหาค่าความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.2.3 การหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยการคำนวณสูตรดังต่อไปนี้

$$PNI_{\text{modified}} = \frac{(I - D)}{D}$$

เมื่อ	I	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
	D	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในเรื่องการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ในการประกันคุณภาพภายใน โดยการนำข้อมูลที่ได้มาร่างแนวทางการดำเนินงานตามการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) โดยมีเกณฑ์โดยการเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์การพิจารณา คือ เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านการประเมินภายนอกรอบสาม และมีผลการประเมินในระดับดีขึ้นไป กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

1.1.1 โรงเรียนบ้านโนนคุณ อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ

1.1.2 โรงเรียนหนองอูเฒ่าวิทยา อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1.2.1 เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2.2 เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 5 ปี ขึ้นไป

1.2.3 เป็นบุคคลที่จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด 5 คน มีดังนี้

1. นายเด่นชวาล บุญเกื้อ วุฒิการศึกษา ศษ.ม. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหมือดแอ่หนองโดน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

2. นางธัญยรัชต์ คุณประทุม วุฒิการศึกษา ค.ม. การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดอนหันนาสวรรค์

3. นางสาวช่อผกา ผลภิญโญ วุฒิการศึกษา ป.ร.ด. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชัยชุมพลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

4. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ วุฒิการศึกษา กศ.ด. การบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5. ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธนาธิป มาลากอง วุฒิการศึกษา ป.ร.ด. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนแท่นประจัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการดำเนินงานตามการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ผู้วิจัยศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3. ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ครอบคลุมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้แนวทางการดำเนินงานตามการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแนะนำ

4. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกันกับที่ตรวจแบบสอบถามในระยะที่ 2

5. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง ก่อนดำเนินการจัดพิมพ์ฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิเขียนข้อเสนอแนะและประเด็นที่ควรปรับปรุงเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับการประเมินแนวทาง ฯ นำมาเป็นกรอบในการสร้างแบบประเมิน

2. ผู้วิจัยร่างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานตามการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

3. ผู้วิจัยนำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแนะนำแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

4. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกันกับที่ตรวจแบบสอบถามในระยะที่ 2

5. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง ก่อนดำเนินการจัดพิมพ์ฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ถึงโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) จำนวน 2 โรงเรียน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในด้วยตนเอง

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

4. การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์สรุปผลนำเสนอผลการศึกษาโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

4.2 ผู้วิจัยนำข้อมูลดังกล่าวมาสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การร่างแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

4.3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยการตรวจให้คะแนนแบบประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของ(บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

5.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

5.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$S.D = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x แทน คะแนนดิบแต่ละตัว

n แทน จำนวนคนทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาแนวทางเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามอันดับหัวข้อ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. อันดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ผู้วิจัย กำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
D (Degree of Success)	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I (Important)	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
$PNI_{modified}$	แทน	ดัชนีความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	การดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายใน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติ
1	ด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาให้ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่ กระทรวงประกาศใช้	2.46	0.56	น้อย	4.83	0.42	มากที่สุด
2	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและ ความต้องการจำเป็นของ สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	2.75	0.70	ปานกลาง	4.89	0.34	มากที่สุด
3	ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.49	0.69	น้อย	4.83	0.42	มากที่สุด
4	ด้านการประเมินผลและ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา	2.49	0.56	น้อย	4.90	0.33	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้าน ที่	การดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายใน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติ
5	ด้านการติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานของสถานศึกษาและ นำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ใน การปรับปรุงพัฒนา	2.63	0.63	ปานกลาง	4.91	0.29	มากที่สุด
6	ด้านการจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	2.75	0.74	ปานกลาง	4.90	0.32	มากที่สุด
7	ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มี คุณภาพโดยพิจารณาจากรายงาน ผลการประเมินตนเอง (Self- Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน เพื่อให้การประกัน คุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพและพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง	2.44	0.53	น้อย	4.83	0.42	มากที่สุด
ภาพรวม		2.57	0.63	ปานกลาง	4.88	0.35	มากที่สุด

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ระดับ การดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้แก่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.70) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.74) ด้านการติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษาและนำผลการติดตามไปใช้ ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.63) ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการ การศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.49$, S.D. = 0.69) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.49$, S.D. = 0.56) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = 0.56) และด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.44$, S.D. = 0.53) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ระดับการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน เรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้แก่ ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนา สถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.29) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.33) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.32) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.34) ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.42) ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.42) และด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผล การประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.42)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง ประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน สถานศึกษานานาชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้าน การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่ กระทรวงประกาศใช้

ข้อ ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติ
1	สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานและ ประเด็นพิจารณาว่าด้วยการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา	2.36	0.48	น้อย	4.83	0.42	มากที่สุด
2	สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมาย คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานของ สถานศึกษา	2.36	0.50	น้อย	4.88	0.33	มากที่สุด
3	สถานศึกษามีการพิจารณาสาระสำคัญที่ กำหนดมาตรฐานและประเด็นพิจารณา ของสถานศึกษา	2.41	0.50	น้อย	4.78	0.50	มากที่สุด
4	สถานศึกษามีการพิจารณาให้ความ เห็นชอบค่าเป้าหมายความสำเร็จแต่ละ มาตรฐานและประเด็นพิจารณา	2.53	0.50	ปานกลาง	4.84	0.41	มากที่สุด
5	สถานศึกษามีการประกาศค่าเป้าหมาย ความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและ ประเด็นพิจารณาว่าด้วยการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกรับทราบ	2.64	0.74	ปานกลาง	4.84	0.45	มากที่สุด
	รวม	2.46	0.56	น้อย	4.83	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานเพื่อระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 2 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่ กระทรวงประกาศใช้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับ ปานกลางและน้อย ระดับปานกลางมี 2 ข้อคือ สถานศึกษามีการประกาศค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐาน และประเด็นพิจารณาว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและ ภายนอกมารับทราบ ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = 0.74) และ สถานศึกษามีการพิจารณาให้ความเห็นชอบค่า เป้าหมายความสำเร็จแต่ละมาตรฐานและประเด็นพิจารณา ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.50) ส่วนข้อที่มีการ ปฏิบัติน้อย มี 3 ข้อคือ สถานศึกษามีการพิจารณาสาระสำคัญที่กำหนดมาตรฐานและประเด็น พิจารณาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.41$, S.D. = 0.50) สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานและ ประเด็นพิจารณาว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.36$, S.D. = 0.48) และ สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.36$, S.D. = 0.50) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมาก ที่สุดทุกข้อ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

ข้อที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ สภาพปัญหาและความต้องการ จำเป็น	2.69	0.86	ปานกลาง	4.86	0.40	มากที่สุด

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติ
2	สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ด้านต่าง ๆ	2.95	0.60	ปานกลาง	4.97	0.18	มากที่สุด
3	สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการดำเนินงานกิจกรรม โครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	2.69	0.80	ปานกลาง	4.81	0.40	มากที่สุด
4	สถานศึกษามีการกำหนดแหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอก	2.64	0.81	ปานกลาง	4.86	0.35	มากที่สุด
5	สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่ อย่างชัดเจนให้บุคลากรของสถานศึกษา และผู้เรียนร่วมรับผิดชอบ	2.83	0.68	ปานกลาง	4.93	0.26	มากที่สุด
6	สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดาผู้ปกครอง องค์กร หน่วยงาน ชุมชนและท้องถิ่น	2.66	0.81	ปานกลาง	4.95	0.22	มากที่สุด
7	สถานศึกษามีการวางแผนการใช้ งบประมาณและทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพ	2.66	0.59	ปานกลาง	4.74	0.58	มากที่สุด
8	สถานศึกษามีการเสนอแผนพัฒนาการจัด การศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบ	2.78	0.77	ปานกลาง	4.84	0.37	มากที่สุด
9	สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี	2.91	0.63	ปานกลาง	4.88	0.33	มากที่สุด

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
10	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน	2.66	0.58	ปานกลาง	4.97	0.18	มากที่สุด
11	สถานศึกษามีการเสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการให้ความชอบ	2.78	0.42	ปานกลาง	4.97	0.18	มากที่สุด
	รวม	2.75	0.70	ปานกลาง	4.89	0.34	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานเพื่อระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติและควบคุมงานในแต่ละส่วน	2.66	0.66	ปานกลาง	4.97	0.18	มากที่สุด
ตา2	สถานศึกษามีการประชุมเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผน ก่อนที่จะมีการมอบหมายงานให้รับผิดชอบไปปฏิบัติ	2.53	0.75	ปานกลาง	4.91	0.28	มากที่สุด
3	สถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ	2.34	0.66	น้อย	4.72	0.52	มากที่สุด
4	สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานอื่นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับแผน	2.53	0.75	ปานกลาง	4.79	0.49	มากที่สุด
5	สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศงาน ช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.40	0.59	น้อย	4.76	0.47	มากที่สุด
รวม		2.49	0.69	น้อย	4.83	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานเพื่อระดับการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ด้านดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับ ปานกลางและน้อย โดยข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 3 ข้อ คือ สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบ ในการปฏิบัติและควบคุมงานในแต่ละส่วน ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 0.66) สถานศึกษามีการประชุม เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผน ก่อนที่จะมีการมอบหมาย งานให้รับผิดชอบไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.75) และสถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานอื่นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับแผน ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.75) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติน้อย มี 2 ข้อ คือ สถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการปฏิบัติงาน อย่างต่อเนื่องและเพียงพอ ($\bar{X} = 2.34$, S.D. = 0.66) และสถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศงาน ช่วยเหลือและแนะนำในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.40$, S.D. = 0.59) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับ มากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง ประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา

ข้อที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	2.40	0.51	น้อย	4.95	0.22	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
2	สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย	2.59	0.59	ปานกลาง	4.84	0.41	มากที่สุด
	รวม	2.49	0.56	น้อย	4.90	0.33	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานเพื่อระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ด้านการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับ ปานกลางและน้อย โดยข้อที่มีระดับการปฏิบัติปานกลาง คือ สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = 0.59) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติน้อย คือ สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 2.40$, S.D. = 0.51) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

ข้อที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ระดับสถานศึกษา	2.66	0.66	ปานกลาง	4.90	0.31	มากที่สุด
2	สถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	2.57	0.68	ปานกลาง	4.90	0.31	มากที่สุด
3	สถานศึกษามีการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.57	0.60	ปานกลาง	4.90	0.31	มากที่สุด
4	สถานศึกษามีการเตรียมการและให้ความร่วมมือในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด	2.71	0.56	ปานกลาง	4.93	0.26	มากที่สุด
รวม		2.63	0.63	ปานกลาง	4.91	0.29	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานเพื่อระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	2.78	0.53	ปานกลาง	4.95	0.22	มากที่สุด
2	สถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์และการแปลผล และเขียนรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา	2.57	0.82	ปานกลาง	4.81	0.48	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
3	สถานศึกษามีการเสนอ รายงานผลการประเมินตนเอง ของสถานศึกษาต่อ คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อพิจารณาให้ความ เห็นชอบ	2.86	0.87	ปานกลาง	4.95	0.22	มากที่สุด
4	สถานศึกษามีการเผยแพร่ รายงานผลการประเมินตนเอง ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.78	0.90	ปานกลาง	4.88	0.33	มากที่สุด
5	สถานศึกษามีการเปิดเผย รายงานผลการประเมินตนเอง ของสถานศึกษาต่อสาธารณชน	2.78	0.47	ปานกลาง	4.93	0.26	มากที่สุด
รวม		2.75	0.74	ปานกลาง	4.90	0.32	มากที่สุด

จากตาราง 13 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานเพื่อระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับ ปานกลางทุกข้อ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	สถานศึกษามีการส่งเสริมแนวความคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง	2.40	0.59	น้อย	4.84	0.41	มากที่สุด
2	สถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง	2.31	0.57	น้อย	4.79	0.45	มากที่สุด
3	สถานศึกษามีการพัฒนาส่งเสริมสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้จนเป็นวัฒนธรรมในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา	2.31	0.47	น้อย	4.84	0.45	มากที่สุด

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
4	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษามาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.36	0.48	น้อย	4.84	0.37	มากที่สุด
5	สถานศึกษานำคำแนะนำ/ข้อเสนอแนะจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมากำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษามาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.48	0.50	น้อย	4.86	0.35	มากที่สุด
6	สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.78	0.50	ปานกลาง	4.81	0.48	มากที่สุด
	รวม	2.44	0.53	น้อย	4.83	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 14 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานเพื่อระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report

: SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือสถานศึกษามีการเผยแพร่ผลงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.78$, S.D. = 0.50) ข้อที่เหลือเป็นระดับน้อย ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ผลการวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น และอันดับความต้องการจำเป็นการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ของการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และอันดับความต้องการจำเป็นการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ด้าน ที่	องค์ประกอบการประกัน คุณภาพภายใน	D	I	$PNI_{modified}$	อันดับความ ต้องการจำเป็น
7	ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	2.44	4.83	0.98	1

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้าน ที่	องค์ประกอบการประกัน คุณภาพภายใน	D	I	PNI _{modified}	อันดับความ ต้องการจำเป็น
4	ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา	2.49	4.90	0.97	2
1	ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน การศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้	2.46	4.83	0.96	3
3	ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	2.49	4.83	0.94	4
5	ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อ พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการ ติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนา	2.63	4.91	0.87	5
2	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการจำเป็นของ สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	2.75	4.89	0.78	6
6	ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมิน ตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.75	4.90	0.78	6

จากตาราง 15 พบว่า อันดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีอันดับความต้องการจำเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพ

การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) 0.98 อันดับที่ 2 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) 0.97 อันดับที่ 3 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) 0.96 อันดับที่ 4 ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) 0.94 อันดับที่ 5 ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) 0.87 อันดับที่ 6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) 0.78

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และอันดับความต้องการจำเป็น ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้

ข้อที่	ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้	D	I	PNI _{modified}	อันดับความต้องการจำเป็น
2	สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา	2.36	4.88	1.07	1
1	สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานและประเด็นพิจารณาว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	2.36	4.83	1.05	2

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้	D	I	$PNI_{modified}$	อันดับความ ต้องการ จำเป็น
3	สถานศึกษามีการพิจารณาสาระสำคัญที่กำหนดมาตรฐานและประเด็นพิจารณาของสถานศึกษา	2.41	4.78	0.98	3
4	สถานศึกษามีการพิจารณาให้ความเห็นชอบค่าเป้าหมายความสำเร็จแต่ละมาตรฐานและประเด็นพิจารณา	2.53	4.84	0.91	4
5	สถานศึกษามีการประกาศค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและประเด็นพิจารณาว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกรับทราบ	2.64	4.84	0.83	5

จากตาราง 16 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และอันดับความ
 จำเป็น ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ
 สถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้จำนวน 5 ข้อ เรียงอันดับจาก
 ความจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายคณะกรรมการกำหนด
 มาตรฐานของสถานศึกษา สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานและประเด็นพิจารณาว่าด้วยการ
 ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สถานศึกษามีการพิจารณาสาระสำคัญที่กำหนดมาตรฐาน
 และประเด็นพิจารณาของสถานศึกษา สถานศึกษามีการพิจารณาให้ความเห็นชอบค่าเป้าหมาย
 ความสำเร็จแต่ละมาตรฐานและประเด็นพิจารณา และ สถานศึกษามีการประกาศค่าเป้าหมาย
 ความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและประเด็นพิจารณาว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของ
 สถานศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกรับทราบ

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และอันดับความต้องการจำเป็น ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

ข้อที่	รายการ	D	I	$PNI_{modified}$	อันดับความ ต้องการ จำเป็น
10	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการนำ แผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ ชัดเจน	2.66	4.97	0.87	1
6	สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่และ แนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง องค์กร หน่วยงาน ชุมชนและ ท้องถิ่น	2.66	4.95	0.86	2
4	สถานศึกษามีการกำหนดแหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอก	2.64	4.86	0.84	3
1	สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและ ความต้องการจำเป็น	2.69	4.86	0.81	4
3	สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา	2.69	4.81	0.79	5
11	สถานศึกษามีการเสนอแผนปฏิบัติการ ประจำปีต่อคณะกรรมการให้ความชอบ	2.78	4.97	0.79	5

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	D	I	PNI _{modified}	อันดับความ ต้องการ จำเป็น
7	สถานศึกษามีการวางแผนการใช้ งบประมาณและทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพ	2.66	4.74	0.78	6
8	สถานศึกษามีการเสนอแผนพัฒนาการจัด การศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ ความเห็นชอบ	2.78	4.84	0.74	7
5	สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่ อย่างชัดเจนให้บุคลากรของสถานศึกษา และผู้เรียนร่วมรับผิดชอบ	2.83	4.93	0.74	7
2	สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ด้านต่าง ๆ	2.95	4.97	0.68	8
9	สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี	2.91	4.88	0.68	8

จากตาราง 17 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และอันดับความ
 จำเป็น ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
 ของสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
 จำนวน 11 ข้อ เรียงอันดับจากความจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทิน
 การนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนว
 ทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดาผู้ปกครอง องค์กร หน่วยงาน ชุมชนและท้องถิ่น สถานศึกษามีการ
 กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอก สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและ
 ความต้องการจำเป็น สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการดำเนินงานกิจกรรม โครงการที่สอดคล้องกับ
 มาตรฐานการศึกษาสถานศึกษามีการเสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการให้ความชอบ

สถานศึกษามีการวางแผนการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษามีการเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนให้บุคลากรของสถานศึกษา และผู้เรียนร่วมรับผิดชอบ สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ด้านต่าง ๆ และสถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และอันดับความต้องการจำเป็นด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อที่	รายการ	D	I	PNI _{modified}	อันดับความ ต้องการจำเป็น
3	สถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ	2.34	4.72	1.02	1
5	สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศงานช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.40	4.76	0.98	2
2	สถานศึกษามีการประชุมเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนก่อนที่จะมีการมอบหมายงานให้รับผิดชอบไปปฏิบัติ	2.53	4.91	0.94	3
4	สถานศึกษาการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานอื่นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับแผน	2.53	4.79	0.89	4
1	สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติและควบคุมงานในแต่ละส่วน	2.66	4.97	0.87	5

จากตาราง 18 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และอันดับความต้องการจำเป็น ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจำนวน 5 ข้อ เรียงอันดับจากความจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศงาน ช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษามีการประชุมเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนก่อนที่จะมีการมอบหมายงานให้รับผิดชอบไปปฏิบัติ สถานศึกษาการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานอื่นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับแผน และสถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติและควบคุมงานในแต่ละส่วน

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และอันดับความต้องการจำเป็นด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ข้อที่	ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	D	I	$PNI_{modified}$	อันดับความต้องการจำเป็น
1	สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	2.40	4.95	1.06	1
2	สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย	2.59	4.84	0.87	2

จากตาราง 19 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และอันดับความต้องการจำเป็น ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจำนวน 2 ข้อ เรียงอันดับจากความจำเป็นจากมากไปหาน้อย

ได้แก่ สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง และสถานศึกษามีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และอันดับความต้องการจำเป็นด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

ข้อที่	ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา	D	I	PNI _{modified}	อันดับความต้องการจำเป็น
2	สถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	2.57	4.90	0.91	1
3	สถานศึกษามีการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.57	4.90	0.91	1
1	สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ระดับสถานศึกษา	2.66	4.90	0.84	2
4	สถานศึกษามีการเตรียมการและให้ความร่วมมือในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด	2.71	4.93	0.82	3

จากตาราง 20 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และอันดับความต้องการจำเป็น ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ด้านการติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา จำนวน 4 ข้อ เรียงอันดับจากความจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง สถานศึกษามีการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา และสถานศึกษามีการเตรียมการ และให้ความร่วมมือในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ชัยภูมิเขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และอันดับความ ต้องการจำเป็น ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อที่	รายการ	D	I	PNI_{modified}	อันดับความ ต้องการจำเป็น
2	มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์และการแปลผล และเขียนรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา	2.57	4.81	0.87	1
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงาน จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	2.78	4.95	0.78	2
5	สถานศึกษามีการเปิดเผยรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาต่อสาธารณชน	0.78	4.93	0.77	3

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	D	I	PNI_{modified}	อันดับความ ต้องการจำเป็น
4	สถานศึกษามีการเผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.78	4.88	0.76	4
3	สถานศึกษามีการเสนอรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ	2.86	4.95	0.73	5

จากตาราง 21 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และอันดับความ
 จำเป็น ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมิน
 ตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ
 เรียงอันดับจากความจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์และ
 การแปลผล และเขียนรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา สถานศึกษามีการแต่งตั้ง
 คณะทำงานจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง สถานศึกษามีการเปิดเผยรายงานผลการประเมิน
 ตนเองของสถานศึกษาต่อสาธารณชน สถานศึกษามีการเผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองต่อ
 หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสถานศึกษามีการเสนอรายงานผลการประเมิน
 ตนเองของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และอันดับความต้องการจำเป็น ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่	รายการ	D	I	$PNI_{modified}$	อันดับความ ต้องการจำเป็น
3	สถานศึกษามีการพัฒนา ส่งเสริม สถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จนเป็นวัฒนธรรมในการทำงานของ บุคลากรในสถานศึกษา	2.31	4.84	1.10	1
2	สถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในอย่างต่อเนื่อง	2.31	4.79	1.07	2
4	สถานศึกษามีการนำผลการประเมิน คุณภาพภายในสถานศึกษามาใช้ในการ พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	2.36	4.84	1.05	3
1	สถานศึกษามีการส่งเสริมแนวความคิด เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่ง พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดกับทุก ฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง	2.40	4.84	1.02	4

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	D	I	PNI _{modified}	อันดับความ ต้องการจำเป็น
5	สถานศึกษานำคำแนะนำ/ข้อเสนอแนะจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมากำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.48	4.86	0.96	5
6	สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.78	4.81	0.73	6

จากตาราง 22 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และอันดับความ
 จำเป็น ของการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ
 โดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตาม
 คำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
 จำนวน 6 ข้อ เรียงอันดับจากความจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีการพัฒนา ส่งเสริม
 สถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้จนเป็นวัฒนธรรมในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา
 สถานศึกษามีการศึกษาวិเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง
 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษามาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการ
 การศึกษาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษามีการส่งเสริมแนวความคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่
 มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษานำคำแนะนำ/
 ข้อเสนอแนะจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมา
 กำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการ
 การศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษามีการเผยแพร่ผลงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง
 ต่อเนื่อง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

สรุปผลการสัมภาษณ์ ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ผู้วิจัยได้ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554 – พ.ศ. 2558) อยู่ในระดับดีมาก (Best Practices) จาก 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนที่ 1 โรงเรียนบ้านโนนคุณ อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และ โรงเรียนที่ 2 โรงเรียนหนองอิเฒ่าวิทยา อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนละ 2 คน รวมจำนวน 4 คน จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ผลการศึกษาพบว่า

ประเด็นที่ 1 โรงเรียนของท่านมีการกำหนดมาตรฐานให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ หรือไม่ ถ้ามี มีวิธีการกำหนดมาตรฐานอย่างไร

โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา โดยการประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน โดยกระบวนการ PLC วิเคราะห์มาตรฐานและประเด็นพิจารณาว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาสรุปเป็นค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานการศึกษาผ่านกระบวนการความร่วมมือโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับชาติและบริบทของสถานศึกษา ชุมชน และนักเรียน และประกาศค่าเป้าหมายและความสำเร็จของสถานศึกษาและให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาทราบ ดังบทสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“...โรงเรียนบ้านโนนคุณมีการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนในการกำหนดดังนี้ การประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทั้งคณะครู ชุมชน ผู้ปกครอง ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เพื่อวิเคราะห์มาตรฐานและประเด็นพิจารณาว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาสรุปเป็นค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานการศึกษาผ่านกระบวนการความร่วมมือ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับชาติและบริบทของสถานศึกษา ชุมชน และนักเรียน จากนั้นจึงประกาศค่าเป้าหมายและความสำเร็จของสถานศึกษาและให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาทราบ...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 13 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา โดย การประชุมพิจารณาโดย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู ชุมชน ผู้ปกครอง เพื่อกำหนดค่าเป้าหมายหรือการ ตั้งเป้าหมายร่วมกัน และมีการนำข้อมูลหรือผลการประกันคุณภาพของปีการศึกษาที่ผ่านมา ประกอบในการพิจารณาด้วยเพื่อให้เห็นถึงพัฒนาการของการประกันคุณภาพการศึกษา...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 13 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการประชุมคณะกรรมการบริหารตามภารกิจ กำหนด มาตรฐาน กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษา ประกาศค่าเป้าหมายที่กำหนด ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 20 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการกำหนดมาตรฐานให้เป็นไปตามกฎกระทรวงมีการตั้ง คณะกรรมการ โดยการนำของผู้อำนวยการเพื่อกำหนดเป้าหมายร่วมกัน...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 20 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ประเด็นที่ 2 โรงเรียนของท่านมีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ อย่างไร

โรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาโดยจัดทำทั้งแผนพัฒนา การศึกษาระยะ 3-5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเริ่มจากการศึกษาแนวนโยบายของรัฐบาล มาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัด เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษามีความสอดคล้อง วิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการจำเป็นของ สถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง โดยการเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้มีส่วนได้เสียได้ร่วม กำหนดแผนในการจัดการพัฒนาการศึกษา วางแผนในการบริหารจัดการงบประมาณให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด และเสนอแผนต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ ดังบทสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“...ทางโรงเรียนมีการดำเนินการในการจัดทำแผนการจัดการศึกษา 2 แผนหลัก ๆ คือ 1. แผนกลยุทธ์ ซึ่งเป็นแผนระยะยาว 5 ปี และ 2.แผนปฏิบัติการประจำปีทุก 1 ปีการศึกษา โดยมีขั้นตอนในการจัดทำแผนคือ การศึกษาแนวนโยบายของรัฐบาล มาตรฐาน

การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัด เพื่อให้สอดคล้องกัน และมีการวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง โดยการเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้มีส่วนได้เสียได้ร่วมกำหนดแผนในการจัดการศึกษา ตลอดจนวางแผนในการบริหารจัดการงบประมาณการกำหนดปฏิทินในการดำเนินการ เพื่อให้สะดวกต่อการนิเทศติดตาม และเสนอแผนต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 13 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการจัดทำแผน 2 ประเภทคือ แผนกลยุทธ์หรือแผนระยะยาว 3-5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเริ่มจากการศึกษาแผนแม่บทหรือนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และแผนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 มาสู่การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเพื่อให้สอดคล้องกัน และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ประชุมวางแผน จนถึงติดตามตรวจสอบการนำแผนสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ คุณภาพของนักเรียน...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 13 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 4 ปี และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการของสำนักงานเขต และของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้สอดคล้องกัน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 20 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบทของสถานศึกษา รวมทั้งสอดคล้องกับแผนของหน่วยงานต้นสังกัด...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 20 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ประเด็นที่ 3 โรงเรียนของท่านมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งไปสู่การปฏิบัติอย่างไร

โรงเรียนมีการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาโดยมีวิธีการดังนี้ ประชุมเพื่อแจ้งแนวทางดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อให้เข้าใจตรงกัน กำหนดปฏิทินในการดำเนินการตลอดปีการศึกษา เพื่อให้สะดวกต่อการนิเทศติดตาม กำหนดผู้รับผิดชอบแต่

ละโครงการ/กิจกรรมและมีการมอบหมายหน้าที่การปฏิบัติงานตามแผน ระดมทุน/ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก มีการนิเทศติดตามการปฏิบัติตามแผนในรูปแบบของคณะกรรมการ โดยมีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร และการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) ดังบทสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“...โรงเรียนมีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการ และกำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละโครงการ/กิจกรรม และมีการมอบหมายหน้าที่การปฏิบัติงานตามแผน มีการนิเทศติดตามการปฏิบัติตามแผน นอกจากนี้ยังมีการนำกระบวนการ (After Action Review : AAR) หรือการทบทวนหลังการปฏิบัติงานมาใช้ด้วย

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 13 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ทางโรงเรียนมีการมอบหมายหน้าที่ของผู้ปฏิบัติให้ชัดเจนและแจ้งแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้เข้าใจตรงกัน และมีการนิเทศติดตามการดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรมในรูปแบบของคณะกรรมการโดยการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ส่วนงบประมาณในโครงการมีการระดมทุนจากหลายแหล่ง เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศิษย์เก่า ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ..”

(ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 13 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ดำเนินการโดยให้ครูผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมในแผนปฏิบัติการประจำปี ได้ปฏิบัติงานตามปฏิทินของแผน และรายงานโครงการเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ โดยในการดำเนินการตามแผนมีการนิเทศติดตามให้คำปรึกษาเป็นระยะๆ...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 20 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบควบคุมงานในแต่ละส่วนให้ชัดเจน และนำโครงการลงสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 20 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ประเด็นที่ 4 โรงเรียนของท่านจัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างไร

โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการจัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ร่วมประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครองผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลผ่านช่องทางต่างๆ เช่น LINE ผู้ปกครอง และ ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพตามกระบวนการ PDCA เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนในปี การศึกษาต่อไป ดังบทสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“...โรงเรียนบ้านโนนคูณจัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา 2 ช่วง คือ ระยะเวลาสั้นทุก 1 เดือน และระยะยาวเมื่อสิ้นภาคเรียน โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ทรงคุณวุฒิที่โรงเรียนแต่งตั้ง ครูที่เกษียณอายุราชการ และผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ร่วมประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น LINE ผู้ปกครอง...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 13 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการจัดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นการตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีบุคคลภายนอกเข้าร่วมการ ประเมินด้วย เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ครูที่เกษียณอายุราชการ เป็นต้น...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 13 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการจัดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นการตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เมื่อสิ้นปีการศึกษา ตามกระบวนการ PDCA เพื่อนำผลการ ประเมินมาใช้ในการวางแผนในปีการศึกษาต่อไป...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 20 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในโดย คณะกรรมการในสถานศึกษาอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและ ส่งเสริมร่วมกัน...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 20 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ประเด็นที่ 5 โรงเรียนของท่านมีการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพอย่างไร

โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการศึกษา ดำเนินการนิเทศติดตามทั้งก่อนปฏิบัติ ระหว่างปฏิบัติ และหลังจากการปฏิบัติ เพื่อช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่บุคลากร การนำผลจากการประเมินคุณภาพการศึกษามาปรับปรุง พัฒนาตามคำแนะนำของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนในปีการศึกษาต่อไป วางแผนเตรียมการ ให้ความร่วมมือในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด ดังบทสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“...โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาการศึกษา โดยการนำผลจากการประเมินคุณภาพการศึกษามาปรับปรุง พัฒนาการตามคำแนะนำของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนในปีการศึกษาต่อไป ตลอดจนการวางแผนเตรียมการ ให้ความร่วมมือในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 13 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...หลังจากที่มีการกำหนดมาตรฐานแล้ว โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำกับติดตามการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษาโดยการนิเทศติดตาม ในรูปแบบของคณะกรรมการนิเทศ จัดให้มีการนิเทศทุกเดือนและบันทึกผลการนิเทศลงในสมุดนิเทศของแต่ละโครงการ ทั้งก่อนปฏิบัติ ระหว่างปฏิบัติ และหลังจากการปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่บุคลากร และนำผลจากการนิเทศติดตามมาวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 13 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...นำผลจากการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานมาใช้ในการวางแผนในปีการศึกษาต่อไป โดยวิเคราะห์ในด้านที่ต้องปรับปรุง และด้านที่ต้องการส่งเสริมพัฒนา เพื่อให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจตรงกัน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 20 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตามและตรวจสอบ การดำเนินการของครูผู้สอนในแต่ละระดับชั้น ปีการศึกษาละ 2 ครั้งแล้วนำข้อสรุปไปปรับปรุงแก้ไขในปีการศึกษาต่อไป...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 20 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ประเด็นที่ 6 โรงเรียนของท่านมีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ ถ้ามี มีวิธีการหรือขั้นตอนอย่างไรบ้าง

โรงเรียนของท่านมีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนดังนี้ การแต่งตั้งคณะทำงานด้านการรายงานผลการประเมินตนเอง รวบรวมข้อมูล จากรายงานผลการประเมินตนเองของคณะครู และข้อมูลจากรายงานโครงการ/กิจกรรมโดยวิธีการวิเคราะห์สังเคราะห์และแปลผลข้อมูล ผ่านกระบวนการความร่วมมือ เปิดโอกาสให้คณะครู ชุมชน และทุกฝ่ายได้สะท้อนผลการปฏิบัติงานตลอดปีการศึกษา นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์แปลผลเขียนรายงานการประเมินตนเอง นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ เสนอด่วนสังกัดและเผยแพร่ผู้เกี่ยวข้องและผู้ปกครองผ่านการประชุมผู้ปกครอง ทั้งนี้รูปแบบของรายงานการประเมินตนเองไม่มีรูปแบบตายตัว ดังบทสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“...มีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านการรายงานผลการประเมินตนเอง โดยการรวบรวมข้อมูล โดยใช้กระบวนการความร่วมมือ ให้ทุกฝ่ายได้สะท้อนผลการปฏิบัติงานตลอดปีการศึกษา นำมาวิเคราะห์แปลผลเขียนรายงานการประเมินตนเอง นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ เสนอด่วนสังกัดและเผยแพร่ผู้เกี่ยวข้องต่อไป...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 13 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้ คือ 1) การประชุมจัดตั้งคณะทำงาน โดยประกอบด้วยผู้อำนวยการ คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา 2) เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์และแปลผลข้อมูล 3) นำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ และ 4) เผยแพร่รายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ปกครองผ่านการประชุมผู้ปกครอง ทั้งนี้รูปแบบของรายงานการประเมินตนเองไม่มีรูปแบบตายตัว...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 13 มีนาคม 2563 :
การสัมภาษณ์)

“...ดำเนินการจัดทำ SAR ตามกระบวนการดังต่อไปนี้ 1) รวบรวมผลการ
รายงานโครงการกิจกรรมของครูผู้รับผิดชอบและวิเคราะห์ SAR รายบุคคลของคณะครูทุกคน และ
2) นำผลจากการวิเคราะห์มาสรุปเป็นข้อสรุป เป็น SAR ของโรงเรียน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 20 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาโดย
มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เขียนรายงาน นำเสนอคณะกรรมการให้ความเห็นชอบ และ
เปิดเผยรายงานต่อสาธารณชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 20 มีนาคม 2563 :
การสัมภาษณ์)

ประเด็นที่ 7 โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการนำผลจากรายงานผลการประเมิน
ตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัด มาใช้ในการ
ประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่องอย่างไร

โรงเรียนมีแนวทางในการนำผลจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-
Assessment Report : SAR) และคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัด มาใช้ในการประกันคุณภาพ
การศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการนำข้อมูลจากรายงานผลการประเมิน
ตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัด มาเป็นสารสนเทศ
ในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป มีการส่งเสริมกระบวนการวิจัยเพื่อการ
พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และส่งเสริมแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพ
ภายในเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในว่าเป็นหน้าที่ของทุก
ฝ่ายในการจัดการศึกษา ตลอดจนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศึกษาดูงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
กับสถานศึกษาอื่น ๆ ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพภายใน ดังบทสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“...โรงเรียนมีการนำผลจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-
Assessment Report : SAR) และคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัด มาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการ
วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป และมีการส่งเสริมกระบวนการ
พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตลอดจนมีการส่งเสริมแนวคิดเรื่อง

ประกันคุณภาพภายในเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในว่าเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายในการจัดการศึกษา

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 13 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...หลังจากการดำเนินการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองแล้ว โรงเรียนบ้านโนนคูณได้นำเอาข้อเสนอแนะของหน่วยงานต้นสังกัดเกี่ยวกับผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือ การพัฒนาสถานศึกษาให้ไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะด้านคุณภาพของผู้เรียน ตลอดจนการสร้างความตระหนักให้บุคลากรในโรงเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 13 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...นำผลจากรายงานตาม SAR มาวิเคราะห์เพื่อประกอบการวางแผน/โครงการเพื่อแก้ปัญหา/พัฒนางานในปีการศึกษาต่อไปอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 20 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนหนองอโศกวิทยามีการนำผลจากรายงานมาปรับปรุงแก้ไขและนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศึกษาดูงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษากับสถานศึกษาอื่น ๆ ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพภายใน...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 20 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ประเด็นที่ 9 ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางในการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างไร

โรงเรียนขนาดเล็กที่จะประสบความสำเร็จในด้านการประกันคุณภาพภายใน ควรดำเนินการดังนี้ 1) ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาว่าเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นกระบวนการสร้างความไว้วางใจต่อชุมชน ผู้ปกครองซึ่งต้องใช้เวลาอันยาวนาน คุณภาพจึงจะเกิดขึ้น 2) การทำความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาให้ตรงกัน เพื่อการมองเป้าหมายให้ชัดเจน และไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ง่ายขึ้น 3) สร้างทีมบุคลากรให้สามารถทำงานร่วมกัน มองเป้าหมายเดียวกัน โดยผู้อำนวยการโรงเรียน

จะต้องลงมือปฏิบัติร่วมกับคณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง 4)ควรมีการวัดประเมินผลที่หลากหลายเพื่อให้ได้มาซึ่งคำว่าคุณภาพของผู้เรียนที่แท้จริง ไม่ควรมียึดหลักที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนผลการทดสอบระดับชาติเท่านั้น 5)การจัดการทรัพยากรในการบริหาร ไม่ควรนำข้อมูลนักเรียนมาเป็นเงื่อนไขในการพิจารณา และต้องถือว่าทรัพยากรบุคคลเป็นหัวใจสำคัญที่สุดในการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้ประสบความสำเร็จ คนต้องพร้อม ดังบทสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“...ควรส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาว่าเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นกระบวนการสร้างความไว้วางใจต่อชุมชนผู้ปกครองซึ่งต้องใช้เวลาาน คุณภาพจึงจะเกิดขึ้น และการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาให้ตรงกัน เพื่อการมองเป้าหมายให้ชัดเจน และไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ง่ายขึ้น...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 13 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ในด้านมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนควรมีวิธีการวัดประเมินผลที่หลากหลายเพื่อให้ได้มาซึ่งคำว่าคุณภาพของผู้เรียนที่แท้จริง ไม่ควรมียึดหลักที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนผลการทดสอบระดับชาติเท่านั้น...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 13 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนขนาดเล็กที่จะประสบความสำเร็จในด้านการประกันคุณภาพภายใน ควรดำเนินการดังนี้ 1) การจัดการทรัพยากรในการบริหาร ไม่ควรนำข้อมูลนักเรียนมาเป็นเงื่อนไขในการพิจารณา 2) ทรัพยากรบุคคลเป็นหัวใจสำคัญที่สุดในการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้ประสบความสำเร็จ คนต้องพร้อม...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 20 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...การดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กจะต้องเริ่มจากการสร้างความตระหนักให้บุคลากรในเรื่องของคุณภาพการศึกษา สร้างทีมบุคลากรให้สามารถทำงานร่วมกัน มองเป้าหมายเดียวกัน และผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องลงมือปฏิบัติร่วมกับคณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 20 มีนาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 23 ร่างแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

องค์ประกอบด้านการประกัน คุณภาพภายใน	แนวปฏิบัติ
<p>ด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาให้ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่ กระทรวงประกาศใช้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน โดยใช้กระบวนการ PLC 2. วิเคราะห์มาตรฐานและประเด็นพิจารณาว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาสรุปเป็นค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานการศึกษาผ่านกระบวนการความร่วมมือโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ระดับชาติและบริบทของสถานศึกษา ชุมชน และนักเรียน 3. นำข้อมูลหรือผลการประกันคุณภาพของปีการศึกษาที่ผ่านมา ประกอบในการพิจารณาด้วยเพื่อให้เห็นถึงพัฒนาการของการประกันคุณภาพการศึกษา 4. ประกาศค่าเป้าหมายและความสำเร็จของสถานศึกษาและให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาทราบ
<p>ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจั ตการศึกษาของสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและ ความต้องการจำเป็นของ สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาแนวนโยบายของรัฐบาล มาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัด เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษามีความสอดคล้อง 2. วิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง โดยการเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้มีส่วนได้เสียได้ร่วมกำหนดแผนในการจัดการพัฒนาการศึกษา 3. วางแผนในการบริหารจัดการงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 4. เสนอแผนต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ
<p>ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การประชุมเพื่อแจ้งแนวทางดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจั ตการศึกษาเพื่อให้เข้าใจตรงกัน

ตาราง 23 (ต่อ)

องค์ประกอบด้านการประกัน คุณภาพภายใน	แนวปฏิบัติ
ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา (ต่อ)	<ol style="list-style-type: none"> 2. การกำหนดปฏิทินในการดำเนินการตลอดปีการศึกษา เพื่อให้ สะดวกต่อการนิเทศติดตาม 3. กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละโครงการ/กิจกรรมและมีการมอบหมาย หน้าที่การปฏิบัติงานตามแผน 4. การระดมทุน/งบประมาณจากหน่วยงานภายนอก 5. มีการนิเทศติดตามการปฏิบัติตามแผนในรูปแบบของ คณะกรรมการ โดยมีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร 6. การทบทวนหลังการปฏิบัติงาน(After Action Review : AAR)
ด้านการประเมินผลและ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง 2. โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ทรงคุณวุฒิ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร่วมประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา 3. เปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครองผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ ประเมินผลผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น LINE ผู้ปกครอง 4. ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพตามกระบวนการ PDCA เพื่อนำผล การประเมินมาใช้ในการวางแผนในปีการศึกษาต่อไป
ด้านการติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มี คุณภาพตามมาตรฐานของ สถานศึกษา และนำผลการ ติดตามไปใช้ประโยชน์ในการ ปรับปรุงพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการศึกษา 2. ดำเนินการนิเทศติดตามทั้งก่อนปฏิบัติ ระหว่างปฏิบัติ และ หลังจากการปฏิบัติ เพื่อช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่บุคลากร 3. การนำผลจากการประเมินคุณภาพการศึกษามาปรับปรุง พัฒนา ตามคำแนะนำของคณะกรรมการติดตามและประเมินผล การศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนในปีการศึกษาต่อไป 4. วางแผนเตรียมการ ให้ความร่วมมือในการติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

ตาราง 23 (ต่อ)

องค์ประกอบด้านการประกัน คุณภาพภายใน	แนวปฏิบัติ
<p>ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแต่งตั้งคณะทำงานด้านการรายงานผลการประเมินตนเอง 2. รวบรวมข้อมูล จากรายงานผลการประเมินตนเองของคณะครู และข้อมูลจากรายงานโครงการ/กิจกรรมโดยวิธีการวิเคราะห์ สังเคราะห์และแปลผลข้อมูล ผ่านกระบวนการความร่วมมือ 3. เปิดโอกาสให้คณะครู ชุมชน และทุกฝ่ายได้สะท้อนผลการปฏิบัติงานตลอดปีการศึกษา 4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์แปลผลเขียนรายงานการประเมินตนเอง 5. นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ 6. นำเสนอต้นสังกัดและเผยแพร่ผู้เกี่ยวข้อง และผู้ปกครองผ่านการประชุมผู้ปกครอง ทั้งนี้รูปแบบของรายงานการประเมินตนเองไม่มีรูปแบบตายตัว
<p>ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. นำข้อมูลจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัด มาเป็นสารสนเทศในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป 2. มีการส่งเสริมกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 3. การส่งเสริมแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพภายในเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในว่าเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายในการจัดการศึกษา 4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ศึกษาดูงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษากับสถานศึกษาอื่น ๆ ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพภายใน

ผลการวิเคราะห์การประเมินแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเป็นไปได้
1	ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้	4.73	0.48	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.60	0.48	มากที่สุด	4.73	0.47	มากที่สุด
3	ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.73	0.42	มากที่สุด	4.87	0.17	มากที่สุด
4	ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.85	0.25	มากที่สุด	4.80	0.36	มากที่สุด
5	ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา	4.80	0.36	มากที่สุด	4.60	0.52	มากที่สุด
6	ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.90	0.27	มากที่สุด	4.83	0.31	มากที่สุด

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเป็นไปได้
7	ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนอย่างต่อเนื่อง	4.85	0.25	มากที่สุด	4.55	0.45	มากที่สุด
	รวม	4.78	0.36	มากที่สุด	4.74	0.39	มากที่สุด

จากตาราง 24 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการประกันคุณภาพภายใน เห็นว่า แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

พูน ปณ ทิโต ชีเว

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
ผู้วิจัยขอนำเสนอสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชัยภูมิ เขต 2

สรุปผล

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
  - 1.1 สภาพปัจจุบัน ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับ
ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการจัดทำ
รายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของ

สถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา ส่วนด้านที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ และด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

1.3 ลำดับความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้

2. แนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

แนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพภายใน (Best Practice) และจากการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด สามารถสรุป ได้ดังนี้

2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ แนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก คือ 1) ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน โดยใช้กระบวนการ PLC 2) วิเคราะห์มาตรฐานและประเด็นพิจารณาว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาสรุปเป็นค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานการศึกษาผ่านกระบวนการความร่วมมือโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ระดับชาติและบริบทของสถานศึกษา ชุมชน นักเรียน และ3) ประกาศค่าเป้าหมายและความสำเร็จของสถานศึกษาและให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาทราบ

2.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ แนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก คือ 1) ศึกษาแนวนโยบายของรัฐบาล มาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัด เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาให้มีความสอดคล้อง 2) วิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง โดยการเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ร่วมกำหนดแผนในการจัดการพัฒนาการศึกษา และ 3) วางแผนในการบริหารจัดการงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2.3 ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก คือ 1) การประชุมเพื่อแจ้งแนวทางดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อให้เข้าใจตรงกัน 2) การกำหนดปฏิทินในการดำเนินการตลอดปีการศึกษา เพื่อให้สะดวกต่อการนิเทศติดตาม และ 3) กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละโครงการ/กิจกรรมและมีการมอบหมายหน้าที่การปฏิบัติงานตามแผน

2.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา แนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก คือ 1) จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง 2) โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร่วมประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และ 3) เปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครอง ผู้มีส่วนร่วมในการประเมินผลผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น LINE ผู้ปกครอง

2.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา แนวทาง

การดำเนินงานเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาของ สถานศึกษาขนาดเล็ก คือ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการศึกษา 2) ดำเนินการ นิเทศติดตามทั้งก่อนปฏิบัติ ระหว่างปฏิบัติ และหลังจากการปฏิบัติ เพื่อช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ บุคลากร และ 3) การนำผลจากการประเมินคุณภาพการศึกษามาปรับปรุง พัฒนาตามคำแนะนำของ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนในปีการศึกษาต่อไป

2.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับประกันคุณภาพ ภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก คือ 1) การแต่งตั้ง คณะทำงานด้านการรายงานผลการประเมินตนเอง 2) รวบรวมข้อมูล จากรายงานผลการประเมิน ตนเองของคณะครู และข้อมูลจากรายงานโครงการ/กิจกรรมโดยวิธีการวิเคราะห์สังเคราะห์และแปล ผลข้อมูล ผ่านกระบวนการความร่วมมือ และ 3) เปิดโอกาสให้คณะครู ชุมชน และทุกฝ่ายได้สะท้อน ผลการปฏิบัติงานตลอดปีการศึกษา

2.7 ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยพิจารณาจากรายงานผลการ ประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก คือ 1) นำข้อมูล จากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และคำแนะนำของหน่วยงาน ต้นสังกัด มาเป็นสารสนเทศในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป 2) มีการส่งเสริมกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และ 3) การส่งเสริมแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพภายในเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญ ของการประกันคุณภาพภายในว่าเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายในการจัดการศึกษา

อภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผู้วิจัยได้ นำมาอภิปรายผลการวิจัย ในแต่ละประเด็น ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

1.1 สภาพปัจจุบัน ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.60$, S.D. = 0.63) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย โดยด้านที่มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง เรียงคะแนนจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.74) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.70) และด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีคะแนนอยู่ในระดับน้อย เรียงคะแนนจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.49$, S.D. = 0.69) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.49$, S.D. = 0.56) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = 0.56) และด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.44$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกานต์สินี วาดวงศ์ (2560) ที่ได้ทำการศึกษการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬที่พบว่า สภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้พบว่ามีงานวิจัยที่ได้ทำการศึกษาในระดับเดียวกัน แต่มีผลการศึกษาที่แตกต่างกันคือ งานวิจัยของนวลฉวี ทานุกรม (2558) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการวิจัยที่พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศรองลงมา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญญา เป๊ะชาญ (2559) ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่าสภาพปัจจุบันการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่นที่พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

ปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากจำนวน 4 ด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในตามลำดับ คือการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ด้านการจัดระบบการบริหารและสารสนเทศ และด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และมีเพียง 1 ด้านที่อยู่ในระดับน้อย คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา งานวิจัยของเพ็ญพักตร์ บุรณะเสน (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของรัตนา ชื้อสตัย (2559) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า สภาพปัจจุบันและและสภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 สภาพปัจจุบันการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.29) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.33) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.32) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.34) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.42) ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.42) และด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง

(Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.42) ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา ชื่อสัตย์ (2559) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่าสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับ ณิชดา เวชญาติลักษณ์ (2561) ได้ทำการศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยผลการศึกษา พบว่า สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการดำเนินการในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน ประเด็นที่มีการดำเนินงานแต่ละด้านมีดังนี้ (1) ด้านการเตรียมการ คือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน (2) ด้านการดำเนินการ คือ ผู้บริหารจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ (3) ด้านการรายงาน คือ สถานศึกษามีการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีส่งให้สำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประเมิน สอดคล้องกับบุญจาง ชูนาพร (2560) ได้ทำการศึกษาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่าสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ความต้องการจำเป็นในแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

1.3 ความต้องการจำเป็นของของประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง $PNI_{\text{modified}} = 0.98$ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา $PNI_{\text{modified}} = 0.97$ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ $PNI_{\text{modified}} = 0.96$ ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา $PNI_{\text{modified}} = 0.94$ ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา $PNI_{\text{modified}} = 0.87$ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ $PNI_{\text{modified}} = 0.78$ และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา $PNI_{\text{modified}} = 0.78$ ตามลำดับ สอดคล้องกับกานต์สิริ วาดวงศ์ (2560) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ที่พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ และสอดคล้องกับพิทักษ์ ดวงอาสงค์ (2558) ได้ทำการศึกษาสภาพความต้องการและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า ค่าดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ของสภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการ

ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา โดยสรุปแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ได้องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอน คือ การร่วมวางแผน การร่วมดำเนินงานตามแผน การร่วมติดตามตรวจสอบประเมินผล และการร่วมนำผลการประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงาน การประกันคุณภาพภายในเป็นการดำเนินงานตามปกติของบุคลากรทุกฝ่ายที่จะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้มีคุณภาพ โดยนำวงจรคุณภาพของเดมิ่ง (PDCA) มาใช้

2. แนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ในภาพรวมมีดังนี้

- 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้
- 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
- 3) ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
- 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา
- 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสถานศึกษา และ
- 7) ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี ทานุกรม (2558) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ที่พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาควรกำหนดบทบาทหน้าที่แก่ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ชัดเจน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา สถานศึกษาควรกำหนดเกณฑ์หรือเป้าหมายความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อความเป็นเอกภาพ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ สถานศึกษาควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรมให้ชัดเจน ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาและครูด้านการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษา

ชั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาและให้หน่วยงานต้นสังกัดจัดทำแบบทดสอบออกประเมินนักเรียนทุกระดับชั้นอย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดทำรายงานประจำปี และด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาควรนำผลการประเมินคุณภาพภายในและผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อปรับปรุง แก้ไขและหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป สอดคล้องกับเพ็ญพักตร์ บุรณะเสน (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ที่พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. หลักการและเหตุผล 2. จุดมุ่งหมาย 3. กลไกการดำเนินงานของสถานศึกษา 4. การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน 5. การประเมินผล และ 6. เจาะลึกความสำเร็จผลการประเมินแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับรัตนา ชื่อสัตย์ (2559) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่พบว่า แนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่พึงประสงค์ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สรุป ได้ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายใน
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ
8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ กานต์สินี วาดวงศ์ (2560) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการศึกษาพบว่า แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ประกอบด้วย 2 กิจกรรมหลัก ได้แก่ 1) กำหนดมาตรฐานและการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ประกอบด้วย 1.1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและ 1.2) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 2) กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 2.1) จัดทำ

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2.2) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2.3) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 2.4) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2.5) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 2.6) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ เพ็ญญา เป็ชาญ (2559) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น ที่พบว่าแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 8 ด้านดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบการบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับ ณิชดา เวชญาลักษณ์ (2561) ได้ทำการศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่พบว่า ควรวางแผนประชุมกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน ติดตามตรวจสอบประเมินผลชิ้นงานจากแฟ้มเอกสารการประกันคุณภาพ ควรจัดทำปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพควรมีการนำกระบวนการ PDCA เข้ามาในการดำเนินงาน โดยให้มีการจัดทำปฏิทินในการตรวจสอบวางแผนการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมจัดให้มีการฝึกอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.2 สถานศึกษาขนาดเล็กควรมีการวิเคราะห์มาตรฐาน ประเด็นการพิจารณาว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน ให้ชัดเจนก่อนการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ เพื่อใช้เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับการประเมินคุณภาพภายนอกให้ชัดเจน เพื่อกำหนดการให้สอดคล้องกัน

1.3 สถานศึกษาขนาดเล็กควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา และการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อเป็นการยกระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

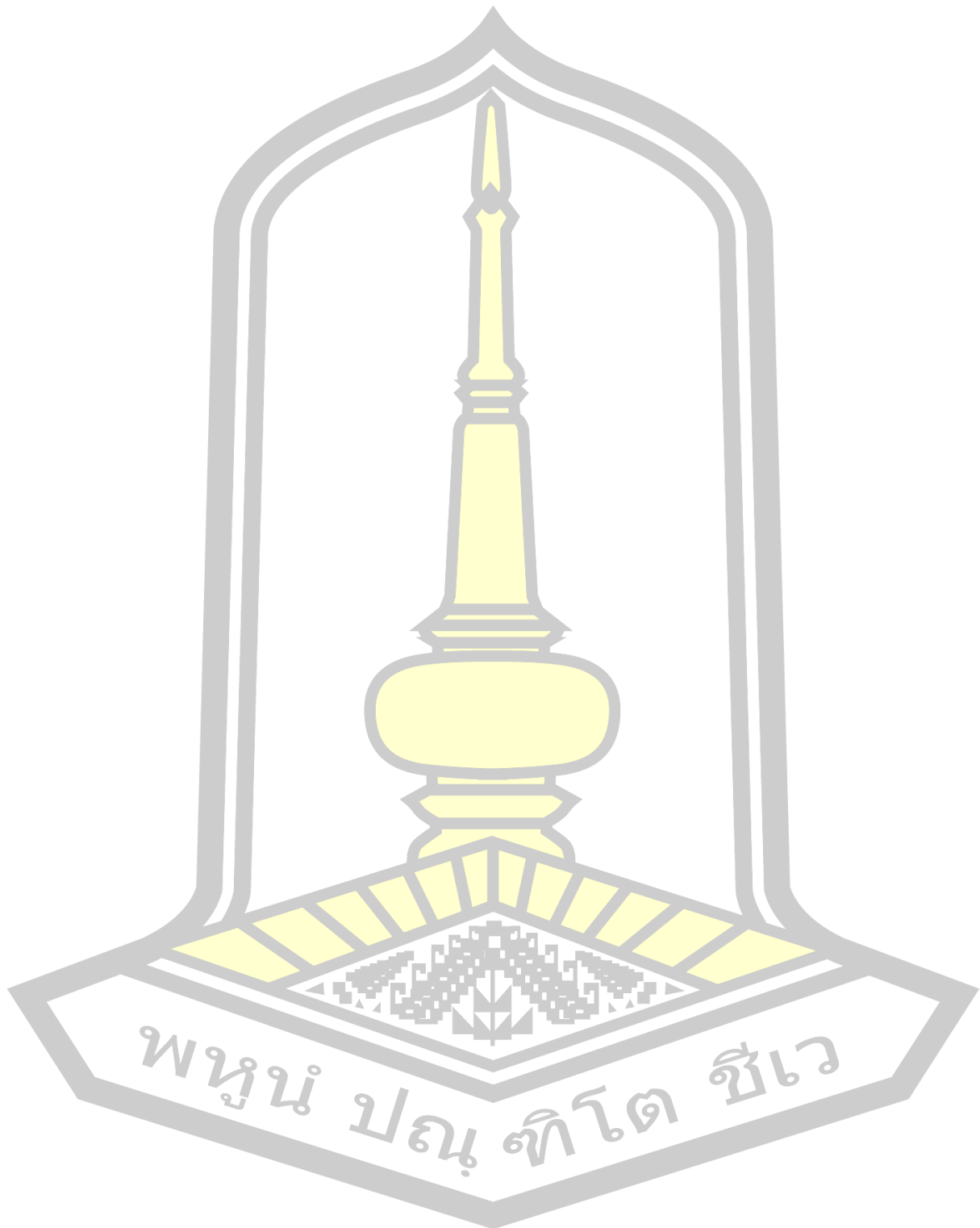
2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรมีศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในระดับอื่นๆ เช่น การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับชั้นเรียน เป็นต้น

2.2 ควรมีการนำแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิเขต 2 ไปประยุกต์สำหรับวิจัยในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอื่น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2544). *แนวทางการจัดทำระบบสารสนเทศสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562). *คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย*. กรุงเทพฯ : กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้องถิ่น กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ : CURS ภาลาตพรว้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *คู่มือการประเมินคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ : CURS ภาลาตพรว้าว.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). *ทฤษฎีผู้นำ*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กานต์สินี วาดวงศ์. (2560). *การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กิตติ เพ็งชู. (2549). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- คำหมาน คนไค. (2542). *ทางก้าวหน้าของครุมืออาชีพ : การพัฒนาวิชาชีพครูตามแนวทางของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2558). *5 ปัญหาอุปสรรคพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก*. [ออนไลน์]. ได้จาก : https://www.isranews.org/thaireform-other-news/43069-school_43069.html. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 พฤศจิกายน 2562].
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2561). *สภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1*. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 11(1), 185-197.

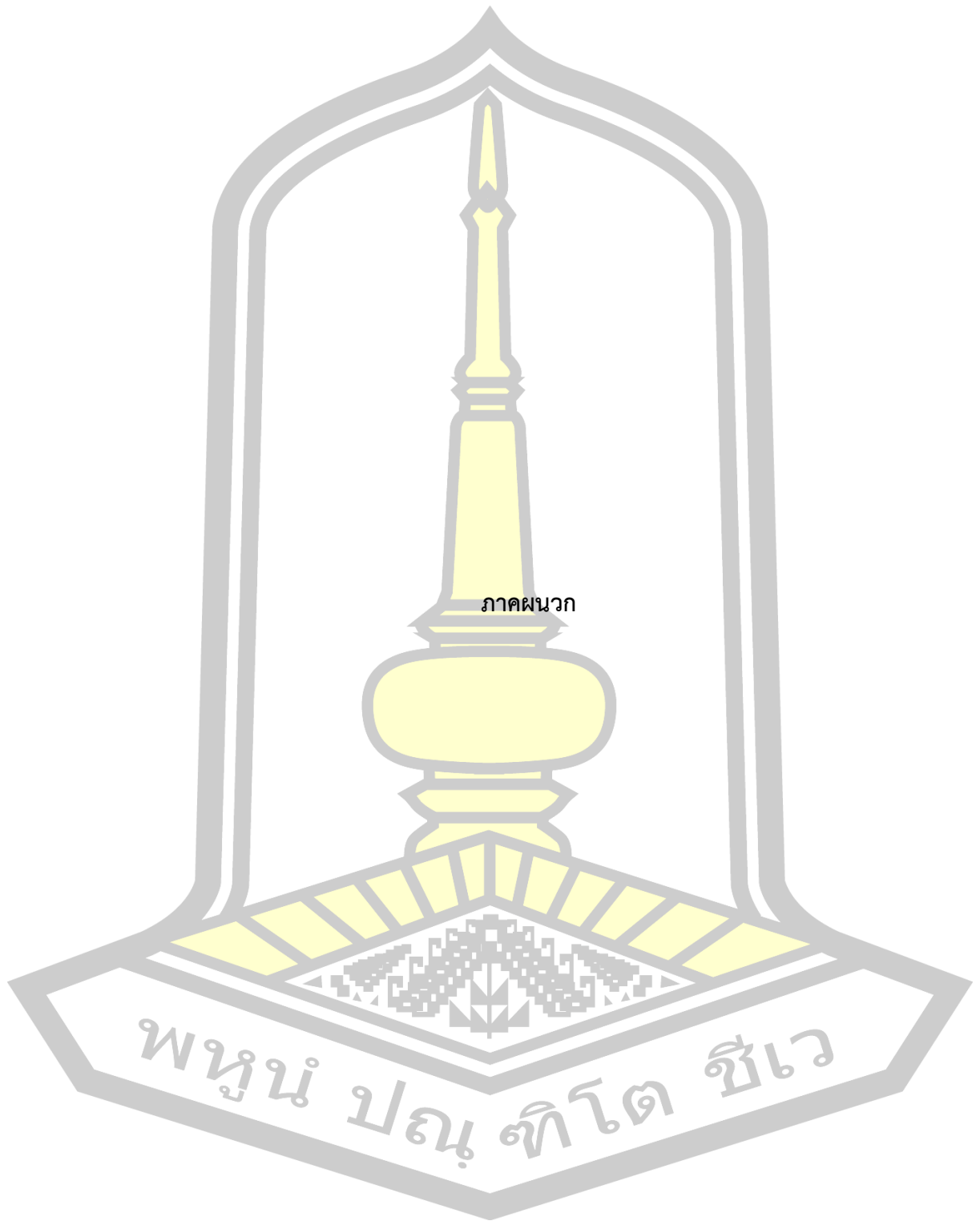
- เดือนเพ็ญ นิพวงลา. (2559). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในระดับปฐมวัยสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นวลฉวี ทานุกรม. (2558). *การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นุจนาจ ชูนาพรหม. (2560). *แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพฯ.
- ปัญญาพลณ์ เลิศวิสิทธิ์นันท์. (2559). *การนำเสนอแนวทางสำหรับการประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็ก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิทักษ์ ดวงอาสงค์. (2558). *สภาพความต้องการและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เพ็ญนภา เป๊ะชาญ. (2559). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เพ็ญพักตร์ บุรณะเสน. (2559). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2542). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2541). *ความเป็นครู*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : พรินติ้งเฮ้าส์.

- รัตนา ชื่อสัตย์. (2559). *แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7*. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). *ประกันคุณภาพทุกคนทำได้ไม่ยาก*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : เซ็นเตอร์ ดีสคัฟเวอรี.
- สงบ ลักษณะ. (2541). *แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา*. *วารสารข้าราชการครู*, 18(6), 2, สิงหาคม-กันยายน.
- สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร. (2543). *การประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์เกษตรกรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. (2561). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2561-2564)*. ชัยภูมิ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540). *เอกสารการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักกนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา*. กรุงเทพฯ : พี.ที.ปรี้น.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *การบริหารบุคคลสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษา.การออกแบบระบบการประเมินผลภายใน*. กรุงเทพฯ : วิทีซีคอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). *การออกแบบระบบการประเมินผล ภายใน*. กรุงเทพฯ : วิทีซีคอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). *แนวดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อจัด กิจกรรมเสริมประสบการณ์พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : องค์การ รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551). *นโยบาย สพฐ. ปี 2551*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์เกษตรกรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *นโยบายและแนวทางการบริหารจัดการ โรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ภายใต้ วิสัยทัศน์ “โรงเรียนขนาดเล็กมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2562*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). *การออกแบบระบบการประเมินผลภายใน*. กรุงเทพฯ : วีซีคอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟิค.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2549). *มาตรฐานการศึกษาตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อประกันคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน(พ.ศ.2549 - 2553)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2546). *ประกาศสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เรื่อง การเป็นผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการรับรองผู้สำเร็จการศึกษา (เอกสารแผ่นพับ)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). *รายงานประจำปี 2554*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2554). *หลักการ ทฤษฎีและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพัก พวงขจร. (2560). *การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและการพัฒนาทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- Bugg, K.A. (2001). Quality Assurance and Improvement Planning in Illinois High Schools. *Dissertation Abstracts International*, 61(11), 4330-A, May.
- Cele, V.Z. (2008). The Management of the Implementation of Quality Assurance Policies : The Case of Integrated Quality Management System in Secondary Schools in KwaZulu Natal. *Masters Abstracts International*, 47(03), unpagged, June.

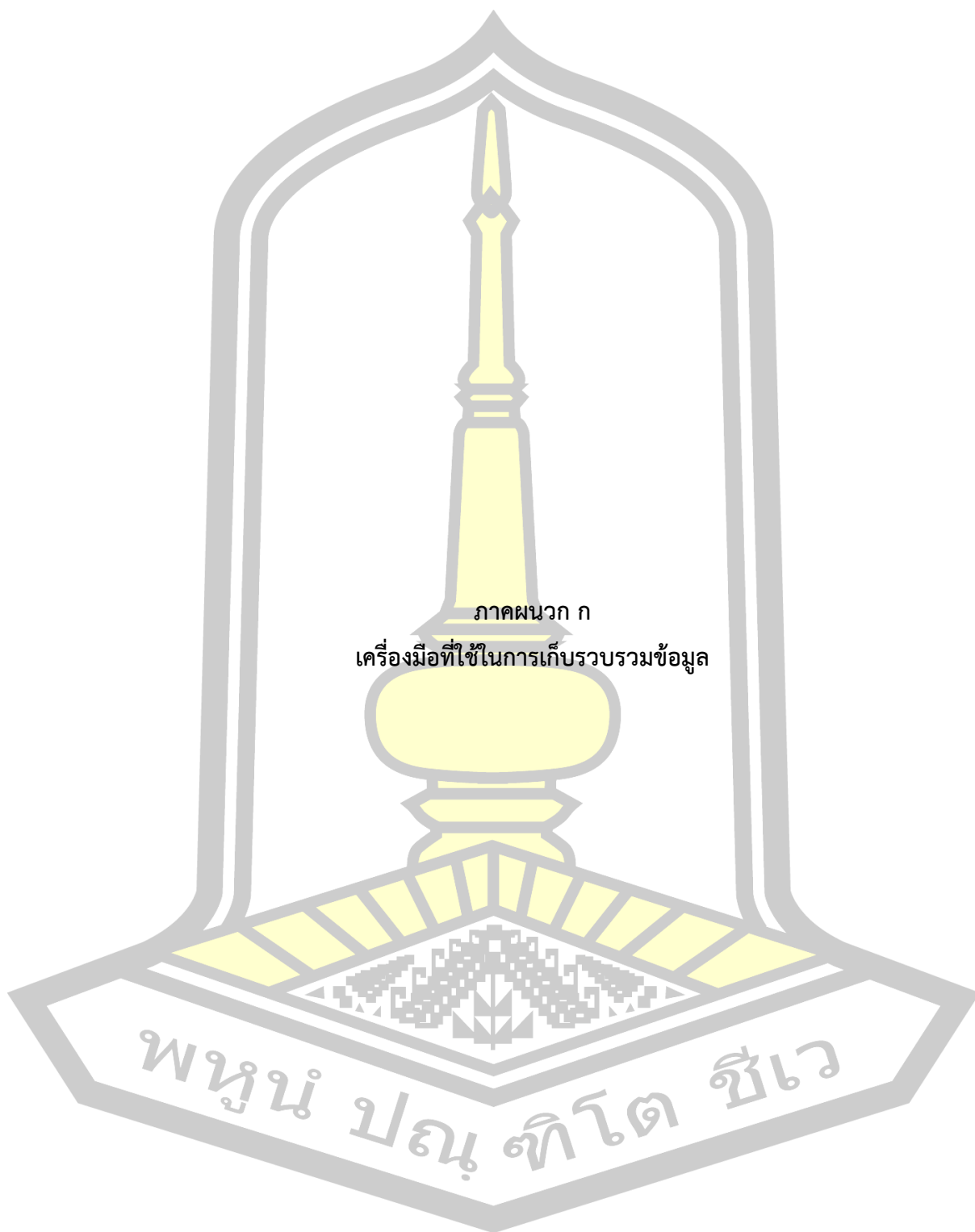
- Fayol, H. (1949). *General and Industrial Management*. London : Sir Issac Pitman & Sons Ltd.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : McGraw-Hill.
- Gulick, L and L. Urwick. (1937). *Paper on the Science of Administration*. Clifton : Augustus.
- Harman, G. (1996). *Quality Assurance for Higher Education : Development and Managing Quality Assurance for Higher Education Systems and Institutions in Asia and the Pacific*. Bangkok : UNESCO.
- Harrington, H.J. and D.D. Mathers. (1997). *ISO 9000 and beyond: From compliance to conformance improvement*. New York : McGraw-Hill.
- Langbell, L.J. (2006). Collaborative Quality Assurance Policy Development for Private to Public Post-secondary Articulation. *Masters Abstracts International*, 44(01), 57, February.
- Mehall, L.H. (2003). Examining the Impact of the Illinois Quality Assurance Review Process : Changes in Curriculum, Instruction, and Assessment in Reading in two Middle Schools. *Dissertation Abstracts International*, 63(9), 3074-A, March.
- Stephen, M.J. and C. Morgan. (1994). *Total Quality Management and the School*. Buckingham : Open University Press.
- Stoner, J.A.F. and C. Wankel. (1986). *Management*. New Jersey : Englewood Cliffs Prentice-Hall.
- Vroman, H.W. and V.P. Luchsinger. (1994). *Managing organization quality*. Burr Ridge, IL : Richard D. Irwin.
- Wong, M.N.C. and H. Li. (2010). From External Inspection to Self-Evolution : A Study of Quality Assurance in Hong Kong Kindergartens. *Early Education and Development*, 21(2), 205-233.
- Wood, D.A. (2004). Quality Assurance and Improvement Planning : A Middle-Level Principal Perspective on the Effectiveness of Improving Instructional Practice. *Dissertation Abstracts International*, 64(11), 3925-A, May.

ภาคผนวก

พหุณํ ปณฺ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

พหุบัณฑิตยสถาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายใน
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชัยภูมิ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสภาพ
ปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพ
ภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์
ของการพัฒนาแนวทางเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

3. การตอบแบบสอบถาม ขอความกรุณาตอบตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งการตอบ
แบบสอบถามครั้งนี้ไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่การงานของท่านแต่อย่างใด เพราะคำตอบจาก
แบบสอบถามนี้ใช้เป็นข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น

4. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ แบบสอบถามนี้จะถือว่าสมบูรณ์ และ
สามารถนำไปประมวลผลได้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

นายวัชรินทร์ ภูมิภาค

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์

ของการประกันคุณภาพภายในสำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชัยภูมิ เขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

สถานภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนว ทางการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า
2. โปรดใช้ดุลพินิจของท่านพิจารณาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของ
การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของท่าน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ระดับความคิดเห็นโดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

พหุ ประถมศึกษา

ที่	การพัฒนาแนวทางเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
37	สถานศึกษานำคำแนะนำ/ข้อเสนอแนะจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมากำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษามาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษาอย่างต่อเนื่อง											
38	สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง											

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ที่กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้

นายวัชรินทร์ ภูมิภาค

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พหุ ประถมศึกษา

ประเด็นที่ 2 โรงเรียนของท่านมีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 3 โรงเรียนของท่านมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งไปสู่การปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 4 โรงเรียนของท่านจัดให้มีมีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 5 โรงเรียนของท่านมีการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพอย่างไร

.....

.....

.....

พจนันท์ ปณฺฑิต โท ชีโว

ประเด็นที่ 6 โรงเรียนของท่านมีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ ถ้ามี มีวิธีการหรือขั้นตอนอย่างไรบ้าง

ประเด็นที่ 7 โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการนำผลจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัด มาใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่องอย่างไร

ประเด็นที่ 9 ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางในการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างไร

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

นายวัชรินทร์ ภูมิภาค

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ รายชื่อผู้สัมภาษณ์ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ดร.จุฬาลักษณ์ ภูปัญญา วุฒิการศึกษา ปร.ด.หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2
2. ดร.ศิริดา พิริยะชัยวรกุล วุฒิการศึกษา ปร.ด. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุดรธานี ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
3. ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธนาธิป มาลากอง วุฒิการศึกษา ปร.ด. สาขา การบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
โรงเรียนชุมชนแท่นประจัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
4. ดร.วิสิทธิ์ศักดิ์ ชัยเกิด วุฒิการศึกษา กศ.ด. การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
หนองมะเกลือบำรุงวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
5. นางวารุณันท์ รินลา วุฒิการศึกษา กศ.ม. วิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสามสวนวิทยา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

พจนัน ปณฺ ทิโต ชีเว

รายชื่อผู้สัมภาษณ์

แนวทางเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

1. ดร.วิสิทธิ์ศักดิ์ ชัยเกิด ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโนนคูณ สพป.ชัยภูมิเขต 2 วุฒิการศึกษา กศ.ด.การบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. นายไพฑูรย์ ประจันนวล ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโนนคูณ สพป.ชัยภูมิเขต 2 วุฒิการศึกษา ศษ.บ.ประวัติศาสตร์
3. นายประสิทธิ์ ภูจอมผา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหนองอิดเฒ่าวิทยา สพป.กาฬสินธุ์ เขต 2 วุฒิการศึกษา กศ.ม.การบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
4. นางศิริวรรณ นาไชย ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหนองอิดเฒ่าวิทยา สพป.กาฬสินธุ์ เขต 2 วุฒิการศึกษา คบ.ปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

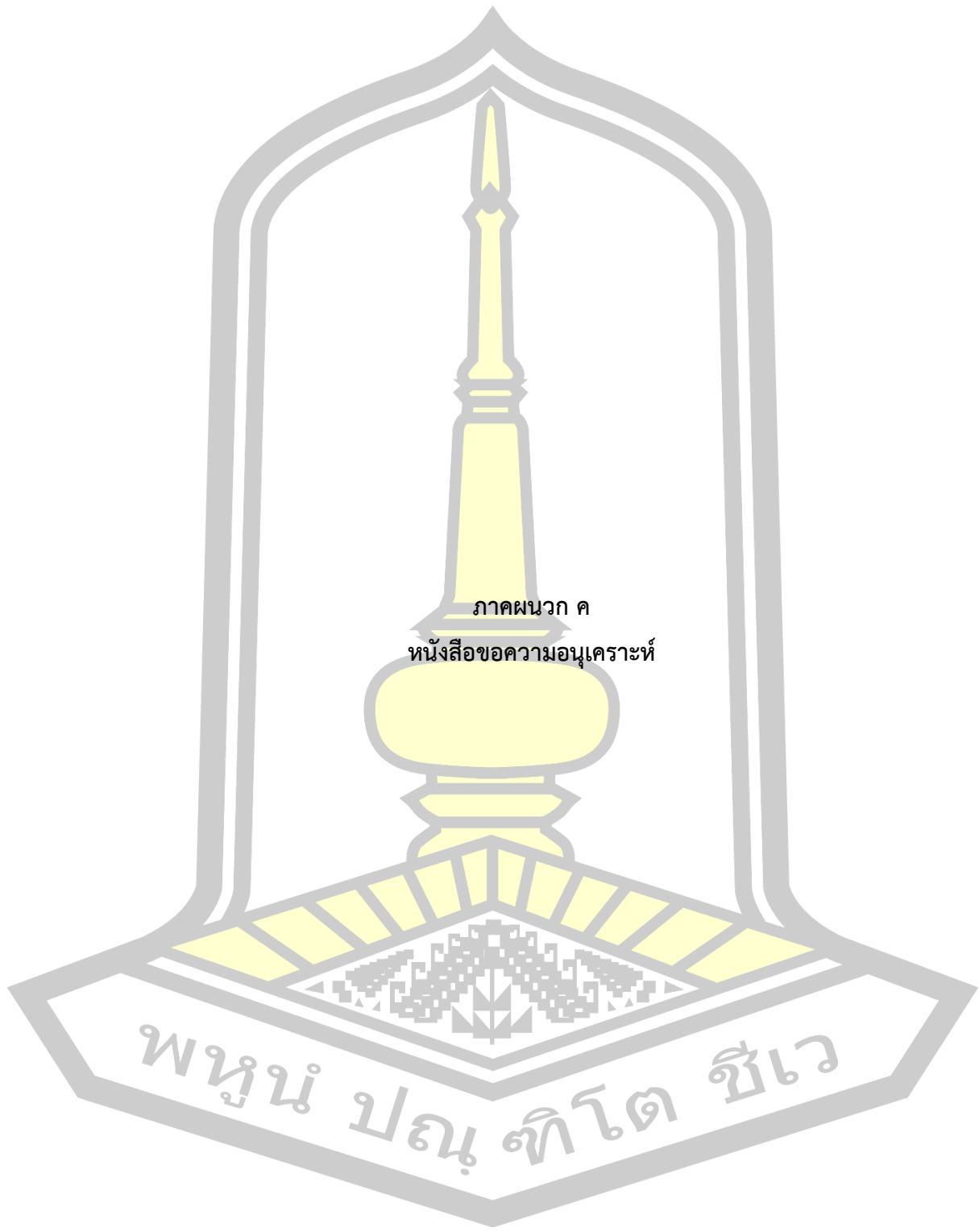

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายเด่นชวาล บุญเกื้อ วุฒิการศึกษา ศษ.ม. สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหมือดแอ่
หนองโดน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ
เขต 2
2. นางธัญรัชต์ คุณประทุม ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดอนหันนาสวรรค์
วุฒิกการศึกษา ค.ม.การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม
3. ดร.ช่อผกา ผลภิญโญ วุฒิการศึกษา ปร.ด. สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชัยชุมพล
วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ
เขต 2
4. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ วุฒิการศึกษา กศ.ด.การบริหารพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
5. ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธนาธิป มาลากอง วุฒิการศึกษา ปร.ด. สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชน
แทนประจัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชัยภูมิ เขต 2

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

ที่ อว 0605.5(2)/097

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

13 มกราคม 2563

เรื่อง ขอบขออนุญาตยืมเครื่องใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

ด้วย นายวัชรินทร์ ภูมิภาค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายวัชรินทร์ ภูมิภาค ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี รักษาการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0994708668

ที่ อว 0605.5(2)/ว096

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

13 มกราคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.จุฬาลักษณ์ ภูปัญญา

ด้วย นายวัชรินทร์ ภูมิภาค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี รักษาการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0994708668

ที่ อว 0605.5(2)/ว096

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

13 มกราคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ศิรดา พิริยะชัยวรกุล

ด้วย นายวัชรินทร์ ภูมิภาค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โอมยา)

รองคณบดี รักษาการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0994708668

ที่ อว 0605.5(2)/ว096

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

13 มกราคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธนาธิป มาลากอง

ด้วย นายวัชรินทร์ ภูมิภาค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โอมยา)

รองคณบดี รักษาการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0994708668

ที่ อว 0605.5(2)/ว096

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

13 มกราคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.วิสิทธิ์ศักดิ์ ชัยเกิด

ด้วย นายวัชรินทร์ ภูมิภาค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี รักษาการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0994708668

ที่ อว 0605.5(2)/ว096

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

13 มกราคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางวารุณันท์ รินลา

ด้วย นายวัชรินทร์ ภูมิภาค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี รักษาการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0994708668

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216
ที่ อว 0605.5(2) / ว 1004 วันที่ 12 มีนาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ

ด้วย นายวัชรินทร์ ภูมิภาค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ อว 0605.5(2)/ว992

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

12 มีนาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิการประเมิน

เรียน ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธนาธิป มาลากอง

ด้วย นายวัชรินทร์ ภูมิภาค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0994708668

ที่ ฮว 0605.5(2)/ว992

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

12 มีนาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิการประเมิน

เรียน อาจารย์ ดร.ช่อผกา ผลภิญโญ

ด้วย นายวัชรินทร์ ภูมิภาค นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ขนาดเล็ก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

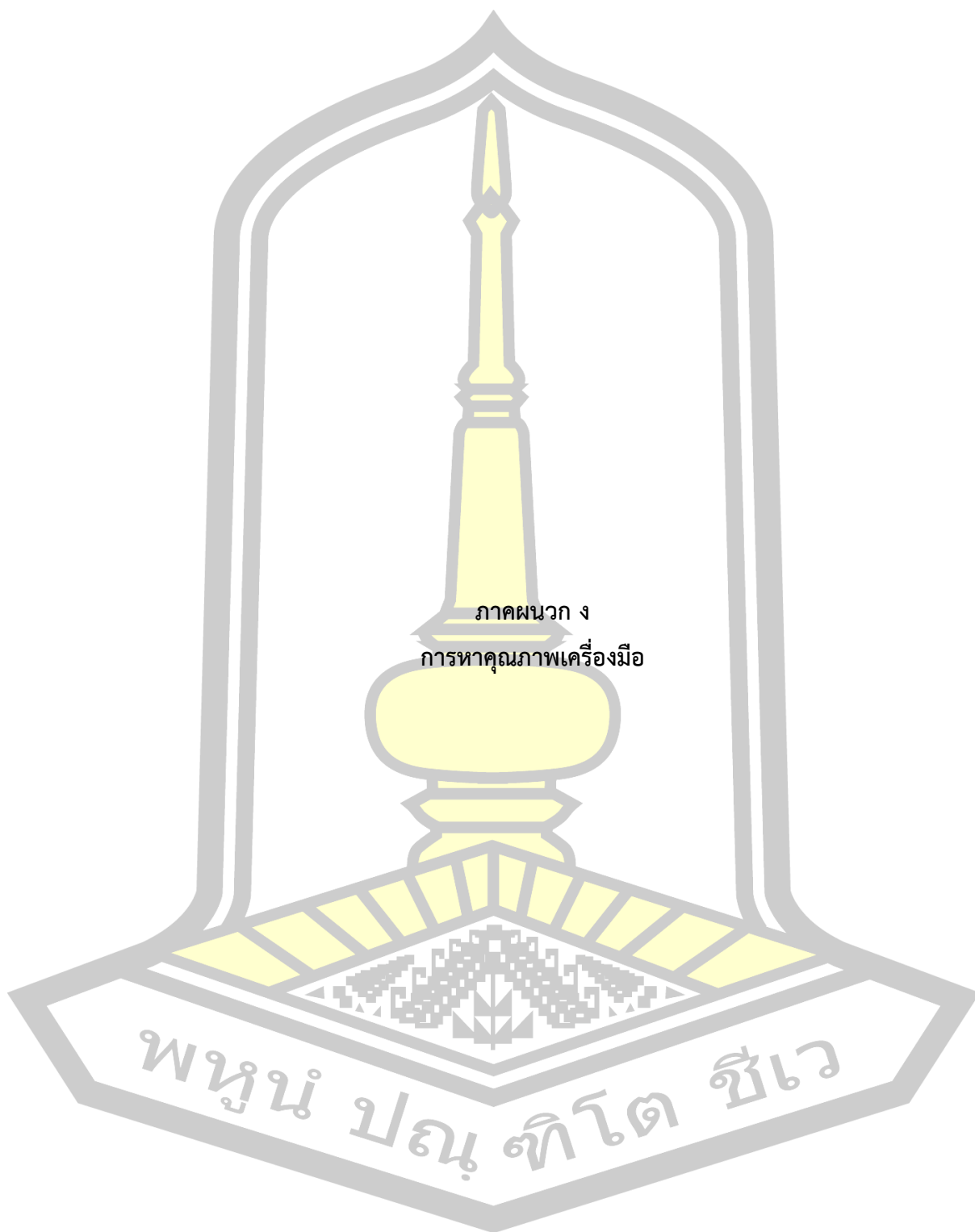
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0994708668

ภาคผนวก ง
การหาคุณภาพเครื่องมือ

พหุบัณฑิตยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) แบบสอบถามเรื่อง เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	การ แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5		
ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา							
1	การวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	การแต่งตั้งมอบหมายคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	การพิจารณาสาระสำคัญที่กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4	การพิจารณาให้ความเห็นชอบค่าเป้าหมายความสำเร็จแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้	0	1	0	1	0	ตัดทิ้ง
5	การประกาศค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมารับทราบ	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา							
6	การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น	1	1	1	1	1	ใช้ได้
7	การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายด้านต่าง ๆ	1	1	1	1	1	ใช้ได้
8	การกำหนดวิธีการดำเนินงานกิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	การแปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5		
ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ต่อ)							
9	การกำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอก	1	1	1	1	1	ใช้ได้
10	การกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนให้บุคลากรของสถานศึกษา และผู้เรียนร่วมรับผิดชอบ	1	1	1	1	1	ใช้ได้
11	การกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดาผู้ปกครอง องค์กรหน่วยงาน ชุมชนและท้องถิ่น	1	1	1	1	1	ใช้ได้
12	การใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	ใช้ได้
13	เสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ	1	1	1	1	1	ใช้ได้
14	จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	1	1	1	1	1	ใช้ได้
15	กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน	1	1	1	1	1	ใช้ได้
16	เสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการให้ความชอบ	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา							
17	กำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติและควบคุมงานในแต่ละส่วน	1	1	1	1	1	ใช้ได้
18	ประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนก่อนที่จะมีการมอบหมายงานให้รับผิดชอบไปปฏิบัติ	0	1	0	1	-1	ตัดทิ้ง

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	การแปลผล	
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5			
ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (ต่อ)								
19	จัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ	0	1	1	-1	1	0.4	ตัดทิ้ง
20	กำหนดรูปแบบความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานอื่นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับแผน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
21	การนิเทศงาน ช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงาน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา								
22	กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
23	ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
24	รายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
25	เตรียมการและให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด	-1	1	1	1	0	0.4	ตัดทิ้ง
ด้านจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา								
26	การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ จากภายนอกอย่างน้อย 1 คน	0	1	1	-1	1	0.4	ตัดทิ้ง

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	การ แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5		
ด้านจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ต่อ)							
27	การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	1	1	1	1	1	ใช้ได้
28	คณะกรรมการดำเนินการประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาโดยใช้วิธีการ ที่เหมาะสม	-1	1	1	1	0	ตัดทิ้ง
29	คณะกรรมการดำเนินการประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาโดยใช้วิธีการ และเครื่องมือที่หลากหลาย	-1	1	1	1	0	ตัดทิ้ง
ด้านจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน							
30	การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงาน ประจำปีของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	ใช้ได้
31	รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์และการ แปลผลจากการรายงานการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	ใช้ได้
32	การสรุปผลการรายงานการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	ใช้ได้
33	การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา (SAR)	1	1	1	1	1	ใช้ได้
34	การเสนอรายงานประจำปีของสถานศึกษาต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ ความเห็นชอบ	1	1	1	1	1	ใช้ได้
35	การเผยแพร่รายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้น สังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	การ แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5		
ด้านจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน (ต่อ)							
36	การเปิดเผยรายงานประจำปีของสถานศึกษา ต่อสาธารณชน	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง							
37	การส่งเสริมแนวความคิดเรื่องการประกัน คุณภาพการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้เกิดกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่าง ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	ใช้ได้
38	ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	ใช้ได้
39	การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้จนเป็นวัฒนธรรมในการทำงานของ บุคลากรในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	ใช้ได้
40	การนำผลการประเมินคุณภาพภายใน สถานศึกษามาใช้ในการพัฒนาการบริหาร อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	ใช้ได้
41	การนำผลการประเมินคุณภาพภายในของ หน่วยงานต้นสังกัดมาใช้ในการพัฒนาการ บริหารอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	ใช้ได้
42	การเผยแพร่ผลงานการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการรับการประเมินคุณภาพภายนอกตามระยะเวลา และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ							
43	การรับการประเมินคุณภาพภายนอกตาม ช่วงเวลาที่กำหนด	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	การ แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5		
ด้านการบริการประเมินคุณภาพภายนอกตามระยะเวลา และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ (ต่อ)							
44	การปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอก	1	1	1	1	1	ใช้ได้
45	นำผลการประเมินมากำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	1	ใช้ได้

หมายเหตุ

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 คือ ดร.จุฬาลักษณ์ ภูปัญญา

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 คือ ดร.ศิรดา พิริยะชัยวรกุล

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 คือ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธนาธิป มาลากอง

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 คือ ดร.วิสิทธิ์ศักดิ์ ชัยเกิด

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 คือ นางวารุณันท์ รินลา

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างภาพประกอบการพบผู้เชี่ยวชาญ การเก็บข้อมูล การสัมภาษณ์ และการประเมินแนวทาง
เพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

การพบผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ (1)

การพบผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ (2)

การพบผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ (3)

การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (1)

การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (2)

การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (3)

การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) (1)

การสัมภาษณ์ครูโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) (2)

การประเมินแนวทางเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 (1)

การประเมินแนวทางเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 (2)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายวัชรินทร์ ภูมิภาค
วันเกิด	วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2535
สถานที่เกิด	เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 31 หมู่ที่ 17 ตำบลบ้านแก่ง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ รหัสไปรษณีย์ 36110
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู ค.ศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสามสวนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ตำบลสามสวน อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ รหัสไปรษณีย์ 36190
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2554 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2559 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 5 ปี) สาขาวิชาสังคมศึกษา (เกียรตินิยมอันดับ 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย พ.ศ. 2563 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พจนัน ปณฺ ทิโต ชีเว